

خالد ئىرتوغرول

ۋەسەت

پەندە ۋە ئەسەرىن

مەنكى اقرأ الى كى

Amontef...

منتدى اقرأ الثقافي

www.iqra.ahlamontada.com

وهسيهت

په‌ند و ئه‌سرین

وهسيهت

خالد نيرتوغرول

ناوي كتيب : وهسيهت

نوسر : خالد نيرتوغرول

وهرگيپر : سروش ره نووف

تيراژ : (۲۰۰۰) دانه

نوبه ي چاپ : به كه م - پايزي ۲۰۱۲

له به پئوه به رايه تي گشتي كتيبخانه

گشتييه كان ژماره (۱۹۳۴) ي سالي

۲۰۱۲ ي پي دراوه

ناوه ندي رگه ياندي نارا

بنگي سهرمكي بلوكرنه وه ي بهرهمه كاني ناوه ندي رگه ياندي نارا - سلجاني / شه قامي پيره ميژد

0770 358 7100 - 0750 106 9589 - 0748 013 4669 ara.m@hotmail.com

© سهرجه م مافه كاني ئهم بهرهمه پاريزراوه بو ناوه ندي رگه ياندي نارا

ناوه نده كه رنجه نادات به له چاپدانوه ووه كزيي كردن باخود دابه زاندي له سايت و توربه كۆمه لاپه تيه كان،
باخود خسته سهرشوازي دهنگ بو ميدهاكان بههر شوازيك ييت. سهرينچيكاريش توشي سزاي ياسا ده يته وه.

وهسپهت

په‌ند و ئه‌سرین

نووسینی

خالید ئی‌رتوغ‌رول

ومرگ‌پ‌رانی

سروش‌ت رم‌ئووف

چاپی یه‌که‌م

۱۴۳۳ ک - ۲۰۱۲ ز

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ئەمە دەستنامە

تاوانبارىكە

نازانم باسى چىتان بۆكەم؟ لەكوپو دەست پىكەم! باسى ئەو
نەفسە تاوانبارەم كە بوو ھۆكارى چەندە ھاھە!! يان باسى ئەو
نەگەتيانەى كە بوو ھۆكاريان! باسى ئەو ھى كە ژيانى چەند زولم
لەكراوم پەش كەرد... ياخود باسى ئەو ھى كە چۆن ژيانى
خۆشەويستەكانم و خىزانەكەم پەريشان كەرد!!!

بەردەوام لە ئازارى و پەريشاندا دەتلىمەو، بۆيە پەريشانداو ئەم
دەستنامەيەم بنووسەيتەو، تا ھەمووان بەگەنج و پەريەو گۆيەيەستى

بن بۆنه وهی مرقه کان له داوی کۆمه لگه ئاگادار بکه مه وه، به چاوی پر
نه سرینه وه داوا ده که م بنووسریتته وه...

ده لیم "بنووسریتته وه" چونکه خۆم توانای نووسینم نه ماوه.
من کرده وه کان و هه له کانم له شیوهی وه سیتمانه دا "به تاییه ت بۆ
نه وهی گه نجه کان بیزانن" ده نووسمه وه، له کاتی باسکردنی ئه م
پووداوانه دا دلم پره له ئازاری ویزدان.

ده بیته ئه مه به هه رکه سیك که دیته سه ر پریم پابگه یه نم که نه و
پووداوانه چه نده ترسناک و ناخۆش و پر تاوان بوون...
به لام چیتر ماوه م به ده سته وه نه ماوه، من که سیکم گه یشترومه ته
کۆتایی پینگا...

که بیر له حسابی نه و گۆرپه ده که مه وه که داوی دوو هه نکاوی تر
پیی ده که م ناخم وه ک پشکو ده سووتیت.
له بهر نه م هۆیه پیش نه وهی مائاواپی له م دنیا فانیه بکه م،
هه لپه بۆ نه وه ده که م که پاستیه کان به وانه ی داوی خۆم بگات،
وه سیتمانه که م بۆ نه وانه ...

تکاتان لی ده که م یارمه تیم بدهن، به لکو ئیوه بتوانن نه و
گونا هانه ی که کردومن و شیاوی لیخۆشبوون نین به که سانی تر
پابگه یه نن، بۆنه وهی ده رک به و هه لانه بکه ن... نه گه ر چی که میش
بیته ویزدانم ئاسوده ده بیته...

من گه نجیکی یاخی بووم، گویم له قسه نه ده گرت، چی به میښکدا بهاتایه ده مکرد، قوڼاغی ئاماده ییم زۆر به دلته پی به سه ربرد. وهك کورپی تاقانه ی باوکیکی ده وله مند به و ئیمکانیا تانه ی که له به رده ستمدا بوون چی به عه قلمدا بهاتایه به خۆ به زلزانو بی په روایی به ده مکردو وهك گه نجیکی له خۆ بایی و بی مه سنو لیه ت که ورده بووم.

له وسالانه ی که هه مووان له هه ولی کۆشش کردو ده رچووندا بوون، من خه ریکی پیلان دانان بووم بۆ ئه و کچه ساده و پاکانه ی ده ورو به رم و، بیرم له وه ده کرده وه که چۆن بیانخه مه ناو داوی خۆ مه وه. ماستاوچی به کانی ده ورو به ریشم که به پاره ی پۆزانه ی من ده ژیان هاوکارییان ده کردم، وهك پۆلیسی پشکنه ر ده که وتنه دوا ی ئه و کچانه و سه رکه وتو بوون له هینانیا ن بۆ ئه و شوینانه ی که من ده مویست...

باوه ر بکه ن له کاتی که ده ئه م به سه رهاتانه ده گێرپه وه، دلم ته نگ ده بیت و ده لئی خوین و روژم بۆ میښکم ده بات، چونکه ئه و کارانه ی که ده مکرد ئه وه نده زالمانه و، نه فره تی بوون که خۆزگه م ده خواست که ببووما یه به هه زار پارچه وه ببووما یه به خۆراکی جانه وه ره کان ئه وه بۆ من باشت بوو.

دهستم چوه خوینی چنده ها کچی مه ژار، خه یالی چنده ها بی
 تاوانم شیواند، ژیانی چنده ها کچی ساده و پاکم پەش کرد!
 هیشتا له پۆلی دووه می ئامادهیی بووم، له فیلاکه ی باوکمدا
 چنده ها گوناهمی ترسناکم نه نجام دهدا... خیانه تی وه هام ده کرد که
 ئیستا وه ک پشکۆ ناخی خۆم ده سوتینن، به شیوه یه ک نه و فیلایه
 شایه تی ده یه ها نمونه ی فه ریادو پارانه وه ی بی چاره یی نه وان
 بووه...

باوه ژنه که م منی وه لانا بوو، باوکیشم به هۆی کاره که یه وه به رده وام
 له سه فه ردابوو، بۆیه ئاگاداری کاره کانم نه بوو، نه ک نه وه ش بگره
 ده ست و پتوه نده کانی پاسپاردبوو که نه یانده هیششت بکه و مه
 به ندیخانه وه نه مه ش زیاتر ئازایه تی و بی په روایی پی به خشی بووم.
 باوه ژنه که م چاوه پوانیه کی شاراوه ی هه بوو، نه گه ر به اتایه و من که
 تاقانه ی مال بووم له نێو نه و نازو نیعمه ته بی سنوورده دا به یه کجاری و
 به شیوه یه کی خیرا ون ببوو مایه، میراتی باوکه پش سپیه که م بۆ نه و
 ده مایه وه، من ده مزانی، نه و به نه یینی خوازیاری مردنی من بوو.
 باوکم له به رامبه ر نه و خیزانه زوالم لیکراوانه ی که له دواییدا
 به دبخت بوو بوون له مه ر جارێکدا به پاره به ره نگاریان ده بوویه وه و
 منی له ژێر دهستی یاسا درده مینایه وه.

له پاستیدا به دەر له هه موو ئه و نه گبه تیا نه، من کیشه یه کی ترم
هه بوو، کیشه ی من نه بوونی باوکێک بوو که له هه ر ساتی کدا پیم بلێت:
"به سه ته"! به دوامدا بیست و دلسۆزانه سه رزه نشتم بکات و لیم
بپرسیتته وه.

هه روه ها نه بوونی دایکێکی میهره بان بوو که له به ر من خه وی لی
بزی پت، هه موو ئه مانه کاری شه ی تانیا ن ئاسان کردبوو که منی به ره و
پێی خراپ هان ده دا...

هه روه ها پێی ئاسان کردبوو بۆم بیه مرۆفیک که چیم بوو پت و
چۆن به و پت نه نجامی بده م.

کاتی که گه ی شتمه قۆناغی کۆتایی ئاماده یی، برای کچی کی
ده ستگیراندار که من زیانم په ش کردبوو که وتبووه شوینم، ته نانه ت
چه ند جار ی کیش ته نگ ی پێ هه لچنی بووم، به لام له سایه ی ئه و
ماستاوچییا نه ی که نه مده هیشت لیم دوور بکه ونه وه بۆ ماوه یه ک له و
به لایه پزگارم ببوو، به لام ئه و که نجه به رچاری په ش بوو بوو وازی شی
له من نه ده هیئا. پێش نه وه ی ئه و من بسپرتته وه و له ناوم ببات پتو یست
بوو من ئه و بسپرمه وه و له ناوی به رم...

پیلانی که م بۆ پیا وه کانم دا رشت...

دوو ان له و پیا وانه ی که هه موو پۆژی که گیرفانم په ر ده کردن له پاره
نارد من بۆی، تا وانه یه کی باشی فی تر بکه ن.

ئەو گەنجە ماستاۋچىيە دېندانە، بەنيوہ شەو چووبوون دابوويان بەسەر مالى كوپرەكەدا، لەبەرچاۋى دايكو باوكيدا شويتنى ساغيان بەلەشيەو نەهيشتبوو، ھەركەسيكيش لەمالەكەدا ويستبووى بەرگري بكات خستبووانە ژيەر پيئانەو لەكاتيكيشدا كەيستبوويان لەمالەكە بيتنە دەرەو، دايكى كە ژيەر پيئان كەوتبوو دەم و چاۋى پەر خوین بوو بوو دوعاى لى كىردبوون و وتبووى:

— توانامان نيبە لەبەرامبەر ئيئەدا! بەلام ئيئە ھەوالەى لای خوا دەكەين يان ئىصلاحتان بكات يان لەناوتان بەريئ.

بى گومان لەوكاتەدا كەسيكى وەك من كە پيئە وابوو دەتوانم ھەموو شتيك بەپارە بكېم، دوعاكردى ئەو سەمليكرائانە بەلامەو گرنگ نەبوو.

بەلام ئەو كىردەوانەش ھەلەيەكى گەورەبوون، بەلى بەلای مەوہ ئەو خيژانە پيويستيان بەوانەيەك بوو، بەلام چوونە سەر مال ھەلەيەكى گەورەبوو، نەدەبوو ئەو كارە شيتانەيە لەوى بكرايە.

جاري ھەر نەدەبوو دەست لە دايكو باوكى بەرز بكرايەتەو ئەوہش نەك لەبەرئەوہى عەيب ياخود گوناھ، بەلكو لەوہ دەرترسام ئەوہى ئەوان كىردبوويان تاوان بوو، ئەگەر نا من لەو سالانەدا ھيچ ھەستيارىيەكم بى "عەيبەو، گوناھ و، بەھەشت و، دۆزەخ و، بەھا مەعنەويەكان" نەبوو.

بۆنۈەى لەبەر ئو ھەلەيەى كە كەردبووم نەكەومە مەحكەمەو،
 يەكەك لەپياو ھەپەزەكانى باوكەم لەنيو ھەودا بەئاگەيتايەو و بۆ
 چارەسەركەنى كەشەكەم ناردەم بۆ ئو مائە. كاتەك پياو ھەو ھەو
 چووبو ھەو مائەى كە ناردبووم بۆى، خەزانەكەى لەھالەكى
 پەريشاندا بىنى بو، كوپەكە لەچەند شوپەنيكەدا شكاوى ھەبو،
 دەم و لوتەيشى پەركەبوون لەخوین، دايەك و باوكەيشى لەو پەريشان
 تەبوون، كەكەشيان كە ئيمە خیانەتەم لى كەردبوو ھەك ئەو ھەى
 ھەقلى لەدەستدەيت لەگوشەيەكدا فەريادى دەكەرد، بەلام
 لەبەرئەو ھەى ترسيان لەبەرپەريەكانى ئيمە ھەبو نەشچووبوون بۆ لای
 پەليس... پياو ھەى باوكە ھەرلەویدا مەسەلەكەى خەستبوو ھەزىر
 كۆنترۆل ھەو دكتورى بانگ كەردبوو، شكاوى كوپەكە و بىنى دايەك
 باوكەكەى تەداوى كەردبوو، دواتریش ھەزار جار داوى لىبوردنى لى
 كەردبوون و بەشەك پەريەى لەگەرفانى دەرھەتەبوو وىستەبووى بیدات بە
 باوكەكەى لەبەرەمبەردا باوكەكە ھاواری كەردبوو بەسەريدا:

-ئيو دەتەنەویت شەرفى ئەم خەزانە بەپەريە بکەن!! ئيمە زۆر
 ھەزارەن، بى كەسەن، غەريبن، بەلام ھەچ كەس ناتوانیت شەرفەو
 كەرامەتەم بەپەريە بکەيت.

مەترەسن! شكاتيشتان لى ناکەم، چونکە لەھەموو شوپەنيەك پياوتان
 ھەيە، كەس گوێ لەئيمە ناگرييت، ھەم دووبارە دینەو ھەو دەبنەو

بەبەلا بەسەرمانەو، بەلام ئىمە شىكاتى خۇمان دەمىكە كىردۈرە لاي
پەرورەدىگارمان، ئەو بەئەندازە يە دادۈرە كە مافى زولم لىكراو
ناخاتە ژىر پىيانەو...

دەرەنگ يان زووش مافى ئىمە تان لى وەرە گىرتەو.

ئىوۋە لەئىمە نا، بەلگو لەو بىرسن!

پارەكەيان دابوويەو بەپوويىداو دەرگاشيان بەسەردا
داخستىبووۋە ئەو مەنى زۆر خۇشحال كىرد، بەخۇمم وت ئۇخەي!
ھەرچۇنىك بى شىكايەت ناكەن، دوويارە پىزگارم بوو، لەبەر ئەو
شىكايەتەشى كە لاي خودا كىردبوويان ھىچ بەخەيالىمدا نەدەھات
تەنانت نەشەدەترسام.

مەن لەناو ئەو ئىمكانىياتانەي كەباوكم پىي بەخشى بووم، چىژم
لەخۇشپىيەكى ژەھراوى دەبىنى.

ھەرسى چوار مانگىك سەيارەكەم دەگۈپىو لەپىناو كەيفو خۇشى
خۇمدا لەگل چەند ماستاۋچىيەكدا بەردەوام بووين لەدەست خىستەنە
گيانى خەلگى و تىكدانى ژيانيان. يەككە لەمامۇستاكەن كە لەنزيكەو
چاۋدىرى خالمانى دەكرد پۇژىك مەنى بانگ كىرد بۇزۋورەكەي و بە
پوويەكى گىزەو دەستى كىرد بە قسەكردن: سەيركە مورپات، مەن
تەمەنم گەيشتۇتە پەنجاۋىەك سال، ئەو تەلەبىر نەچىت كوپم!

هەرکە سێک ئازاری کەسانی تریبات خۆیشی ئازاری پێ دەگات،
 هەرکە سێک مائی کە سێک وێران بکات خۆیشی مال وێران دەبێت ئاهوو
 ئه‌ریادی زولمیلێکراو ئه‌وه‌نده کاریگه‌ره‌، له‌ توانایدا یه‌ ئه‌وه‌ بکات کە
 هیچ جەلادیکیش پێی ناکرێت، ئه‌گه‌ر به‌زه‌ییت به‌و بێ گوناها نه‌دا
 نایه‌ته‌وه‌، به‌زه‌ییت به‌خۆتدا بێته‌وه‌، واز له‌م کاره‌ نه‌شیاوو ناشیرینه‌
 به‌ینه‌.

هەرکە سێک یاری به‌نامووسی خه‌لک کردبێت به‌دلتیاییه‌وه‌ یاری
 به‌نامووسی کراوه‌ته‌وه‌، من ئه‌مه‌م له‌درێژایی ته‌مه‌ندا بینیه‌وه‌،
 شایه‌تی زۆر کەس بووم کە باجی قورسیان داوه‌، چونکە مافی
 خه‌لکیان پێشیل کردوه‌ ئه‌مه‌ جگه‌له‌وه‌ی هەرکە سێک کچیکی پاک
 هه‌لبه‌خه‌له‌تینێت خودا سزایه‌کی وای بۆ برپوه‌ته‌وه‌ کە ببێته‌ په‌ند بۆ
 مرقایه‌تی.

کاری من ئاگادارکردنه‌وه‌ی تۆیه‌، من پێم وایه‌، وه‌ک چۆن ئه‌و کچه‌
 هه‌زارانه‌، به‌ره‌و خۆکوشتن ده‌به‌یت و دونیا یان ئی ده‌که‌یت به‌ دۆزه‌خ،
 پۆژیک دیت تۆش باجی زۆر قورس ده‌ده‌یت.

ده‌مه‌وێت پێت بڵێم پۆژیک ئاه‌ی ئه‌و کسانه‌ تۆ له‌ ئازاریکی زۆردا
 ده‌خنکێنی.

سه‌یرکه‌ کوپم! هه‌ینۆ پاره‌ هه‌موو شتیکی نییه‌، ئه‌وانه‌ی ئاه‌ی زولم
 لێکراویان له‌سه‌ر بووبێت، تا کۆتایی ته‌مه‌نیان ئازاریان چه‌شتوه‌.

وازيينه ! له م کاره ناپه سهندو قيزه ونانه په شيمان بهره وه .

پيش نه وهی قسه کانی ته واو بکات چوومه دهره وه، من پټوېستم
به و جوړه ناوازانه نه بوو .

نه و پوځه دووباره وه کاري هميشه ييمان، پيلانتيکی تاييه تمان
بوخومان داپشت به نياز بووین نيواره که ميک پابوړين چاند ژورديکی
نوټيلنيکمان گرت، به نيازی پابواردن له گه ل چاند کچيکی دهره وهی
شار که هلمان خه له تاند بوون .

نه و کچه هه ژارانه، تازه دهاتنه شاره گه وره کان بځ خوړندن،
نه وان که سانتيک بوون که به هيچ شيويه ک بيريان له خراپه
نه ده کرده وه همووانيان وه خويان به دل سافي دهاته پيش چاو،
نه وان نه وه نده ساده بوون که له خه يالی داهاتوويه کی دلخوشدا بوون و
ته نانه ت له بيري نه وه دابوون که هاوسه رگيريمان له گه لدا بکن .

نه وان له کوئی بيانزانيايه به هوی نه شاره زاييان له ياری عه شقد او
دوور له کوټنټپوټی دايکو باوکيان و له ناو نه و جوانيه سحر اوييهی
شاره گه وره کاند چييان به سر ديت ! .

نه و فيلمه به ناوبانگه، دووباره له په خشدابوو، ديمه نه ناسراوه کان
دووباره ليده درانه وه، ديسان هه مان دراماو هه مان نازار دووباره
ده بوويه وه، نه و شه وه سی کچی پاک که ده ستیان به رده سستی هيچ

پیاویک نه که وتبوو هه موو ئاوات و چاوه پوانی و عیشق و خۆشه ویستیان
له ژوره کانی نه و ئوتیله دا چوه ژیرخاکه وه.

پێویست دهکات باسی دواى نه وه تان بۆبکه م؟

دواتر بیستمان که یه کێکیان نهیتوانیوه بهرگه ی نه وه بگریت که
دایک و باوکی به و بابته بزانن له بهر نه وه خۆی کوشتووه، یه کێکی
تریشیان که وتبووه حاله تێکی خراپتره وه و باندیکی له ش فرۆشی
یه خه یان پێ گرتبوو، سییه میشیان له داخی نه و کاره وه حشیانه ی
که به سه ریدا هاتبوو ژیری له ده ست دابوو، ده بوو ته مه نی
له نه خۆشخانه ی ده روونی به سه رببات.

پیاوه کانی باوکم به سه رف کردنی برێک پاره ی زۆر توانییان له م
کاره ش قوتارمان بکه ن.

چیتر پق و قینه به رامبه رمان زۆر زیادی کردبوو، چه نده ها خێزان
به دوامه وه بوون و بقی نه وه ی بمخه نه داوه وه پۆژیان ده ژمارد.

پیاوه کانی باوکم کاتێک هه ستیان به مه کرد، چاودێری تایبه تیان
پێکخستبوو (٢٤) کاتژمێر پاسه وانییان ده کردم.

به لام بارى نه و ژيانه دوور له مرقایه تیه ی من نه وه نده قورس
بووبوو که حه زده که م واز له باسکردنی بهیتم ته نانه ت نامه ویت بێته وه
یادم.

ئەمە چۆن پروویدا؟

با ئەو شتان بۆ باس بکەم.

بۆم دەرکەوت کە ژنە گەنجەکی باوکم دووسال لەمەوبەر
پەییوەندییەکی قیزەونی هەبوو، لەبەرئەو شەهەمیشە منی بۆ کاری
نەشیاروان دەدا، لەهەر فرسەتێکدا پیتی دەوتم: "تۆگەنجی لەگەڵ
ئەو شدا جوانیت، لەبەر ئەو چۆڵ لەژیان ببینە."
ئەو منی لەگەڵ گوناھەکانی خۆیدا تێوەگلاند.

ئەم بابەتە تەنانت بۆمنێک کە ناموس و عیفت و پێز هیچ
بایەخێکیان نەبوو لەلام، کاریگەر بوو.

بەلامەو ئەسایەیی بوو کچ و خاتوونی خەلکی ئەو بێپێزییەیان
بەرامبەر بکڕیت، بەلام کاتێک دەهاتە سەر باسی خۆمان کاریکی
قیزەون بوو، هەستیککی سەیر لەناخمدا پەیدا بوو.

بۆ یەکەجار مەسەلەی ناموس و عیفت بەو جدییاتە وەرگرتبوو و
لەناخی خۆمدا سزایەکم بۆ باوەژنەکم بریپوویەو. هەرچەندە تەنها
من و باوکم بەو پووداوەمان زانیبوو.

باوکم کاتێک لە نیش گەپابوویەو بۆ مائەو، خێزانەکی لەگەڵ
گەنجێکدا گرتبوو کە تازە لە عەسکەری گەپابوویەو.. ئەو گەنجەش
برای کچێک دەرچوو کە بەهۆی خیانتی ئێمەو ژیانی بۆ دۆزەخ
گەپابوو.

تازه به تازه خەریك بوو قسه‌كانی مامۆستاكەم دەهاتنەدی..
پەنگە لە بەرئەوه‌ش بوو بێت بۆ یەكەمجار هەستم كرد.. "كۆمە‌لە
شتانێكی خراپ چاره‌پێمن"

كەابرا پیلانیكی لەم شیوه‌یه‌ی داپشتبوو و به‌خۆپاگرییه‌وه
چاره‌پوانی ئەم پۆژه‌ی كردبوو، تەنانه‌ت له‌وه‌شدا سه‌ركه‌وتوو بوو كه
توانیبوو تاناو مائی ئیمه‌ش بێت، به‌وه‌شه‌وه‌ نه‌وه‌ستابوو
باوه‌ژنه‌كه‌شمی به‌ده‌ست هێنابوو.

به‌لام شتیك هه‌بوو هێشتا نادیاربوو، ئه‌ویش نه‌وه‌بوو كه‌ ئایا
باوه‌ژنه‌كه‌ی من نیه‌تی هێنابوو ئه‌و گه‌نجه‌ له‌پێ لابدات یاخود ئه‌و
به‌پیلان باوه‌ژنه‌كه‌می خستبووه‌ داوه‌وه‌؟!

له‌گه‌ڵ باوك‌دا پێكه‌وه‌ كاره‌كانمان پێكخست و پیاو‌كۆژێكمان بۆ
كوشتنی ئه‌و گه‌نجه‌ په‌یدا كرد.

به‌لام له‌كاتێك‌دا پیاو‌كۆژه‌كه‌ به‌نیازبوو گه‌نجه‌كه‌ بكۆژێت خۆی
كه‌وتبووه‌ ژێر ده‌ستی ئه‌و گه‌نجه‌ چاو كراوه‌یه‌و به‌ برینداری و به‌
ئه‌سته‌م توانیبوو خۆی له‌ده‌ستی پزگاریكات.

ئهو پووداوه‌ ئیمه‌ی زیاتر شله‌ژاند، ئه‌گه‌ر به‌هاتایه‌و ئه‌و هه‌واله‌
بگه‌یشتایه‌ به‌ده‌زگا‌كانی راگه‌یاندن هه‌موو ناویانگه‌و پێگه‌ی باوك‌م
له‌ده‌ست ده‌چوو، له‌بهرئەوه‌ پیلانی كوشتنی باوه‌ژنه‌كه‌شمان له‌لایه‌ن
ئهو پیاو‌كۆژه‌ی كه‌ بۆ ئه‌ویشمان گرتبوو هه‌لوه‌شاندەوه‌.

به لām باوه ژنه که م نه و نه ده فیلبازبوو، هستی کردبوو که شتانیك
خه ریکن پوو ده دهن بۆیه له ماوه ی یه ک کاتژمیږدا چوو له ناو لیستی
و نیووه کانه وه به م شیوه یه ش ژیا نی خۆی پزگار کرد.

به لām هیشتا مه ترسیه کان له سه رمان لانه چوو بوون، هیشتا پتویست
بوو نه و که نه بی ده نگ بکړیت، چونکه نه گه ر قسه ی بکړدایه
ده بووه کیشه یه کی گه وړه بۆباو کم.

بابه ته که نه و نه ده گرنه بوو به لāmانه وه، که خۆم له گه ل سئ
له پیاوه کانه دا بریاری کوشتنی نه و که نه مانه دا، ته نانه ت توانیمان
له په نه انیه کدا بیگړین، به لām بی ناگا له و به لاو نه هه م تیا نه ی که
چاوه پتیا ن ده کردین.

نه و که نه له به رام به ر چوار که سدا پاریزگاری له خۆی ده کردو
نیعمه ی تووشی سه رسو پمان کردبوو، نه و که سیکی هه له شه و به رچاو
په ش بوو، ده میك بوو مردنی له به رچاو گرتبوو، بیگومان نه و وه زعه
به نا زاره ی که خۆشکه که ی تی ی که وتبوو به ته واوی بیرو مووشی له به ر
بریبوو، ژۆر داخ له دل بوو لیتمان...

به و چه قق گه وړه یه ی ده سته وه به رگری له خۆی ده کرد،
نه یده هیشت ته نانه ت هه نگاو ټکیش لئی نزیک ببینه وه.

کاتیڤ زانیم ئەم نیشە وا ناپرات دەمانچەکەم دەرهیناو پەنجەم
پادانا ئەوەی سەیر بوو لەویدا ئەوە بوو، هەرچیم بکردایە دەمانچەکە
تەقەیی نەدەکرد چونکە گیرابوو.

گەنجەکە ئەوەی بەفرسەت زانی و زیاتر وروژاو وەك شیت
چەقۆکەیی بەرەو پوومان دەوێشاند، نەمانتوانی پابکەین،
هەرچوارمانی دا بە زەویدا، وادیاربوو هەرسێ پاسەوانەکەم بە
سەختی برینداربوویون ئەوە بوو هەرلەویدا گیانیان دەرجوو.

منیش لەسەر سورمانیکی گەورەدابوو، حەپەسابووم!
ئەو گەنجەش بەهۆی ئەوەی لەلایەن یەكێك لە پاسەوانەکانمەوە
بریندار کرابوو کۆتا ساتەکانی دەژیا، بەلام ئەو لەمەردن نەدەترسا،
نیازی ئەو بریتی بوو لەتۆڵەسەندنەوە لەمن، کاتیڤ زانی کە خەریکە
دەمریت کۆتا هیزی خستەکارو چەقۆکەیی دەستی لی وەشاندم.
نەمانتوانی پارێزگاری لەخۆم بکەم و چەقۆکەیی لێدام، لەپاستیدا
ئەمە ئەو پووداوەبوو کەژیانمی پەش کرد.

لەوکاتەدا کەویستم پابکەم بەچەقۆکە پێک لەپشتەوێ دای
لەکەمەرم، هەستم بە ژانێکی وەها کرد وەك بلێی گێم تی بەربووییت و
لەچەند چرکەیکدا هەموو گیانمی سووتاندییت، دواتریش لە هۆش
خۆم چووم.

له وکاته دا وهک پارچه گزشتیک که و تمه سه زه وی، له ته نیشته
که نه که وه که خه ریک بوو به میواشی گیانی ده دا، به بی جووله له سه زه
زه وی که وتم.

له خوار قاچی نه و که نه ی که له کاتی پاراستنی ناموسیدا
به سه ربه رزیبه وه گیانی له ده ستدا.

ژیانی دۆزه خی من خه ریک بوو ده ستی پی ده کرد، بیگومان نه وه
ژیان نه بوو که منی تیا بووم، هه رساتیکی مردنیک بوو. مانه وه م ته نها
بوئه وه بوو بیمه په ندو، سزای هه له و تاوانه کانم وه ریگر مه وه.

نه و چه قویه ته مه منی له ناو برد و له که مه ر مه وه بو خواره وه تووشی
شه له ل بوو، ته نانه ت زور به زه حمه ت ده متوانی ملم به پتیکی پابگرم،
نایا پیویست ده کات باسی نه وه تان بوبکه م؟ کاتیک که سیك که به حال
پیسی به سه زه وی دا ناوه مه حکومی سه رجیگه ده بیته، چه نده
حاله تیکی ترسناکه بوی!

به لام نازاره کانم هه ر به مه شه وه نه وه ستان، تومه س خوی که وره
نه م سزایانه ی بۆ منیکی پوچ تاریک و جانه وه ر ئاسا به گونجاو زانیبوو،
نه ویش ته نها له نیستادا.

نه ی دواتر؟

ته نانه ت بیر کردنه وه ش لی ی ده ی ترساندم.

له بهر نه وهی هه واله کان گه یشتنه ده زگاکانی پاگه یانندن، باوکم نه یتوانی له وه زیاتر بهرگه بگریږتو له نه نجامی به رزبوونه وهی په ستانی خوین، توووشی خوین به ربوونی میښک هاتو گیانی له ده ستدا.

هه رچی مال او سامان هه بوو بژمنو باوه ژنه که م مایه وه.
نیر باوه ژنه که م له بهر نه وهی ده یتوانی به ئاسانی جله وی کاره کان بگریږته ده ست به به شه که ی خویشیه وه نه وه ستا، به لکو ده ستی به سر به شه که ی منیشدا گرت، به بیانوی نه وهی من به هوی نه خوښیه که مه وه ناتوانم خوم به پړوه به رم.

به وه شه وه نه وه ستا، وه ک بلایی ده یویست توله له منو باوکم بکاته وه هه ر پړوهی ناوی له گه ل ناوی پیاوړیکدا ده هیئرا.

به لام له پاستیدا نه وهی که منی دلته نگ کړد بوو نه مه نه بوو، به لکو نه وه بوو کاتیک باوکم مرد هاواری کړد:

- بکوژی من مورات بوو.

په ننگه نه وه توله ی ئیلاهی بوویت! ئیدی من له نیو ئاهی زولم لیکراوه کانداه تلامه وه.

نه ی دواتر؟

ئیسنا له نه خوښخانه یه کی تایبه تداو له و ژووره ی که بژم ئاماده کراوه ته داوی ده کړیم، نازانم نه مه ته داوییه یاخود سزای

دۆزەخ! چونكە ئەو ۋەندە پوۋداۋى پېر نېتىنى بەدۋاى يەكدا پىزىيان
بەستۋە كەھەموو پۆزىك ھەزار جار ئاۋات بەمەرگ دەخۋازم لەناو
ئازارىكى ۋەھا دام كەئەگەر لەناو ئاگرىشدا بسۋوتىم ئەو ۋەندە ھەست
بەئازار ناكەم.

چۈن؟ بابۇتان باس بكەم

ئەو نەخۇشخانەيەى كە چاۋدىرىكردنى منى لەئەستۋ گرتبۋو،
لەبەرامبەر ئەو بېرە پارە زۆرەدا پىزىشكىكى شارەزاىان لەبۋارى
نەخۇشپەكەمدا دابىن كىردبۋو.

كاتىك چاۋم پىكەۋت خەتە ترسناكەكانى دەمۋ چاۋى ۋ سەرنجە
لەرزۋكەكانى كەمرۇفیان دەخنكاند منى بى ھۆش كىرد.

لەتەمەنمدا يەكەمجاربۋو ترسىكى ۋا پېر نېتىنىم لى بىنىشىت.
ھالەتى شەلەكەم زۆر زىادى كىردبۋو، تەنھا دەمتۋانى كۆنترپۆلى
سەرمۋ بەشىكىش لەسەروۋى كەمەرمەۋە بكەم، لەھەموو
كارۋىبارەكانمدا پەرستارەكان ھاۋكارىيان دەكىردم.

بەپىئەبەرى نەخۇشخانە ھاتەلام ۋتى:

- چىتر ناتۋانىن لەچارەسەرت بەردەۋام بىن.

پىرسىم:

- لەبەرچى؟

وه لامي دايه وه، وتی:

- پاره ی داواکراو سه باره ت به تو نه دراوه، ناتوانین به م شیوه یه
به رده وام بین.

پرسیم:

- چۆن شتی وا ده بیّت؟

وتی:

- په ننگه ئاگادار نه بن، چیتړ ئیوه هیچ پاره و سامانیکتان نه ماوه،
همووی دایکتان وهری گرتووه، ئه ویش له باره ی چاره سه رتانه وه
هاوکاریمان ناکات.

من چاوه پړی ئه وم ده کرد... ئه و ژنه شهیتانه میراتی باو کمی به
هیچ شیوه یه ك له گه لمد ا به ش نه ده کرد، ئیستاش له گه ل
خوشه ویسته کانیدا پوژده کانی به خوشی به سه ر ده برد...

به م حاله مه وه نه مده توانی ته داخولی بابه ته که بکه م، ته نانه ت
نه گه ر بشم ویستایه یه ك به نده ی خودا ئاماده نه بوو هاوکاریم بکات.
چاوه کانم داخست له ئازاری ئه وه ی هه رساتیک ئه گه ری ئه وه هه بوو
فری بدریمه کولان.

بۆ یه که م جار هه ستم به بی چاره یی ده کرد، که واته بی چاره یی
ئه مه بوو... که واته ئه مه ئامی ئه و که سانه بوو که پوشنایی ژیانیانم
کوژاند بوو یه وه.

سەرم داخست و بى ئەوھى بىتوانم كۆنۈپۈلى فرمىسكە كانم بىكەم
وتم:

-فرېم بىدەن و پىزگارم بىكەن، دىارە "دادوھ رىسى ئىلاھى" ئەمەى
دەوېت.

لەو كاتەدا ئەو دىكتۆرە مىزاجىيەى كە لە سەىر كىردنە كانى دەترسام
هاتە ژوورەوھە و تى:
-شتى وا ناپېت!

زۆر سەرسامى كىردم، بەردەوام بوو و تى:
-نەخۇشېكى وھە لە چ بارىكدا ھەىە با بېت، ناتوانىن لە چارە سەرى
داىپىرېن و بېنىرېنە دەرەوھە، ئەمە تاوانە.

بەپېوھەرى نەخۇشخانە كە لىى پاست بووېوھە.
-چارەى ترمان نىيە، ئېرە كۆمەلگەىەكى خىرخوازى نىيە، كە سىك
بېتە ناو نەخۇشخانەىەكى وھە مۇدىرنەوھە، پېوېستە پارەكەشى
بدات، ئەگەر ناشتوانېت پېوېستە بېوات.

ئەو دىكتۆرەى كە بۇ چارە سەرى مەن دانرا بوو لەھەلۆىستېكى
چاوەپوان نەكرادا و تى:

-كارى مەن ھېشتنەوھى نەخۇشەكانمە لەژياندا، بەبەرچاوى خۆمەوھە
ناتوانم ئەوان بەرەو مردن بەپېى بىكەم، ئەگەر پېوېست بىكات خۆم

پاره‌کیان ده‌گرمه نه‌ستو، به‌لام پټ‌گه ناده‌م له‌چاره‌سه‌ر
بیوه‌ستینن.

- که‌واته ئیوه له‌چاره‌سه‌ی به‌رده‌وام بن، ئیمه‌ش له‌بره‌پاره‌ی
مانگانه‌تان به‌شی تیچوونی ئه‌م نه‌خۆشه ده‌برین.

به‌بی هیچ دوودلیه‌ک وتی:

- زۆر چاکه.

ئه‌مه‌ گه‌وره‌ترین شوک و سه‌رسوپمانی ژيانم بوو، نه‌مده‌توانی
له‌میشکمه‌دا جی‌ی بکه‌مه‌وه که شتیکی وه‌ها له‌م دونیایه‌دا بوونی
هه‌یه، چونکه یه‌که‌مجارم بوو تووشی چاکه‌یه‌کی بی به‌رامبه‌ری له‌و
شیوه‌یه بېم.

ئه‌مانه ئه‌و شتانه بوون که به‌دونیا‌ی من ناشنا نه‌بوون، لای من
هه‌موو شتیکی پاره‌و به‌ژه‌وه‌ندی بوو، ئه‌گه‌ر پاره‌ نه‌بوا‌یه هیچ کارێک
بۆ هیچ که‌سیک نه‌ده‌کرا و به‌ژه‌وه‌ندی نه‌بوا‌یه چاکه له‌گه‌ڵ که‌س
نه‌ده‌کرا...

ئه‌و دکتۆره ترسناکه، پوو‌گرژه له‌به‌رچی مانگانه ئه‌و هه‌موو
پاره‌یه‌ی بۆ من خه‌رج ده‌کرد، ئایا ئه‌و کابرایه شیت بووبوو؟
واسه‌رم لێشپۆابوو، که‌نه‌مده‌توانی واتایه‌ک بۆ ئه‌و هه‌لسوکه‌وته
بدۆزمه‌وه...

ته نانه ت به پړوه به رایه تی نه خوشخانه که ش زږر سه ریان سوږمابوو

لښیان پرسیبوو:

-جه نابی دکتور، تو دلنیايت له و به لښه ی که داو ته؟

نه ویش وتبوی:

-به لښ، هه روه ک چوڼ به لښم داوه.

دوویاره نه یان توانیبوو تیښگه ن.

-نه ی خزمته؟

-نه خیر!

-که واته، دوستیکې ناسیاو ته.

-نه ویش نییه.

-که واته له بهرچی؟

نه و سه ری داخستبوو و بڼ ماوه یه ک بیري کردبوویه وه، دیاریوو

له سه ری دا پره شه بایه کی نه پنی هه لی کردبوو. دواتر وتبوی:

-تکایه پږ له بریاره که م بگرن.

له و کاته دا نازانن که چوڼ سوپاسم کردو چوڼ مه منونیی خوږم

ده رپړی و لښی پارامه وه.

تومه س له پشت نه م کاره وه مه به سستیکې هه بوو، بابه ته که به و

شیوه یه نه بوو که دیار بوو.

له بهرنه وه بوو كه قورسترين و به نازارترين سوپرايزه كاني ژيان
چاوه پييان ده كړدم.

ئو پوڅه له كاتيكا كه من ليپرسينه وه م له گه ل پابردوي پر
په زاله تي خومدا ده كړد، ئو دكتوره پر نه ننييه هاته ژوره وه.

له كاتي ته داوييه كاندا هيچ قسه ي له گه ل نه ده كړدم و پوي
پي نه ده دام، بڅ حالي په ريشان و په ك كه وتووم هيچ دلته وايي
نه ده كړدم و هيچ زه رده خه نه ي بڅ نه ده كړدم. نه مده تواني به هيچ
جوړيك له كړده وه كاني تيېگه م.

ديسان بڅو كاني دابو به يه كداو به پويي كي گرځو مونه وه
ده پړواني...

له شيريك ده چو كه ده يويست له فرسه تيكا هيرشم بكاته سه رو
پارچه پارچه م بكات.

له كاتيكا كه چاره سه ره كي ته واو كړدو ويستي بږوات وتم:
-جه نابي دكتور، نازانم هوكاري ئو چا كه يه تان چييه كه له گه لمدا
كردتان تانيستاش سه رم له و كار ه سوپماوه، تييش ناگه م كه بڅچي
چا كه يه كي واگه وره تان له گه ل كه سيكي وه ك مندا كړد كه هيچ
نامناسن.

له گه ل نه وه شدا دكتوريك ي به خشنده و به سوزي وه ك ئيوه بڅچي
له هه مان كاتا وه ك دوژمنيك لي م ده پړوانيت؟

ئەو جىاوازىيە گەردەيەى نىوان ئەم دوو ھەلسوكەوتە، بەتەۋارى
مىشكى جەنجال كر دووم، ئايا ھۆكارى ئەمە جىيە ؟

ئەگەر بەسۆزى خۆتان سەرپەرشتىم دەكەن، بۆچى ۋەك ئەۋەى
گىانم بكىشن ترسم لى دەنىشىنن، ئەگەر شى لەم ھەستە
دوژمنكارانە تاندا ئامانجىكتان ھەلگرتوۋە ؟ بۆچى پىگەتان نەدا فرېم
بدەنە دەرەۋە ؟

تكاىە من لەم ئازارە پزگارىكەن.

دەستكىشەكانى دانائو لەبەرەمبەرمدا دانىشت، بۆماۋەيەك بە
زەردەخەيەكى پپ ئازارەۋە لى پوانىم.

ئەو سەيركردنەنە ۋەك ئەۋەبوو بەكەسىك بلىتت "ئۆخەيش" كە
بەر لەعنەتى خەلكى كەوتىتو لەژىر پىدا دەتلىتتەۋە.

ۋتى:

-سەيركە مۇپات! بەدەنگىكى پەق ۋەك بلىتى دەيويست بە
ھەناسەيەك ھەرچى پقو قىنى ناخىتى بشارىتتەۋە.

باشترە تۆ ئەو پرسىيارە نەكەيت، منىش ۋا دادەنىم گويم لەھىچ
نەبوو، ئەگەر ۋا لەمن بكەيت قسەبكەم، دوايى زۆر دەرپەنجىتت نەك
ھەر پەنجاندن، بەلكو دەرپوخىتت، پىش ئەۋەى دونيا بەجى بھىلتت،
لەدونىادا ئازارى دۆزەخ دەچىژىت.

بق ساتيک لهرز دايگرتم، ترسام، نهو سهرنجانهی که
له چاوه کانيه وه ده رچوون وهك نهو بوون گيانم بکيشن، وهك
نهو بوون گيان و پڅم کون کون بکن.

سهره پای نهو دهش سووربووم له سهر داواکه م و به قسه کهی خوم
برده پيشه وه، چيتر نه مده توانی بهرگه ی نهو نازاره بهرگه نه گرانه
بگرم، وتم:

- بيلين... تکايه بيلين، ده بيت چي ه بئ زياتر له م حاله ی نيستم
نازارم بدات؟

به خه ميکه وه سهری له قاندو وتی:

- خوت ده زانيت: مادام زور هه ز ده کهيت بيت ده ليم بيگومان نه گهر
ويژدانيتک بق بهرگه گرتن هه بيت! بپزگاربوون لهو سهرنجانهی که
ده يانويست هه لېکوتنه سهرم و پارچه پارچه م بکن، سهرم داخست و
ده ستم کرد به گوي گرتن له پسته سووتينه ره کانی که له زاری
ده که وتنه خواره وه به چاوی پر فرمي سک وه وتی:

- من خوشکيکم هه بوو، چوار سال له من منالتر بوو، کچی تاقانه ی
ماله وه بوو، دلخوش و پرزيان بوو، خه يالی بق دواپڅ هه بوو، نهو
فريشته يه کی ساده و پاک بوو که باوه پی به هه موو قسه يه ک ده کردو
نه يده زانی فيل و درق چييه.

ئەم ئەۋەندە خۆش دەۋىست كە جگە لە خوشك، ھاپىژ ۋ ھاپىزىش
 بو، ئەۋ پۇخى دوۋەم بو كە لە خۆم خۆشتر دەۋىست،
 لە بەرئەۋى زۆر زىرەك بو، باۋىك دەۋىست بېتە پزىشك ۋ يارمەتى
 نە خۆشەكان بدات تا بېتە خاۋەنى دوعاى گىراى ئەۋان. دايكىشم
 ئەۋەندە ئازارى بە دەست نە خۆشپىيە ۋە چەشتبو، ھەمىشە دەۋىت:
 - كچم پىۋىستە تۆ بېتە پزىشك، بە لام ھىچ كات ئازارى كەس مەدەۋ
 لە كەس توۋپە مەبە، سەرەتا بە پوۋىيەكى خۆشەۋە گۈييان لى بگرەۋ،
 دلئەۋاييان بگەۋ ۋرەيان بەرز بگەرەۋە.

ئەۋ غەرىبانەى كەلە ئازاردا دە سوتىن ۋ دىنە نە خۆشخانە بۆ كەيف
 ۋ سەفا نە ھاتوون.

نە خۆش بە چارەسەرى پزىشك چاك نابىتەۋە، بە لگە بە زمانى
 شىرىن ۋ ھەلسوكەۋتى باش چاك دەبىتەۋە، بەۋ شىۋەيە
 دلە سوتاۋەكانيان بۆ سەھۆل دەگۆپىت ۋ ئازارەكانيان دەپەرەۋىتەۋە.

دايىك ۋ باۋىك ۋ مەن خەيالى زۆر جوانمان بۆ خوشكە كەم ھەبو، ئەۋ
 ھەۋالە نامرۇفانەيەى كە ژيانى گۆپى بۆ دۆزەخ ۋەك تۆپىك ئاگر كەۋتە
 مالمانەۋە ۋ ھەموۋمانى سوتاند.

بە نىرخترىن ئەندامى مالمان، مىندالە بچوكە كەمان، خۆشەۋىستى
 خىزانە كەمان لە لايەن خائىنىكى ۋە ھىشىيەۋە دەستدرىژى كرابوۋىيە
 سەر.

دکتوره که نهیتوانی زیاتر خوی پابگریت، به دهسته کانی ده م و چاوی
داپویشی و وه ک مندا ل دهستی کرد به هه نسک دان و ده یکی شیا
به نه ژنق کانی داو ده گریا .

هه رچی منیش بووم بی هه ناسه دان گویم گرتبوو تا بزائم له کویدا
پووداوه که ده به ستیته وه .

به چاویکی پر له بق و توپه بیه وه لیی ده پوانیم وئو بریسکانه ی
که له چاوه کانی وه ده رده چوون ده بوونه چه قویه کی تیژو به رده وام
بوون له پارچه پارچه کردنم .

-کاتیک گه ی شتم به خوشکه که م، نهیتوانیبوو به رگه ی ئو کاره
دپندانه یه بگریت که به سه ریدا هاتبوو له شوکی ئو ه دا هوشی له ده ست
دابوو مه چه کی خوی بریبوو .

ئو کچه دل پاکه ی که بق داها تووی چه نده ها خه یالی پر جوش و
خروشی هه بوو نهیتوانیبوو به رگه ی ئو ده سندر یژی به بگریت و
ده ستی چوو بووه گیانی خویه وه ..

دایک و باوکی بیچاره م نه یانتوانی له ژیر کاریگه ری ئو پووداوه
دلته زینه ده ریجن، دایکم خوی زه ختی به رز بوو، به یانیه ک هه ستاین،
بینیمان له جینگه که ی خویدا گیانی سپاردبوو، باوکیشم به ته وای
کۆنترۆلی خوی له ده ست دا و ماله که مان به رده وام خه ریکه گر
ده گریت .

ئەم ۋەحشەتەي كەپۇچ ۋە دۆلەت مېشكىمى لى سەندەم ۋە زىيانمى كىردە
ۋەيرانە، ۋەك خەنجەر دۆلىمى پارچە پارچە كىردە.

دەكتۇرەكە نەيتۋانى لەۋە زىياتر بەرگەي ئاگرەكەي ناخى بىگىرەت،
لەناكاۋ ھەستايە سەر پىۋ پەنجە لەرەزۇكەكانى بېيىيە چاۋەكانەم ۋەتى:
-ئەۋ مەۋۇ كۆزە، ئەۋ ۋەحشىيە، ئەۋ جانەۋەرە، دەزانى كى بوۋ؟
ئەۋە تېۋوۋىت كەئىستە لەبەردەمەدا ۋەك پارچە گۆشتىك بەپەندە
بوۋىت ۋەكەتوۋىت.

بەھاۋارەۋە قەسەي دەكردە ھۇشى لاي خۇي نەماۋو.
باۋەكت ۋەيدەزانى دەتۋانىت بەدەۋلەمەندىكەي ھەموۋ شىتەك
چارەسەر بىكات، بەلام ئەۋ ھىسابى بۇ پەرۋەردىگارى بالادەست
نەكردىۋو، خۇاي گەرە كاربەجىۋ دادپەرۋەرە ۋە سزاي لەسزاي
مەۋۇكەكان ناچىت، ئەگەر كەسەك پىسۋابىكات، بۇ ھەموۋ دۇنيا دەيكەت
بەپەندە.

سەيرى ئەۋ ئىشەبەكەن، بىكۆزى خوشكەكەم كەۋتۇتە دەستەم
داۋاي يارمەتەم لى دەكەت، ئاي پەرۋەردىگارم! ئابەمە دەلەين پەندە
دادپەرۋەرى.

ئەمە تەنھا سىزايەكە كە لەدۇنيادا دەيچىزىت، بەلام سزاي
پاستەقىنە لە دۇزەخ دەيىت، پەنگە ئىستە ئەۋ ئاگرەي بۇ سۇتاندەنى
تۇۋ نەمۇنەكانى ۋەك تۇ ئارامى لەبەرپرايىت.

له و کاته دا به کټک له و تاوانه گه وړانه ی که له پابردوودا نه نجام دابو
له شوینیکدا که هیچ چاوه پوان نه بووم هاته برده موم و بوویه سره تاي
پووخانم.

به لام چوڼ پووخانټک بوو خوايه گيان!

نه و حاله ته ی تټی که وتبووم، وینای بی چاره به کی ده کرد که له
چوڼه وانیه کدا که وتبیته ده ست جانه وهره دپنده کانه وه و هه موو
نومیدی له ده ست دابیت.

هه رچی هیژنکم پی ما بوو کومکرده وه و تاوانیم هاوارم کرد:

- بمکوژه! من چیتر بهرگه ناگرم، بمکوژه، تکاده که م ده رزییه کی
ژه هراویم لی بده، با چیتر مرفئیکي وا نه زی، مه میله نه م تاوانباره
له وه زیاتر بزی، ده ی ده رزییه کم لی بده و پژگرم بکه.

تکایه... تکایه نه م چاکه یه م له گه ل بکه... من به هه موو جوړه
مردنیک پازیم نه گه ر ده لئیت به چه قویه کی کول پارچه پارچه م بکه،
نه گه ر ده لئیت سر م بشیله، چوڼ حه ز ده که ی ناگره که ی ناخت
بکوژینه روه به و شیوه یه بکه، نه گه ر نا نه مه ده بیته سه خترین
خه فته.

دکتوره که نه نانه ت ناوړپشی له ناله و هاواره که م نه دایه وه، هاواری

کرد:

“تۆ پېۋىستە بۇيت، پېۋىستە بېيتە پەند، پېۋىستە بۇيت تا زەپە
 زەپە بتوۋىتەۋە، بۆ ئەۋەى ھەموو ئان و ساتىكت مردن بېت،
 بۆ ئەۋەى ۋەك مە عشوقىك چاۋەپى مردن بکەيت... تۆ پېۋىستە
 بۇيت تا تە مەنىك لە ناختدا ھەست بە ئازارى ئەو مندالە زولم لىكراۋانە
 بکەيت كە تۆ بكوژيان بوويت وشیت بېيت.

نابیت مردن ۋەك پزگار كەرىك بە دەست بھینیت، بۆ ئەۋەى ئازارى
 ئەو لە ھەموو دەمارەكانتدا ھەست پى بکەيت و ئازار بچىزیت. ھەروەك
 چۆن تۆ ژيانى دەپەھا كچت ژەھراۋى كرد، منیش ھەرچى لە دەستم
 بېت دەيەكم تابتوانم تۆلە ژياندا بھىلەۋە بۆ ئەۋەى بۆ ماۋەيەكى تۆر
 لە دلتدا ھەست بەو ئازارە ترسناكانە بکەيت كە ۋەك ئاگر بلتیسە
 دەدەن.

فرېدانت بۆ دەرەۋە و ۋەستان لە چارەسەرت گەرەترین خەلات
 دەبیت بۆتۆ، مردنكى ئاۋا ئاسان بۆ دېندەيەكى ۋەك تۆ كەمە.

ئەو ئازارە پېر كېنەيە كە جەنابى دكتور باسى دەكرد لە دالەدا
 ھەستم پى دەكرد، ئەو ئازارەش بە شىۋەيەك بوو پېر ئەشكەنجە ۋەك
 چۆن كە سىك پىستى لاشەى لى بکەيتەۋە، پەنجەكانى بېریت و سەرى
 بېرېنیت كە چى ھىشتاش ھەر نەمریت... ئازارەكەى منیش ھەر بەو
 شىۋەيەبوو.

بۆ دانەوہی باجی ئەو ستملیکراوانە کە دەستم چووہ خوینیان،
ئاواتەکانیانم بە باداو، ناموسیەم لە کەدار کرد تەنانەت ھەزار سال
سزاش ھیشتا کەم بوو.

کاتیکی پارانەوہ و فەریادو بۆ چارەیی ئەو کەسانە کە خیانەتمان
لێ کردن دەھاتەوہ پیش چاوم، ھەستم دەکرد کە ھەموو دەمارەکانم
ھەڵدەوہشین و ئەندامەکانم پارچە پارچە دەبن و ھەستەکانم
ھەزارەھا جار تەمەردنیان پێ دەکردم.

ئێستاش لێرە، لەم نەخۆشخانەییە کە ئەو دکتۆرە خەرچیم
دەکیشیت ھەموو ساتیک چاوەڕێی ئیزرائیل دەکەم.

ئای مردن! وەرەو پرزگارم بکە!

کەواتە گەورەترین ئازار بۆ کەسیکی تاوانبار و مەلەون لە کۆتای
ساتەکانیدا نەمردنیەتی.

کەواتە ھیچ شتیک بە قەدەر نەمردن پووداویکی ناخۆش نییە، من
ئێستا چاوەڕێی مەژنیکی بێت و بمکوژیت، ئەگەر کەسیکی
وادەریکەوێت من ئامادەم دەست و قاچی ماچ بکەم، و خۆم
بە قەرزباری بزنام.

تەنانەت ئەگەر پیاو کوژیکی دەرەندەش بێت، بەلام ئایا دەستی
بەخوینی مەژنیکی پێسوای وەک من سوور دەکات؟ ئەو پیاو کوژەش

خۆی بۇخۆی پېزىكى ھەيە، دۇنيام نايەوېت لەخوئىنى پىسى منەوہ
تېوہ بگلىت.

ھەر لە بەرئەوہ شە دوژمنەکانم پقيان ليمەو دەيانەوېت لەژياندا
بمىنمەوہ، ھەرچى دۆستەکانىشمە تەنانەت بەبىستنى ناوہ کەشم
بە بەردەمى دەرگای ژوورە کەشمدا ناپۆن.

ئەو پەرستارانەشى کە دینەلام... وەك بلیتى دەست لەمارىكى
ترسناک دەدەن بەو شیوہیە قیز دەکەنەوہ.

من ھەست بەوہ دەکەم تياياندا..

بەلام ئەوان ناھەقيانە؟

نەخیر!

من دەمىك بوو شايەنى ئەمە بووم.

وەك ئەوہ وایە دەوروپەرم پېر بېت لەمەخلوقى ترسناک کەتەنھا من
دەيانبىنم... لەنتو ئازارىكى سەختدا دەتليمەوہ، ھەموو شتەکان
بەمندا نوقوم دەبن و ناخم پەش دەکەنەوہ.

ئەم ژيانە پېر ئازارە بۆمن قورسايیە کە لەژیریدا
دەتويمەوہولەناودەچم.

پەنگە ئەمانە کۆتا قسەو گوشتارو کۆتا ھەناسەى من بن .

ئەى گەنجەکان!

ئەى مەزقەکان!

تکاتان لیّ ده که م گویم لیّ بگرن.. به سه رهاتی ئەم ژيانه
 ناشیرینه ی من بۆ هه مووان بگێر نه وه .
 ههچ کات به پاره و هیزو که نجیتان هه لمه خه له تێن، له بیرتان نه چیت
 هه موو شتیک کۆتایی هه یه و لێ پرسینه وه شی هه یه، بزانی که ئاهه
 سته م لێ کراوان و بی گونا هان به شی وه یه کی ترسناک یه خه تان
 ده گریت، وانه زانی پرگارتان بووه کاتیک که له دهستی یاسا هه لدین.
 له بیرتان بیت دادپهروه ری ئیلاهی هه یه .
 با ئەمه وه سیه تی من بیت بۆتان.

(ناوه کان خوازاوون)

هاوسه ره که م به که م زانی

گوناهیکى که وره م نه نجامدا ..

من وهك ژنيكى گه نچ كه ژيانم بق دۆزه خ گۆپاوه، ئىستاكه
بیرده که مه وه؛ من ته مه نيك باجى نه وه لانه ده ده مه وه كه نه نجام
داون، نه ویش له قه هری كه سیکدا كه تووشی گوناھی که وره بووه .
دلنیام که م تازۆرێك درامای ژيانى به نده په کتان دیته پیش چاو که
نه پووی لای مرۆفه کان و نه پووی لای په روهردگاری ماوه .
له نیتو ئازاریکی دلته زیندا ده ژیم، پیش نه وه ی بمرم دۆزه خ به چاوی
خۆم ده بینم .

هاواری من چیتەر بۆخۆم نییه، به لکۆ بۆنه وانه یه که له دواى من دین،
تکایه باچیرۆکی من ببیته وانه یه که بۆ ئیوه ...
ئایا ئیوه ده پرسن چۆن ده ببیته وانه ؟!
با بۆتان باس بکه م:

من وه که کچیک که له زانکۆ وه رنه گیرام و له ژێر ئاواتی خویندندا
مامه وه، بۆ پزگاریبون له و داپووخانه بپیارم دا شوو به پیاویک بکه م
که باوکم ده یویست.

به لام خۆزگه پازی نه بوومایه، هه موو شتیکی له وه له یه مه وه
ده ستی پێکرد، من کچیک بووم به که نجی و شۆخ و شه نگ و جوانی
ناسرابووم، هه رچی نه و که سه ش بوو که به نیازبووم شووی پێ بکه م
دوازه سال له من گه رده تریوو و که سێکی قه له و بوو.

من له گه ل نه و پیاوه دا که پیاوی خه ونه کانم نه بوو، ته نها بۆ
پازیکردنی خێزانه که م هاوسه رگیریم کرد، خراپیه که ی نه وه بوو که
هه رچیم بکردایه نه مده توانی خۆشم بووێت، بێگومان له و ماله دا که
هیچ ئاسه واریک بۆ خۆشه ویستی نه بوو، زۆر دلم ته نگ بوو.

خێزانه که م و میرده که شم به مه یان ده زانی. چه ند جارێک هه وڵی
وه رگرتنی ته لاق و پاکردن و ته نانه ت خۆکوشتن و پزگاریبونیشم دا،
به لام پێش له دایک بوونی کچه که م به ته وای مه حکومی نه و زیانه

ناچار بیه بووم به هۆی نه وه شه وه هه موو خه و نه و چاوه پوانی و
حه سه ته کانی که نه جیتیم چوونه ژیر گل.

به هۆی نه و جیاوازییه زۆره ی ته مه ن و، سه ختی ژیان له که لیدا که
نه یده توانی لیم تییگات و له که لم سارد بوو میشتک و فیکری له بهر
هه لگرتبووم.

نه و شتانه ی پوویاندا که نه ده بوو پوویده ن، هه له کان له میشتکدا
ده ستیان به جووله کرد.

چۆن ده توانم له م کابرایه پزگارم بێت؟

بیکوژم و دواتر بلیم پووداوێک بوو؟

له کاتیکی دیاری نه کراودا له ماله وه پابکه م؟

یاخود به ره و پوو پیتی بلیم: "من تۆم خووش ناوێت" و زۆری لێ
بکه م تا ته لاقم بدات.

سیناریوی زۆری له و جوړه له میشتکدا ده سوپانه وه.

نه و پۆژه ی نه و بابه ته م لای دایکم درکانه قیامه تی هه لگیرساندو
وتی:

— نه کهر له و ماله دا هه ر غه له تیک بکه یت، ده رگامان به پووتدا داده خه ین
ته نها به مردوویی ده بییت له و ماله بییته ده ره وه، تۆ هیه چاره یه کی
ترت نییه جگه له وه ی بییت به دایک بۆ که که ته و بییت به هاوسه ر بۆ
میژده که ت.

ئەمە وەك ئەو ەبوو ەموو ژەمىك ئەو خواردنە بخۆم كە پۆم
لەيەتە.

لەكاتىكدا مەن بۆ دەرچوون لەو ژيانە پەر نە ەامەتەدا بۆ پۆگايەك و
سەرەداوێك دەگەپام، بەلەيك كە لەحسابدا نەبوو، ەاتە سەر
پۆمان...

پۆك لەبەرەمبەر مالمەندا مامۆستايەكى گەنج و جوان بوو
دراوسپۆمان، لەسەر ئەمانەشەو ەاوسەرگيرى نەكردبوو.
ەلەكانى ژيانيشم لەوكاتەو دەستيان پۆكرد، كە ئەو مامۆستايەم
ناسى، ئايا ئەو ەئيش بوو ژنىكى ئاقلۆ بەناموس و ەاوسەردار
بيكات!

سوپاس بۆ خودا ئەو گوناھە گەرەيەمان ئەنجام نەدا، بەلام قسەو
باسمان بەناو گەرەكدا بلۆبووئەو.
ئەو بە بەلئىنى "دەتخووزم" بىرو ەوشى لەمندا نە ەئشتبوو،
شەيتان و نەفسم يەكيان گرتوو منيان فەرئ دايە ناو ئەو چالى
دۆزەخەو، كە تائىستاش بەبلئىسەى ئاگرەكەى دەسووتيم.
ئامۆزگار يەكانى دايكم ەيچ كاريگەر يەكيان لەسەرم دروست
نەكرد، پورە فاتيمەى دراوسپۆشمان تەجروبەى ئىستاد و پابردووى
خۆى لەگەلمدا دابەشكرد و پۆى وئم:

-کچی خۆم کاری وه ها مه که ! تۆ به م کارهت هم خۆت هم مندا له که شت ده سووتیت، ته نانهت خراپترین هاوسه ریش له میبازیکی بیگانه باشتره، ئاگات له ناموست بیت و بیپاریزه .

به لام له کوئی بوو نه و نه قلهی من که له و قسانه تی بگات، ههسته کویره کانم گوئیان له ئاست پاستیه کاندایا داخستبوو و، به ئازاییه وه به سهه گونا هه کاندایا ده پویشتن.

هاوسه ره که شم نه و قسانه ی بیستبوو به لام هیچی نه دهوت، په نگیشه پیلانکی جیاوازتری هه بوو بیت، به لام له هه موو هه لسوکه وته کاندایا دیاربوو که زۆر بی تاقت بووه، نه و که سیتی تیگه یشتوو بوو خاوه نی پزبوو، به دلنیا ییه وه نهیده توانی نه وه قبول بکات، به لام من به ته وای له خۆم ده رچوو بووم به شیوه یه ک کۆنترۆلی خۆم له دهست دابوو که بیرم له نه نجامی کاره کانم نه ده کرده وه بوو بوومه نه سیری ههسته کانم.

هاوسه ره که م له و فرمانگه یه ی کاری تیدا ده کرد جه لته ی دل لئی دابوو وه فاتای کرد، په نگیشه به هۆی نه و قسه و قسه لۆکانه وه نه یه توانی بیت به رگه بگریت، کاتیک خۆم و خیزانه که م پوو به پووی نه و حسابه بووینه وه نه و کات له و گومانانه تیگه شتم، نه و مامۆستایه ش که به حساب عاشقم بوو بۆ پزگار کردنی گیانی خۆی نه و ناوه ی به جیه یشت.

له و کاته دا که بابه ته که گۆږا بۆ شه رمه زاریی ناموس، دایکو و باوکم
پشتیان تی کردم، کچه که میان برده لای خویان و منیشیان به ته نیا
له گهل گونا هه کاندا به جی هیشت.

ئه م داپوو خانی ئاوات و ترسه توقینه ره به ته واوی حاله تی
ده روونیان تیکدام و زۆری نه خایاند هاوسه نگی می شکم له ده ستدا.
له ناو ژوو ریگدا وام ده زانی له گهل چهند جان هه ریگی بی به زه ییدا
ته مه نم به سه رده به م به وشیه وه ئازارم ده چه شت.

له نێو نه خۆشخانه ی ده روونی دا بۆ ماوه ی دوو سال چاره سه رم
وه رگرت، له ناو ئه و مۆفانه ی که به ته واوی عه قلیان له ده ست دابوو،
هه ولی کۆ کردنه وه ی بیرو هۆشی خۆم ده دا.

دواتر له نه خۆشخانه ده رچووم، به لام خۆزگه ده رنه چوومایه،
خۆزگه له ناو ئه و چوار دیواره دا ته مه نم به سه ر بېردایه و باجی هه له و
تاوانه کانم هه ر له ویدا بدایه.

ده توانم بۆ کوێ بپۆم؟ له دوا ی ئه و له که یه ی که دروستم کرد بۆ
دایکو و باوکم چیت نه مه ده توانی بگه پیمه وه بۆلای ئه وان، ته نانه ت نه شم
ده توانی بگه پیمه وه بۆ ئه و ماله ی که تیایدا ده ژيام.

ئه ی هه سه ره تی کچه که م؟! چۆن باسی خۆشه و یستی و کسپه ی
ده روونی خۆمتان بۆ بکه م؟

به بۆنەى ئەو گەنجەوہ كە تووشم بوو، كەوتمە حالتىكى زۆر
ناھەموارەوہ. ھەموو پۆزىك ھەزار جار دوام دەكرد "خودايە گيان
بەكوژە!"

مەگەر مردن چەندە پزگاركەرىكى جوانە! ھاوسەرەكەم
لەبەرئەوہى نەيتوانى بەرگەى گوناھەكانى من بگريّت دونياى بەجى
ھيشت، ئەو بەو شيۆەيە پزگارى بوو، ھەرچى منيشە دەجار لەو
زياتر پقى مرفە ناشيرينەكانم چەشت، ئىستاش بەئامى ئەوہوہ لەناو
دەچم.

ئەوہ دوو سالا لەنەخۆشخانەم، تووشى نەخۆشپيەكى زۆر ترسناك
بووم، واتە ھىواى پزگارىبونم نيبە، پەنگە سالتىك ياخود كەمتر
لەوہش دەتوانم بژيم.

بەحەسرەتەوہ چاوەپوانى مردن دەكەم، مردن ئاسانە بەلام باجى
زۆرم لەسەرەكە دەبى بیدەم.

وہك كچىكى گەنج كە لە بىئاگاييدا بووم تەنھا بە سووتان
لەگوناھەكانمدا نەوہستاوم، ئىستاش ترسى دواپۆژم لى نىشتووە.
حسابى دايك و باوكم، حسابى ئەو كچە بى تاوانەم كەلەنيۆ ئەو
قسەوقسەلۆكانەدا گەورە دەبيّت و، حسابى ئەو ھاوسەرەم كە
لەداخى من تياچوو...

خوايه گيان من چۆن ئو بى عەقلىم كرد، من چۆن بىرم لەحسابى
ئو كارە شىتانه يەم نەكرده وه !

ئىستا ئو دەستانەم كە لەگوناھە وه تىوہ گالون بەرزەم
كردونە وه تەوہ بۆلاى پەرەردگارو بەوزمانەى كە بەگوناھ پيس بووہ
لئى دەپارپمە وه هەرچەندە دەزانم كە ئو لىبوردەيە، بەلام ئايا لە
كەسيكى وەك من خۆش دەبىت كە بوومە مايەى لەكەداركردنى
ناموسو عىفەت.

لە حەزورى ئو زاتەداو بەكۆتا ئومىدەوہ شەو تا بەيان فرمىسك
دەپۆزم...

بۆچى ئەم چىرۆكەم باسكرد؟

بۆپەواندەوہى ئاگرى ناخە نەبوو، بەھىچ شىوہ يەكيش بۆ
دەرخستنى گوناھ نەبوو.

بەلكو مەبەستم ئوہ بوو كە ئو كچە گەنجانەى ئەم چىرۆكە
دەخويننەوہ بزەنن كە ناموسو پۆزگە وەرەترين دەولەمەندى ژيانى
مرفەن ئەگەر لەناوچوون، ژيانيش لەناودەچىت.
تەكايە ئەمە لەبىرمەكەن!

(ناوہكان خوانزاوون)

له بهر نه وهی به بهر دموامی چاو له دمر بووم ژيانم بوو په زیندان

تو بلایی به نده په کی تری په روه ردگار ه بیټ که هینده ی من
که نجیټی به لاساری به سهر برد بیټ و بیټ باکانه گونا می نه نجام
دابیت و باجی ه له کانیشی به قورستین شیوه دابیټه وه ؟
له وه ته ی هم نه متوانیوه به و نه فسه کویره م بلایم: "په سته !"
نه شم توانی به رهنکاری نه و شه ی تانه بیمه وه که له می شکمدا فرمانی
به سهر دا ده دام.
وه که گه نجیکی چاو له دهر گونا ه کردن وه که خویه که له ناخمدا په گی
دا کو تی بوو.

چەندەھا جار تەوبەم کردو سۆيىندم خوارد، بەلام نەمتوانى ئەو
شەيتانە نەفرەتییەى ناخەم بى دەنگ بکەم.

جا چىي بەسەرمدا نەھات ؟

بابۇتانى باس بکەم:

پەنگە ئەم بەسەرھاتەى مەن سەرنجى گەنجىك پابكىشىيت و
بەھۆيەو لەو پردى گوناھانە نەپەرپتەوہە کە منى پىادا تىپەپ بووم،
ژيان لەخۆى نەکاتە زىندان، ئەگەر چى لەکۆتا نەفەسىشدایم بەلام
ھەر بەچاکە لەقەلەم دەدریت.

ئەو کاتەى لەعەسکەرى گەپامەوہ، کاتىك باوکم بينى لەگەل
پەشەبا شىتەکاندا کەوتومەتە جەنگەوہو بەھىچ شىوہەىک عاقل نابم،
لەگەل کچە مامەکەمدا ھاوسەرگىرى پى کردم کە باشترین دونىابوو و
نمونەى پەوشت بەرزى و خاتونىكى دىندارىبوو.

بەو شىوہەى مەن تەنھا دوو مانگ تەوانىم لەگەل ئەو کچە بى دەنگو
گوپراپەل و بەمارىفەتەى کە لەژيانیدا دللى کەسى نەپەنجاندبوو بژىم.
بەبیانوى "دەپۆم بۆ کارکردن" ئەو جوانیە دلپەینەى "کارا
دەنیز" م جىھىشتو لەکۆلانەکانى ئىستانبولدا شوینىكى حەوانەوہم
گرت.

کارىكى خراپ نەما کە نەیکەم، ھىچ شتىک نەما لىوتى
تىوہرنەدەم، ھىچ پىسىيەک نەما تىوہى نەگلىم و گوناھ نەما نەیکەم،

بیستوتانه که دهلین: "تۆ پیم بلی هاوپیکه کتیه! منیش پیت
دهلیم تۆ کیت" ... پیک به و شیوه بوو.

هاوپیکانم هه موو چاو له ده ربوون، هه ستیاری ناموسیان
له ده ستدابوو، باوه پریان له دلایندا ده رهتنبوو، پیزی مرؤفایه تیان سفر
کردبوویه وه و هه لال و هه رامیان تیکه ل کردبوو به سه ریه کدا...
هاوسه ره پاستگرو به نه مه ک و فریشته ئاساکه ی منیش، چاوه پیتی
که پانه وه ی من بوو، نه و بیچاره یه...

پیک ماوه ی هه شت سال!!!

من له کۆلانه کانی ئیستانبولدا ده مپک بوو خۆم له ده ست دابوو،
به لام هاوسه ره که م ماوه ی هه شت سال چاوی له پیم بوو و چاودیری
دایک و باوک نه خۆشه که ی منی ده کرد.

ده ی... قابیله حاکی کانیات له هه موو نه و ناحه قی و گونا هه
خۆش بییت؟

ئایا لپیرسینه و هم له گه ل ناکات له سه ر نه و بی وه فاییه ی که له گه ل
نه و نه بی تاوانه دا کردم؟

ئایا به دوعای نه و دایک و باوک ی له سه خترین کاتیاندا و له گه ل
نه خۆشیه کانیاندا به ته نیا جیم هیشتن خودا ژیانم لی هه لئاگیتته وه؟
که واته به مه یان ده وت "زلله ی میهره بانی"

له پیتوانه ی مندا، له گه لّ چهند خانمیک که که وتبونه سه رجاده
په یوه ندى ساختم هه بوو، به لام هه موویان کاتیک زانیان نابمه
میردیکی به قازانچ، شه قیکیان له منداو پویشتن.

نو سالانه شی که له و کۆلانه دا به سهرم برد، نهک تنها بیروباوه پو
میشکم به لکو له شی ساغیشمی له گه لّ خۆیدا برد.

تیگه یستم که میوه ی پیکا حه رامه کان زۆر به نازاره، زۆریش به ژانه
نه گهرچی په که م پارووی هه نگوینی ژه هراوی شیرینیش بیت، دواتر
هه ر ترس بللوده کاته وه.

جگه رو، سیبه کانو، گورچيله کانم وهک نه وه ی په یمانیان به سستی
ده ستیان خسته ناو ده ستی په ک و دانه دانه به جی یان هیشتم، چیت
وام لیها تبوو نه مده توانی به پیتوه بوه ستم، ته نانه ت قرانیکیش پاره
له گیرفاندا نه مابوو، جگه له فرسه تچو و دوو پوه کانی ده ورو به ریشم
به نده په کی خوام شک نه ده برد که هاوکاریم بکات.

چیت ترس له وه ی که نيزرائیل هه موو شه ویک سهرم لیّ ده دات
ژیانی له بهر هه لگرتبووم، له ناخدا هه ستم به و بهرکه وتنه ساردانه ی
مه رگ ده کرد.

له ناو بژنی که پووداو له گه لّ چهند پارچه سه مونیکى په ق بوه وه دا
نازاریکی زۆرم ده چه شت.

ته نانت زمانم نه یده توانی له پوره ردگار بپارېته وه و داوای
چاره یه کی لی بکات! له دواي نه و هه موو هه له و گونا هه به کام پوه وه
بم کردایه؟

به کام پوه وه بگه پامایه ته وه بولای نه و هاوسه رهی که ماوه ی
هه شت سال به شه وقیی تازه بوکېکه وه چاوه پتی ده کردم؟
نایا له وه زیاتر حقی نه و هم هه بوو که دنیا پاکه کی پیس بکه م؟
یا خود چوڼ بمتوانیایه، له کژتا ساته کانی ته مه نمدا وه ک مندالیکي
زالم پوهی پوهی دایک و باوکم بیمه وه؟

نه خیر! من پتویست بوو له گه له گونا هه کاندایه ته نیا بمینمه وه؟
پتویست بوو باجی نه و هه لانه بده مه وه که نه نجام داوڼ، ده بوو
له گه له نه خوځشیانه ی که خه ریک بوو زیانمیان له ناو ده برد له ناو
بچم.

له کاتیکدا که ته وای نومېدم له هه موو شته کان بریپوو و چاوه پتی
نه جلی خوم ده کرد، ده رگای تاکه ژوره که م که له قاتی ژیر زه میندا
بوو کرایه وه.

نای خواپه گیان!

نه و هاوسه رهم که پاکي و دروستی ناو دلی له دهم و چاویدا په نگی
دابوویه وه، چاوه ماندووه کانی که بریسکه یان له بهر پرېابوو بریپه دهم و

چاوم، له کانتیکدا که من چاوه پټم ده کرد قورستړین وشه له دواى یه ک
پریزیکات و ده ست بکات به نیهانه کردنم له حه سره تی نه و هشت
ساله دا، به لام نه و سرسامی کردم به و سۆزو ویزدانه وهی که وه ک
تاوه باران پږا به سرمد او وتی:

— نهی به قوریانت بم! که واته نه و کاتانه ی که من له له شساغی و
سه فادابووم تو له چاوه پټی مهرگدا ناره قت پشتووه وانییه؟

مه گهر من مردووم که تو که وتویته نه م حاله ته وه؟
نینجا وهره بهرگه بگره، وهره مه مره! وهره له شه رماندا
جه سته ت نه بیته هه زار پارچه وه.

سهیری نه و په زاله ته بکه ن که منی تی که وتووم و نه و وه فایه ی
هاوسه ره که شم! به لی، من نه و جیاوازییه دیاره ی نیوان نیمانداری و
بی نیمانیم له ویدا بینی.

سۆزی هاوسه ره که م که خوی ته سلیمی په روه ردگاری کردبوو..

هه روه ها په زاله تی من که له په روه ردگاری مه زن نه ترسابووم..

نه مه به س بوو بؤ شیکردنه وهی هه موو شتیک..

چ پټویست به وشه ی تر ده کات!

ماوه ی دووسالی پټک له گه ل برازا که یدا له کولانه کانی نیستانبولدا

به دوامدا که پابوون.

ئەۋچەند پارچە ئالتۇنەشى كە لەكاتى بوۋىكىنىدا بۆم كىرىپ
لەگەل خۇي ھىتابوۋى.

مىيان بىردە نەخۇشخانە، ماۋەي چوار مانگى پىك چارەسەريان
بۆكۈم، ۋەك فرىشتە بۆچىر كەيەكەش بەجىي نەھىشتەم، ئەۋچاۋە
پىسۇزانەي ھىچ كات لەسەرم لائەبىرد.

—چەندىكىش خىراپ بىت، چەندىش گوناھت كىرىپىت، لەبىرت
نەچىت تۆھرىپاۋى مەنىت.

ھىي كىچى! تۆلەبەرچى ئەۋەندە پاستىگۈ ئەۋەندە پاكىت، بۆچى
ئەۋەندە خاۋەن بەزەبىت!

باۋىك ھەمىشە سەبارەت بە ھاۋسەرەكەم دەپوت:
—كۆپم، ئەم كچە شىرى ھەللى خواردوۋە، كچى ۋەھا كەم دەست
دەكەۋىت.

ئەۋپاستى كىرد.
كەپاينەۋە بۆمالەۋە، بەلام نەمتوانى فرىاي جەنازەي دايىكمو باۋىك
بەكەم، ئىستاش توۋشى شىرپەنجەي سىيەكان بوۋم، بەھۋى باش
كارنەكىردى جگەرىشمەۋە دەنالىنىم.

تەنھا دلنەۋايىم ھاۋسەرەكەمە كە ۋەك مىندال دەمپارزىت.
لەبەردەم چاكەۋەۋەفادارى ئەۋدا ھەموو پۆژىك دەتۆيمەۋە.

دەزانم ئەو پۆژانەى كە لە ژياندا ماومە سنووردان، ئەو گوناھانەى
كە ھەستەكانمیان كۆيژ كردبوو دلۆ مېشكەم دادەپۆشن.

ناتوانم پووبكەمە پەرورەدگارو داواى لايبورنى لى بكم، زمانم
ناجوليت و ھەناسەم بەش ناكات.

ھاوسەرەكەم دەستنويزم پى ھەلدەگريت و بە ئاماژە نويزم پى
دەكات، بەلام ھەست بەو لەزەت و ئارامىەى جاران ناكەم.

لەمە ناخۆشترو قورسترو لەمە كيشمەكيشتر وانەى ژيانە !! ناتوانم
باسى ئەو برينە بكم كە لەپۆحمدا دروست بوو لەئەنجامى خۆ
ئامادەنەكردنم بۆ مردن كە وردە وردە بەرەو پووى ھەنگاو دەنيم.

لەم چيڕۆكەدا بى چارەبىيى خۆم بۆ گەنجەكان گيڕايەو، وەك
كەسيك كە ھەميشە چاو لەدەرە بى باكانە بەرەو گوناھ ھەنگاوى
ناو، وەك كەسيك كە دووچارى دوعاى بەدى دايك و باوكى بوو و
خيانتەى لەھاوسەرەكەى كردوو...

لەكۆتاييدا ھەموو پتيەكى خراب بە ئيرە دەكات.

لەبىرى نەكەن ئەى گەنجەكان !!

ئارامى دلۆ خۆشى ژيان و بەرەكەتى تەمەن تەنھا بەدووركەوتنەو
لەگوناھەكان و پەيداكردى پارووى ھەلال دەبيت.

ھيچ كات ھەرامكراوھەكان نابنە يار بۆتان !

خۆشەويستىيە فانييەكانىش پۈژىك دىت بەجىمان دەھىلان،
 گوناھەكانىش لەسەر پىشتمان كەلەكە دەبن.
 باشتىن ئافرىتانى دونيا ئەوھىيە كە لەلەتەنە، ھەسەرەكەتەنە،
 ئەگەر ئافرىتە نامەھرىم شاجوانى دونياىش بىت، ۋەك ھەنگوئىنىكى
 ژەھراۋى وايە، لەدوايىدا ھەست بەئازارەكەى دەكەيت.
 تەكايە چىرۆكى پىر پەندى ئەم برايتەن بەھەمووان پابگەيەنن،
 لەوانەيە كەسىك ھەبىت كە پىويستى پى بىت..

(ئاۋەكان خوازەون)

بمکوژن!

من شایسته‌ی ژيان نيم

من لیټان ده‌پاړېمه‌وه...

تکایه با هه‌مووان نه‌م چیرۆکه‌ی من بخویننه‌وه..

ئو که‌سانه‌ی که ده‌یانه‌وێت له‌هه‌له‌کانی ژيان و گوناه‌ی به‌نده‌کان
وانه‌وه‌ربگرن و ژيانیان پێکبخه‌نه‌وه، با سه‌یری حال‌ی من بکه‌ن و
په‌ندی لێ‌وه‌ربگرن.

ژيان‌ی من به‌جۆرێکه که ده‌کرێت بۆ هه‌ر که‌سێک بپیته ئه‌زموونی
چه‌ندین زانکۆ...

هه‌رکچێکی که‌نج کاتی که له‌سه‌ره‌تای لاوێتیدایه، خه‌ون به‌ ژيانێکی
خه‌یالی و نه‌رخه‌وانییه‌وه ده‌بینیت، ئه‌مه‌ش ده‌بیته هۆی ئه‌وه‌ی

مامه له کردن له ته کیدا نه ستم بیت. به تایبه تیش نه گهر نه و کچه
 له خیزانیکی مه ژار بیت و له ناو شهرت و مهرجی ژیانیکی بی چاره بیه وه
 هاتبیت، نه و نه و خه یالانه له دهره وه ی ئیراده و پر له موعجیزه ده بن.
 ژیانی منیش به و شیوه ده دستی پیکرد کچیکی به دبه خت که
 له خیزانیکی بی دهره تان و له ناو ژیانیکی پر نازاردا به دوا ی پرگایه ک
 و، سهره داو پیکدا ده گه پا.

باو کم، کریکاری بینا بوو، به وپاره یه ی که دهستی ده کورت
 نه دیده توانی خه رچی ژیانمان دابین بکات.

دایکیشم به هوی زور کاره کهری کردن بۆ دراوسیکان و هه ولی
 ته و او کردنی کاره کانیان، تووشی نه خووشی گورچيله هاتبوو.

خاوه نی چوار مندا ل بوون که ته مه نیان له یه که وه نزیك بوو و، من
 گه وره ی نه و مندا لانه بووم.

له جینگه ی دایکم من دایکایه تیم بۆ نه وان ده کرد، له پازده سالیما
 بووم و که سیک بووم که به خه یالی خویندنه وه ده سووتام.

سهره تاییم به هه زار دهره سهری ته و او کرد، به مه جبوری و بۆ
 هاوکاری کردنی خیزانه که م نه متوانی برۆمه ناوه ندی، نه وه دابران له
 خویندن بوو که منی سوتاندو کردمیه خه لوز.

به وھۆيەو ھەستم بەشەرمەزاری دەکردو، ھیچ کات لەگەڵ ئەو
ھاوڕێیانەمدا کە دەچوونەو ھەو قوتابخانە کۆنەدەبوومەو ھەو
بەبەردەوامی خۆم لێ دەشاردنەو.

لەو تەمەنەمدا ئومێدەکانم سەبارەت بە داھاتووم ھەر زوو لەناو
چووون.

دایکایەتی کردن بۆ چوار منداڵ، خاویڤ کردنەو ھەو ناوماڵ،
ئامادەکردنی سێ چوار کەوچک چێشت بۆ سەر سفرە ھەزارانەکەو
ئێوارانمان، ھەست کردن بەئازاری ئەو دایکە نەخۆشەو کە شەوانە
بەئازاری گورچیلەو دەینالاند، بۆ کچیکی گەنجی ھەو من
تاقیکردنەو ھەو یەکی ژۆر سەختی ژیان بوو.

بەخراپتربوونی باری تەندروستی دایکم پارەو دکتۆرەو عیلاج وای
لێھاتبوو پەیدا نەدەبوو، ئەو پارە کەمەو باوکم پەیدای دەکرد،
تەنانت بەشی ئەو ھەشی نەدەکرد کە نانی وشکی بۆ ئێواران پێ
بکڕین، دایکیشم پۆژ بەپۆژ لەژێر کاریگەرەو نەخۆشییەکەیدا بەرەو
نەمان دەچوو، منیش لەبەرانبەر ئازارەکانی ئەو داخەریک بوو
تیادەچووم.

ئەو سالانە، سالانیک بوون کە پۆحمیان پێکردبوو، دێو ھەمەکان
خەیاڵەکانیان دەخنکاندو ئومێدەکانم پشتیان بە موەجیزە
بەستبوو.

ئەو پياوھ نەفرەتتەش لەو پۆژە بى چارەبىيەى مندا دەرکەوت، پێک
لەو کاتەدا کە دەلێن ھەركەس بکەوێتە ناو دەریاوھ باوھش بە
ماریشدا دەکات.

ئەو بەلێندەرى بیناکەى تەنیشتمان بوو، پێکپۆش و جوان بوو،
سەیارەپەکی لوکسى لەژێردابوو و کەسیكى تەمەن مامناوھند بوو.
چاوى لەسەرم بوو، منیش بە لۆژىكى لاوێتیمەوھ، ئەوم دەویست.
ھۆکاریش ئامادەبوو... دەمتوانى دایکە نەخۆشەکەم چارەبکەم،
خوشک و براکانم بخەمەوھ بەرخوێندن و کارێک بۆ باوکە بى ئیشەکەم
بدۆزمەوھ.

بەحسابى خۆم فیداکارىم بۆ خێزانەکەم دەکردو بۆ پزگارى ئەوان
خۆم بەفیدادەکرد.

باوکم لەبەرئەوھى بەدونیای خۆیەوھ سەرقال بوو ئاگای لە
پووداوھکان نەبوو، بەلام دایکم سەرەپای نەخۆشییەکەشى ھێشتاش
ژنیکی زرنگو وریا بوو.

پۆژێک منى لەبەرامبەر خۆیدا دانیشاندو بى ئەوھى بەمشکێنیتەوھ
وتى:

—من خەبەرم لەھەموو شتێک ھەپە کچى خۆم، نەتوانى بخوینیت و
ئاواتە کانت بەدیھینیت، حال و وەزعی مالا کەشمان زیاتر

نومېده کانتیان پووخاند، توش له لای خۆته وه به دواى چاره یه کدا ده گه پښت وانیه ؟

چاوه کانم داخست، وهك چۆله كه يه ك كه له پاوچى هه له تښت، خهريك بوو به رامبه ر دلم ده دتړام.

نهمده ويست له وه زياتر پووبه پووى سه رنجه بى تروسكه كانى دايكم كه هه زاره ها جوړى ناوازيان ده چپى بيمه وه له وه زياتر په ژاره بجيژم.

خوايه گيان نه مه چ بى نومېدى و بى چاره ييه ك بو!

ناره قتيكى نژدم دهر دابوو وتم:

-من نيازتيكى خراپم نيه دايكه.

دايكم سه رى پر له هه زار نه زموونى له قاندو وتى:

-هيچ گوناو و هه له يه ك به نيازى خراپه وه ده ست پى ناكات كچى

خؤم، نه وانه به هؤى كرده وهى ناھوشيارانه و بى ميشكانه وه هه روه ها به هؤى پرس و پانه كړدن به كه سو عينا ديبه وه پوو ده دهن.

پك وهك هاوسه رگيرى من له گه ل باوكت.

خه يالى پؤشت به روه سالة پر حوزنه كانى ناو تونلى زه من..وتى:

-دايكم نژد ليم پاراپه وه، هه له كانى خؤى وهك نمونه بؤ

ده ميتنامه وه..

"کچی خۆم، جوانی سک تیر ناکات، سهرتا پټوښته ئیش و، مال
و ئیمکانیات باش بیټ، ناتوانیت به خه یال کردن بۆ داهاتوو
دلخوشیبت، تهنانهت پارووه نانیکي وشکیش پاره ی دهوښت، نه گهر
نا له په یادکردنی پاره دا یان تهنروستیت یان ئیمانیت یاخود پټرت
له ده ست ده ده یت.

ئای دایکی من! چه نده راستت وت!

گویم له تۆ نه گرت ئه وه تا تهنروستیم له ده ست دا له به رخاتری
په یادکردنی سټ چوار قران سالانیکه خۆم پشت گوی خستووه و
ئیتاش له نیو نه م پۆزه پر نازارانده تهنانهت عیاده ته کانیشم به
زه حمت جیبه جی ده که م، تومس هه موو شتیك به تهنروستییه وه
به نده.

پووی تیکردم به چاوی پر فرمیسکه وه وتی:

- کچی خۆم، من ده زانم، هیچ نه چوومه ته قوتابخانه، به لام
په روه ردگار بۆ جیا کردنه وه ی باش و خراب و راست و هه له عه قلیکی
پټ داوین، نه وه به لینه ده ره توی بۆ هاوسه رگیری هه لنه بژاردووه، نه وه
خیزانداره و مندالیشی هه یه، وه که نه وه ی هیواشی بۆ ده خوازیت
کۆمه کی ئیمهش ناکات، تهنه زیاتر تووشی کیشه مان ده کات هه ر
نه وه نده.

له شه رماندا هه موو گیانم که وتبووه سه ر ئاو، وتم:

- دايكه ئو بەلئىنى پىدامو سۆيىدى خوارد، خانوويەكمەن دەداتى و خوشكو براكەم دەخاتە بەرخوئىندى، چارەسەرى تۆش دەكات، باوكىشم چىتر لەبەفرو باراندا بەدوای كاردە ناگەپىت.

سەرەپاى قسەكانم بەسۆزەو وەك مندال لەباوەشى گرتى وى:
- كچە نىەت باشەكەى من، تۆش باوەپت بەهەموو ئەمانە كرد وانييە؟ تۆ خۆت نازانىت، ئەگەر پىاوئىكى تەمەن گەورە دەولەمەند كچىكى جوانى هەژارى بویت، ئەوا بۆ ئەو نايەوئىت بىكاتە كابانى مالاكەى، ئەو تەنها دەپەوئىت بىكاتە مەزەى گوناھەكانى و دواتر لەگۆشەيەكدا فەپى بدات.

بى چارە دايكەم لەبەرئەو وەى بىروباوەپەكانى لەمىشكەدا بچەسپىنىت، نمونەى زۆرى هەنايەو وە عەقلم حەقى بەدايەم دەدا، بەلام هەستەكانم پىيان وى: "نەخىر"

لەناو حالئىكى ئالۆزدا بووم، لەبەرئەو وەى نەمخوئىندبوو، لەناو ھارپىكانەدا هەستم بەو دەكرد كە من كەسىكى پلە دووم، دەموت ئەگەر شوو بەم پىاو بەكەم دەولەمەند دەبىم دەتوانم وەك ژنىكى بەمىز بگەپم.

لەكۆتايىدا پەوداوەكان پەوياندا.

كەورەترىن ھەلەى ژيانم ئەنجامدا.

شەوئىك، ئەو دايىكى كە لە تاو ئازار دەينالاندو خوشكو و براكانم كە
 لە تەنىشت يەكەو پەپوولە ئاسا خەويان لى كە وتبوو، ئەو باوكەى
 كە لە بەر ماندوئىتى ئىشەكەى ئاگای لەخۆى نەبوو، منىش لەگەل بى
 چارەبىيەكانياندا بەجىم ھىشتن و لەگەل بەلئىندەرەكەدا ھەلھاتم.
 ئەویش بەئەزموونى پازدە سالىمەو.

ئەو ھاوسەرگىرىيەى كە تەمەنىك خەيالْم بۆ دەكردەو تەنھا
 ھەفتەيەكى خاياند.

بەيانىەك كاتىك خەبەرم بوويەو بىنىم لەژووردى ئوتىلەكەدا ديار
 نەماو، لەكاربەدەستىكى ئوتىلەكەو زانىم كە پۆشىتوو
 خزمەتكارتىكى لە ئوتىلەكەدا بۆ گرتبووم و چووبوو لىستى
 ونبووكانەو.

ئەو پۆژە، ئەو پۆژەبوو كە قسەكانى دايكم كە بەپارپانەو
 دەيكردن وەك تەقىنەو ەى بۆمبىك مىشكىمى پارچە پارچە دەكرد.
 ئەو پۆژە، زەمەنىك بوو كە ھەموو خەيالەكانم لەبەردەم
 گىژەلوكەكاندا وەك كا بەباداچوون.

ئەو پۆژە، ئەو پۆژەبوو كە تىگەيشتم ناتوانم بەم شەرمەزارىو
 بگەرپىمەو مالەو لەناخ و دلمەو ئاواتى مەرگم دەخواست. ئەوانەى
 ئەم چىرۆكەم دەخوئىنەو بەدلىيايىو چىرۆكە بۆيان ئاشنايە
 چونكە كاتىك ھەلەكان وەك يەك دەبن، ئەنجامەكانىش ئاگۆرپن.

هیچ نه مابه سه رمدا نه یه ت، دوا جاریش یه کټک له گورچيله کانم دایه مافیا یه کی گورچيله، دوی سی چوار مانگ هه والی وه فاتی دایکم پیگه یشت، بیستم له کاتی مردنیدا له ناو هاوارو ناله دا ناوی منی هیناوه خوشک و براکانمیان داوه ته خانه ی بی نه وایان، باوکیشم له نه نجامی جگه ره کټشان که سالانیک بوو، وه ک هاوړپیه ک پشتی پی ده به ست تووشی شیرپه نجه ی سییه کان هاتووه.

نیستا من ده ستگیرانی پیریم، له نه خرڅخانه چاوه پټی چاک بوونه وه ده که م.

کاتیک که چاک ده به موه چی پووده دات؟ له راستیدا نه وه پوځمه که پیو یستی به چاک بوونه وه هیه، نازاره که ی ناخم که بلټسه ده دات پیو یستی به چاک بوونه وه هیه...

نه گهر چاوه پټی هاوسه رگرییه کی نابرومه ندانه م بگردایه، له کوتا ساته کاند له گهل دایکدا بمایامه وه و خوشک و براکام جی نه هیشتایه، پارووه نانټکی وشکم بخواردایه به پوو سوورییه وه دووباره خه یاله نه سته مه کانم هه لېچنیا یه ته وه...

ناه خرڅکه!

بو کچیکي به دبه خت که نه وانی له سه خترین ساته کانیا ندا جی هیشت باوکم ده لټت: "من کچیکي وه هام نییه" خوشک و براکانیشم ناوی من هیچ ناهیتن.

به لام نه و دايكه به سؤزهم ته نانه له سهرمه رگيشدا هه رنای
 منى هیناوه و تویه تی: "من له و خوش بووم، خداش لى خوشبیت"
 نای دایه گیان! تو منت به خشى، به لام من هیچ کات خۆم
 نابه خشم. په روه ردگارم وه ها لى پرسینه ویه کی لى کردم، تۆله ی
 دایکى بى گورچيله ی به و شتیه لى کردم وه، به شتیه که که
 گورچيله کانم دایه ده ست قه صابه بى ویزدانه کان.

نای خواجه من چى بکه م نیستا؟ بۆکوى بپۆم؟ منى که له نه نجامى
 نه وه له یه ی که له لاوتیمدا کردم له ده رگای کى بدهم؟

کام مرقى نیه ت باش له ده رگای کچک ده دات که هه موو شتیکى
 له نیتو بى ویزدانه کانى دونیادا له ده ست داوه؟! جگه له و که سانه ی
 که پىیان وایه ده توانن به پاره هه موو شتیک بکپن، کى تر سه یرى
 پوو خسارى من ده کات؟

من که سیکم که له سه خترین ساته کانى ژيانمدا خیزانه که م جى
 هیش و خیانه تم لى کردن، هیچ که س هینده ی من باجى نه و گوناوه
 بى شومارانه ی ناداته وه!

نازانم! نایا په روه ردگار ده رگای خۆی ده کاته وه بۆ به نده یه که که
 خه ریکه له ژیر بارى گوناوه کانیدا تیا ده چیت!

من ته واو بووم، من بکوژن، له وه زیاتر حه قى ژيانم نییه!

تکایه گەنجینه ! ئەو ئەوانەى گۆیتان لێمە ! ئەوانەى چیرۆکی
ژیانم دەخویننەوێ ! تکایه بۆ ساتیکیش بێت گویم لێبگرن.
تەنانت خراپترین دایک و باوکیش، لەباشترین بێگانه دڵسۆزتر
متمانە پێ کراوترن.

تکایه بێراره کانتان لەگەڵ خێزانه کانتاندا بدەن، بەوان مەلێن
نەزان. ئەوان زاناکانی قوتابخانەى ژيانن.
لەبێ چاره بیه کانی من بپوانن و پەند وەریگن، باهە لەکانی من پێی
پاست نیشانی ئێوه بدات.

پێش ئەوێ مافیاکان وەك بە لا گورچیلەكەى تریشم لى بسێنن و
وەك پارچە گۆشتێك لە وناوێ فرێم بدەن، تکایه دوام بۆ بکەن،
لەبەرخاترى من دەستە کانتان بۆ ئاسمان بەرز بکەنەوێ.
ئێستاکە لەکوچەیه کى نەخۆشخانەدا کچیکى تاوانبار دەنالیئیت.
تکایه با ئەم وەسیتنامەیه م بۆ ئێوه بێتە پەندێك.

(ناوەكەى پارێزراوە)

ئازايەتیش بەو شیۆەیه؟!

لەچاوەکانی موستەفا پاشای سەرۆک عەشیرەتی میران کە جەزیرەیی ھەژاندبوو، بروسکەیی سەرسوپمان و پەشۆکاری دەردەچوو.

سەرنجەکانی پریبویە سەعیدی بەناویانگ کە لەبەردەمیدا ھەلنەستایە سەرپێ.

موستەفا پاشا، پێشەنگی بێویژدانی دەورووبەری، لەتەمەنیدا ئەو یەکەمجاری بوو، پووبەپووی دیمەنێکی وەھا بێتتەو.

ئەو گەنجە کێ بوو؟ بۆچی لەکاتێکدا ھەمووان بەحورمەتەو ھەستانەتە سەرپێ و ملیان کەچ کردووە، کەچی ئەم گەنجە ھیچ خۆی تێک نەداوە و ئەمی بەھەند وەرنەگرتووە؟!

دەبىت ھۆكاریكى زۆر گرنگ لەپشت ئەمە وەبەت!

بەلێ، ئەمە ھۆكاریكى گرنگى لەپشتە وە بوو.

سەعیدى گەنج كە خۆى بۆ عىلم و ئيمان نەزكردبوو، لەخەونیدا
عەبدولقادری گەیلانى دیتبوو، فەرمانىكى سەیری لى وەرگرتبوو،
ئەو لەكاتىدا كە عەبدولقادەر ھاوکارییهكى مەعەوى زۆرى كردبوو،
پێى وتبوو:

— لە جەزیرە، سەرۆك عەشیرەتى میران "موسستەفا پاشا" زۆلم
لەخەلكى دەكات، بڕۆ ئەو بۆ پێى راست بانگهێشت بكە.

سەعیدى گەنج كە چێژى تايبەتى لە جەنگ لە دژی ناحەقى
دەبینى، لەبەرامبەر ئەم فەرمانەدا بى ئەوێ بێر لەمەترسیهكانى
بكاتەو، یەكسەر كەوتبوو پێى...

تەنھا بىرۆكەى ئەو بریتى بوو لەپەوێ پەوێ و نەوێ ئەو موسستەفا
پاشایەى كە ئەو ناوێ هەژاندبوو.

سەعید گەشتە شارۆچكەى سەربەشارى ماردین و چادەرە شۆخو
شەنگەكەى موسستەفا پاشای سەرۆك عەشیرەتى دۆزییه وە كە
دەرووبەرەكەى بەدەست زۆلمى ئەو وە دەیانئالاند.

دواى كەمێك موسستەفا پاشای سەرۆك عەشیرەتیش گەشت لەگەڵ
ئەوێ هەموو ئەوانەى كە لەناو چادەرەكەدا بوون هەستانە سەرپێو

ملیان که چ کرد، به لام سه عیدی به ناوبانگ ته نانته له جیی خۆیشی جوولێ نه کرد، بێگومان ئه م حاله ته موسته فا پاشای زۆر تووڤه کرد. هه لته ستان له به ره و موسته فا پاشایه ی که هه مووان به پیزه وه سه ریان بۆ داده نه واند، مه ترسییه ک بوو که شایه نی به هه ند وه رگرتن بوو.

چۆنهم گه نجه که هه لته ستیه ته سه ری؟ ئه وه ئیه انه یه کی پوون و ئاشکرا بوو، هه یچ کات شایه نی لیخۆشبوون نه بوو.

موسته فا پاشا که له په ستی و په شوکاویدا نه یده زانی چی بکات، له کاپتن فه تتاحی ته نیشتی پرسیی:

— ئه م گه نجه کییه ؟

— ئه مه، مه لسه عیدی به ناوبانگه که ناوبانگی به هه موو لایه کدا بڵاوبوه ته وه.

ئه مه ئه و که سه یه که مه لا (فتح الله) نازناوی "به دیعو زه مانێ" پی به خشیوه.

موسته فا پاشا هه یچ کات له گه ل زانا و مه لاکاندا هه لێ نه ده کرد، هه موو کات غیره ی له به رزی مه عنه وی ئه وان ده کرد.

موسته فا پاشا سه رنجه پپ قینه کانی که ئاگریان لی ده بوویه وه بپیه چاوه پپ ئازایه تی و پپ شنگه کانی سه عیدی به ناوبانگه وه پرسیی:

-بۆچی ماتوئیت بۆئیره؟

سەئیدی بەناوبانگ لەوشوئینەوێی کە دانیشتبوو پەنجەکانی بۆ
پیشەوێ پاكیشتاو بەدەنگێکی گەڕەوێ وتی:

-ماتووم تا تۆ بەئێمە سەر پێی راست یان واز لەو زۆلم و زۆرە
دەهێنیت کە بەرامبەر خەلکی دەیکەیت و دەست بە نوێژکردن
دەکەیت؟ یاخود من تۆ دەکوژم!

ئەم قەسە وەك بۆمبێك لەچادرەكەدا تەقییەوێ، موستەفا پاشا
بەكەمجارى بوو پەرووبەپووی كەسێك ببێتەوێ كە بەوچەشنە بوێر بێت،
ئەوانەى ناو چادرەكەش لەپەشوكاويدا نەیان دەزانى چى بكەن.

پاشا لەپەقدا بەپەلە چووێ دەرەوێ چادرەكە، دواى ئەوێ
كەمێك توپەرییەكەى پەویییەوێ گەپایەوێ ناو چادرەكەوێ وتی:
-كەواتە من دەكوژیت وانییە!

-ئەگەر واز لەو زۆلمە نەهێنیت، بەئێ...!

پاشا چاوی بپییە شمشیرەكەى سەئید كە هەلێ واسیبوو بە
كۆلەكەى چادرەكەدا...

-بەتەمای بەم شمشیرە بمكوژیت؟

سەئید بەردەوام بوو لەهەلسوكەوتە بێ باكو بوێرانەكانی:

-شمشیر نايبێت، بەلكو دەست دەیبێت!

پاشا بۆماوەیەك بیری كردەوێ لەوێ چى بێت و چى بكات وتی:

-باشه، من ئەو دەكەم كە تۆ دەيلىيت، بەلام مەرجيكم هەيه؟

سەعيد پرسبارى كرد:

-مەرجەكەت چييه؟

-من ليرە لە جەزيرە، كۆمەليك زاناي زۆرم هەيه، ئەگەر بتوانيت
ئەوان لە مشتومپكى زانستيدا ببەزيتت ئەوا باشه... ئەگەر نا فريت
دەدەمە پووبارى فوڤاتەوه.

سەعيد نيازي سەردانەواندنە بوو، وتى:

-پاشا، هەروەك چۆن حەدم نيه ئەو زانايانە ببەزيتم، تۆش
حەددت نيه من فپى بدەيتە ناو ئاوى فوڤاتەوه، سەرەپاي ئەمانەش
داواكارىيەكەت قبوول دەكەم، بەلام منيش داواكارىيەكم لە تۆ هەيه،
ئەگەر ئەو زانايانە ببەزيتم من داواى تەفەنگيكت لى دەكەم.

-تۆ زاناي، تەفەنگت بۆ چييه؟

-بۆ ئەو هەي ئەگەر لەسەر پەيمان نەمايت، بەو تەفەنگە بۆكۆژم..

هەردوولا پيكتەوتن.

هەر لەویدا بۆ كۆبوونەويان لەگەڵ زاناکاندا پۆژيكيان ديارى كرد.
هەمووان بەشەوقەوه چاوەپي پۆژى مشتومپەكيان دەكرد، هەر
ئەكاتە دەيانزانی كە ئەو پۆژە دەچيەتە ميژوووه. پۆژى
پووبەپووبوونەوهكە، خەلكيكي زۆر بۆ تەماشاكردنى ئەو ديمەنە

سەرئىچراكىشە كۆيۈنە، ھەموۋان ھەناسەيان لەخۆيان بېرىپور
مەراقى دووشتيان دەكرد.

— ئايا سەئىدى بەناوبانگ دەتوانىت، ئەو زانا بەناوبانگانە
بىەزىنىت؟ ئەگەر نەتوانىت، موستەفا پاشاى بى وىژدان ئەوى
دەكوشت و فېرى بىداتە ئاۋ پەويارە ۋە؟

زاناكانى موستەفا پاشا بەكتىبەكانى دەستيانە ۋە دەۋرى
سەئىدىان دابوو، بەكورتى دەستيان كىرد بە ئاراستەكردنى ئەو
پرسىارانەى كە ئامادەيان كىردىو.

ھەموو چاۋەكان لەسەر سەئىد بوون كە ۋەك قورىانىيەك
لەناۋەراستدا دانىشتىبوو، ئەو سەئىدەى كە موستەفا پاشا بەسەرنجە
پەر لە قىنەكانىيە ۋە لىي دەپوانى تابلىي ئارام دىنباوو.

بەداخە ۋە كە لەسەرەتادا وادىاربوو ھەموو شتەكان لە دىرى سەئىد
بوون، لەبەرئەۋەش خەلگەكەى دەۋرەۋەرى تا بلىي سەغلەت بوون،
بەلام كاتىك سەئىدى بەناوبانگ دەستى كىرد بە ۋەلامدانە ۋەى
پرسىارە ھەلبىزىردراۋە قورسەكان، پەشۋكاۋى و خەمى خەلگەكە
كۆپا.

چونكە ۋەلامەكانى ئەۋەندە جوان و موقنىع بوون، بەشپۆەيەك
تەنانەت زاناكانىش دەميان داچەقىبوو و سەريان لە وتەكانى ئەو
كەنجە سوپمابوو.

سەعیدی بە ناویانگ وەك شتێك بەشیکردنەووە و پوونکردەووەکانی
ئامادەبوانی تووشی سەرسوڕمان کەردبوو، بەشیوەیەك لەگەڵ
چایەكەى خۆیدا چای هەندێك لە زاناکانیشى خواردبوویەو، بەلام
هەستیان پێ نەکردبوو ئەوەندە پەشوکابوون.

لەبەردەم ئەم دیمەنەدا موستەفا پاشا نەیتوانیبوو لەوە زیاتر
بەرگە بگرێت بۆیە هەستا بویە سەرپێ و وتبووی:

—بەپێزان، هیچ کام لە ئێوە ناتوانێت بەرامبەر سەعید بوەستێت ئەو
ئاشکرایە، پێش ئەوەى ئەم پێشپڕکێی زانیارییە دەست پێ بکات
ئاشکرایە کە دۆپاندوتانە، ئەو بەشیوەیەك کاری تێ کردوون کە
تەنانت ئاگاتان لێ نییە کە چایەکانی بەردەمتانی خواردووەتەو.

زاناکانی جەزیرە نزیکەى چل پرسسیاریان ئاراستەى سەعیدی
بە ناویانگ کرد، بەلام ئەو وەلامانەى کە وەریان دەگرت بەمەعناى
کە لیمە بێ وێنە بوون، سەعید ئەوانى لەسەر خوانێكى زانیارى
کۆکردبوویەو.

زاناکان ئەوەندە بەسەعید سەرسام بوون کە بێ ئاگابوون لەوەى
سەعید وەلامى یەكێك لە پرسسیارەکانى بۆ تاقى کردنەوەى ئەوان
بەهەلە داوەتەو. سەعید لەکۆتایی گفتوگۆکەدا ئەوەشى پوون
کردەو و وتبووی: بەپێزان، من وەلامى پرسسیاریکم بەهەلە داوەو،
ئێوە هەستتان پێ نەکرد بەلام من ئیستا راستەکەیتان پێ دەلێم.

زاناکان له و زهبره ی کړتاییدا به ته وای کړیون، نه یان توانیو
خویان بگرن له و تنی:
- شه رمه زارت کړدین.

هه ندیک له و زانایانه دووباره هاتېونه وه بۆلای سه عیدو له لای نه و
وانه یان وه رگرتبوو.

له دواى نه و نه نجامه وه نه و موسته فا پاشایه ی که له جه زیره دا
ناوی به خراپه کار ده رگړدبوو چیر هیچی له ده ست نه ده هات...
چونکه له بهرامبریدا که نجیک پاوه ستابوو که به هیچ جوړیک نیازی
پاشه کشه نه بوو. موسته فا پاشا به بى چاره ییه وه له سر په یمانی
خوی مایه وه، هه م تفهنگه که ی پی دا، هه میش ده ستی به نویژکردن
کرد، به لیتنیشی دا که چیر زولم له خه لک نه کات.

له بهرامبر نه م نه نجامه دا له میشکی هه موو نه وانه ی که بى سه یری
گفتوگۆ که هاتبوون له سه رو هه مووشیانه وه موسته فا پاشا که
به خراپه کارى ناویانگی ده رگړدبوو، نه م شته چه سپابوو:

"نه و مرقفه نیاز باشانه ی که ته نها پشت به خودا ده به ستن
به دلنیا ییه وه سه رده که ونو، نه وانه شى پشت به خراپه کارى ده به ستن
دره نگ یان زوو هه مووشتیک له ده ست ده دن"

نه م چیرۆکه راسته قینه یه ده بیته وه سیه تیک بى هه موو نه وانه ی
خراپه کارى ده که ن.

به بئى شهرم، هه لڤه له تام و هه موو شتيك له دمست دا

نازانم ئه و كه سانهى كه ئه م چيروكه م ده خوئنده وه چيم پئ
ده لئين؟ بئ عه قل! ساده! نابينا! له هيچ شتيك تئ نه گه يشتوو!
گيژ! و چنده ما قسهى تريش.....
هه رچيبه ك بوتريت كه مه...

بيگومان ناسيني مروڤه كان، خوئنده وهى نياز هه كانيان و ده ركردنى
حوكم له هه لسوكه وته كانيانه وه گه وره ترين هونه ره.
به خورپايى نه يان وتوه: "ئه وانهى خوئنده وه بۆ ژيان ده كه نو،
مروڤه كان ده ناسن له نيوهى ريگاپه كيان ناكه ويت"
به هوئى كه م توانايى و نه شاره زاييمه وه له و بواره دا هيچ شتيك نه ما
به سه رمدا نه يه ت.

چۆن؟

لەكۆتا پۆلى ئامادەىى بووم، كچىكى مۆلتەزىم بووم، ئەو
پەروەردەو كۆلتووردەى كە لەخىزانەكەمەو وەرەم گرتبوو هیچ
پەيوەندىيەكى بەعیشقو دلدارىيەو نەبوو و لەگەل ھەموواندا بەنيەت
باشىيەو ھەلسوكەوتم دەکرد.

لەبەرئەوەى لەدونيادا فەرت و فەلە شەيتانىەكان ھەميشە بە
ماسكەو دەسوپانەو، باوهرەم بەھەمووان دەکرد.

لەبەر ئەم ھۆيەش باوكم و دايكم، ھەروەھا دۆستە ھۆشيارەكانم
چەندىن جار منيان ئاگادار كۆردەو.

"پيش ئەوەى مۆفەكان بناسىت باوهرەم بە ھەموو قسەيەكيان
مەكە! يەكسەر بە ھەموو قسەيەكى شيرىن مەخروشى، ھەركەسىك
كە دپتە پڤت وامەزانە ھەزەتەى (خەسەر)، بەدوايدا بگەرەى، پرسىار
بگە ئەوجا بپارىدە.."

ھەموو ئەمانە شتاتنىكى جوان بوون، بەلام لەبەرئەوەى لەميشك و
ناخەدا هیچ نيازىكى تەرم نەبوو، ھەمووانم وەك خۆم بەنياز باش
دەھاتە پيش چاؤ.

بەلئى، ئەكرەم لەيەككەلەو پۆزانەدا دەرەكەوت، من لەكۆى بزمانىايە
ئەو كەسىكى فەتبازو ھەلخەلەتتەنەرە؟ لەو لەمى ئەوانەشدا كە
ئاگريان دەكۆردەو دەموت: "من هیچ خراپەيەكم لەو نەديو"

ئەكرەم پېك بە زوبانە قسەى دەكرد كه من دەمويست
لەبەرئەوہى من كچىكى دىندار بووم، لەگفتوگوكانماندا ئايەت و
فەرموودەى پىز دەكردو نمونەى لەقورئان دەهينايەوہ.

منیش بە باوہرەى كه ئەكرەم چەندە مەزەكچى باشە پاساوم بۆ
خۆم دەهينايەوہ.

لەداوى يەكەم گفتوگومان، بەهۆى ئەوہى من پازى نەبووم
بەرەوپوويەك ببينين، بەتەلەفون گفتوگومان دەكرد، بى ئەوال
لەوہى ئەم ئەلەيە سەر بۆ ئەلەيەكى گەرەتر دەكەيشيت.

مامۆستاي مێژووم منى بردە پەناگەيەكو وتى:

—من چاوديرى تۆ دەكەم، دەببىنم لەگەل كوپى بېگانەدا بە
تەلەفون قسە دەكەيت، قسەكردن لەگەل كوپى بېگانەدا كارىكى
پاست نىيە، ئەگەر هەستەكانت بخەيتەپوو، پات دەكەيشيت بۆ
پېگايەك كه هېچ چاوەپوانت نەكردووە، دواتریش خۆت لەپى حەرام و
ئەلەدا دەببىنيتەوہ.

كاتىك ئەمەم بەئەكرەم وت، توانى بەم قسانەى پازىم بكات:

—بەتەلەفون هېچ نابيت! خۆ دەستمان نەخستۆتە دەستى يەكو
چاومان لەچاوى يەك برپييت! تەنھا گويمان لەدەنگى يەكە.

بەدرێژەكەيشانى تەلەفونەكان، داواى يەكتر ببينى كرد، كاتىكيش

من ويستم پازى نەبم وتى:

-ئېمە دەمانە وېت ھاوسەرگىرى بگەين.. بى ئوھى يەكتر بېينىن و
 يەكتر بناسىن چۆن دەبىت؟ بەشىۋە يەكى زۆر پى پىدراو
 كۆدەبىنە ۋە ۋە قسە دەكەين، تەنانت ئەگەر ھەز دەكەيت
 ھاۋرپىيە كىشت لەگەل خۆت بەينە، ئەگەر متمانە بەمن ناكەيت كەسەك
 لەگەل خۆت بەينە.

لەكاتىكدا مۇۋەنەتى باش بىت قابىلە جى ۋودەدات؟
 دووبارە بە ۋە قسانەى پاشقولى لەمىشكەم گرتەۋە.
 بە ۋە مىشكە بچوگە ۋە ۋە نەمتوانى لەۋە تىبگەم كە ئە ۋە خەرىك بوو
 پەيرەۋىيى دوۋەم ھەنگاۋى پلانەكەى دەكرد.
 بەبەشدارى ھاۋرپىيەكم چوار پىنچ جار كۆۋويناۋە ۋە قسەمان كىرد،
 بەلام ئەكرەم بەۋەشەۋە نەۋەستاۋ دەستى كىرد بە جىبەجى كىردى
 ھەنگاۋى سىيەم، وتى:

-بېۋانە! كاتىك كەسەكى ترمان لەگەلدا بىت، ۋەك دوو بىگانە
 ناچار دەبىن قسە لەسەر ئەم ۋە ۋە بگەين، ئېمە پىۋىستە بەتەنيا بىن
 تا پىكەۋە بىتوانىن باس لەشتەگىرنگەكان بگەين سەبارەت بەزىيانى
 داھاتوومان.

لەسەرەتادا ئەم داۋايە زۆر بەرىئانە ھاتە پىش چاۋم ۋە بەۋاۋەپكرىن
 بەنياز باشى ئەكرەم پازى بووم چەند جارىكەش بەتەنيا كۆبىينەۋە.

به لام پیلانه کانی نه کره م به مه شه وه نه وه ستان، نه و خستبوویه
میشتکی خویه وه که کچی وهک من دیندارو به پره وشت و به "جوان"
ناسراو له ده ورویه ریدا بکاته نیچیری نیازه خراپه کانی.

کاتیک زانی من په رچه کردارم سه بارهت به م جوړه یه ک بینین و
خه لوه ته هیه، نه ویش له بهر نه وهی هندیک له هاوړپیکانم ناگاداریان
ده کرده وه، نه و وتی:

- تو پاست ده کهیت، من نه وه م پی خوش نییه، نیمه پیکه وه
خه ریکین گونا نه نجام ده دهین، له پاستیدا نه مه پیکاه کی ئاسانتری
هیه.

وتم: نه و پیکاه چیه؟

- با هاوسه رگری بکهین، نه و کاته به یه ک حرام نابین و، هم
گونا هیشمان ناگات، هه روه ها ده توانین یه کتر ببینین، ده توانین
سه بارهت به داهاتوومان زیاتر قسه ده رباره ی ورده کاریبه کان بکهین و
زیاتر یه کتری بناسین.

کاتیک بابتهی نه و نیکاحه له میشتکدا جیگیر نه ده بوو، پرسیارم
له ماموستایه کم کرد که متمانه م به زانسته که ی هه بوو.

- هیچ شتیک نییه وات لی بکات نیکاح بکهیت! به هیچ شتیه یه ک شتی
وانه کهیت! شتیکی واش نه بووه تا ناچار به نیکاحت بکات، پیش
هه موو شتیک خیزانه کهت ناگایان له م بابته نییه و پووخسته تی نه و انت

به ده ست نه هيتاوه، ته نانه ت مهرجه كز مه لايه تيه كانيش بوئيوه
ده سته به رنين، خويندتان ته واو نه كړدووه و خاوه ن ئيش نين.

هر كه سيك پيش نه وهى تواناى ماددى باش ببيت و پوخستى
خيزانه كى وه بگريئت، هاوسه رگيرى كړدنه كى ته نها به لاړ
ده رده سهرى بو ده هيتنيت، چونكه يه كيك له مهرجه كانى ژيانى
به خته وهر هاوكارى دايك و باوك و نابووريه كى پتويسته.

نه گهر نه مانه بوونيان نه بيت، نه وا ئيوه بويه نه م كاره ده كنه تا
له ژير به پرسى اريه تيه كانى نيكاحدا خوتان قوتار بكنه، كه واته
له كوتاييدا ئيوه به چى ده گنه؟ تق نه وه ده زانيت؟

ماموستا كه م پاستى ده كړد، نه گهر قه ده غه كراوه كانى دين له نيوان
دوگه نجدا نه ما ده هاته پيش چاوم كه كوتايى نه م پى يه به ره وه
كوئ ده پوات. سهره پاى به رگرى كړدنم به لام نه كره م به هيتى
زيره كى و يارييه مه نيقيه كانيه وه پاڼى كړدم كه هاوسه رگيرى بكنه ين.

نيتر تاقي كړدنه وه يه كى گوره ده ستنى پى كړد بو دوو گه نج كه
كه وتبوونه ژير كاريگه رى ه سته بى كوتنر پوله كانيانه وه.

دواتر چى پوويدا؟

نه و ماله باجنيته يه كى كه كوتاييه كى ههر له سهره تاوه دياربوو،
به نه گبه تى كوتايى هات. من وه ك كچيك كه هه موو ه سته پاكه كام
له ده ست داوه نه وه ماوهى دوو ساله ناتوانم له سهر جيگه هه ستم.

دونيام ھەموو تېڭچوو و خەونەكانم بوونە خۆلەميش، ھەموو
داھاتوو و چاوەپوانى و ئومىدەكانم وەك ئەژدىھايەك قووتيان دام.
باوكم وەك كەسەك كە كچە پاكەكەى چىتر پيس بووبوو، نەيتوانى
بەرگە بگريئت، تووشى خوین بەربوونى ميشك ھات و بەھۆیەو شەلەل
لئى دا...

ئەى دايكم؟ ئەو لەمن خراپترە، ھۆشى لەدەست داوھو ژيانى بۆتە
دۆزەخ، كۆتايى ئەو سەرکەشيەى كە بەخەونەپاكەكانى كچىكى گەنج
دەستيان پى كرد، بوويە كۆتايى ژيان و خۆشبەختيش.
ئەى گەنجينە!

من وەك كەسەك كە ژيانى بەخەم و ئازارەو بەسەربردووھ ئەم
پستانەم بۆ ئۆھ نووسيوھ...

رەنگە سبەى تەمەنم كۆتايى پى بيت! بەلام تەكايە با من بيمە
نمونيەك بۆ ئۆھو لەوسايەيەدا بيمە وەسەيلەى كارىكى خىرو
بەوشىوھە دۇنيا بەجى بهيئەم.

تەكايە لەدواى خويندەنەوھى چىرۆكەكەم بەم شىوھە بىرەكەنەوھ:

"گۆزەى ئاو، لەپى كانيدا دەشكىت."

تەكايە ئەم وەسەيەتەم لەبىر مەكەن.

(ناوھەى خوانزاوھ)

يادگارييه کي ناگر ناسا

بگات به ده ستي زور به پيز ماموستا خاليد،

من وهك نافرہ تيک كه زور به ي کتيبه کانتانم خويندوه ته وه، به
پاکترين دوعا کانه وه سلاوتان بؤ ده نيرم و هيواي ته مه ن دريژيتان بؤ
ده خوازم.

نيستاکه من به شه وق و زه وق و دلتي کي تايبه تيه وه چومه ته دونياي
خه ياله وه، ئه م پستانه تان به فرمي سکه وه بؤ ده هونمه وه، دلم زور
پره و زور شتم هه يه که بؤ تاني باس بکه م.

له و دونياي تاقيرکرنه وه يه دا چي به سهر مروفتدا نايه ت؟ هه موو
مروفتيک چيرۆکي کي تايبه ت به خۆي و تاقيرکرنه وه يه کي سه ختي هه يه

که په ننگه به هویوه زوری بۆ هاتیبیتو هه ندیک جاریش به ربه سته لیک
هاتوونه ته سه رپتی که بوونه ته هۆکاری که وتنو شکسته تانی.

ژیانی منیش پره له نه زموونگه لیک که له عه شقه وه بۆحه قو
له خه یاله وه بۆراستی درژیوونه ته وه.

که ویستم له گه ل ئیوهی به پیزدا به شی بکه م، له به رنه وهی
کتیبه کانی ئیوه پره له هاوشیوهی نه م چیرۆک و به سه رها تانه، ویستم
سه رباری نه وه موو نه زموونی ژیا نهی که لاتانه منیش که میک خوی
زیاد بکه م بۆ سه ر سفره که تان.

من به قولی عاشقی هاو پۆلنکم بووم به ناوی ئیرجان که پیکه وه
کۆلیژی په روهرده مان ده خویندو پیکه وه ته واومان کرد، نه وهیچ
گویی به په یوه ندی خۆشه ویستی و شتی له و جوړه وه نه ده دا.

زۆر راستگوو زانسته په روهر بوو حه زی به گیانی هاوکاری بوو.
ماوهی سی سال هه رچیم له ده ست هات کردم بۆ نه وهی هه ست به و
خۆشه ویستی بهی من بکات، به لام نه وه پیداکری ده کرد له سه ر نه وهی
که خوی گیل بکات.

ئیمه که یشتبووینه کۆتا سالمان و منیش ده مو یست چیر به ئاشکرا
سه باره ت به م بابته له گه لی بدویم.

من پیم وابوو هۆکاری ده رنه برینی هه ستی بۆمن یاخود نه بوونی
کاردا نه وهی بۆ هه لسوکه وته کانی من به هوی جیاوازی کلتوری و

ناوچه ییه وه بوو، له بهر نه مه بوو به نیاز بووم ورده کارییه کان له خوی
بپرسمو دان به خۆشه ویستییه که مدا بننیم..

چه ند جار پیم وت: "ده مه ویت سه باره ت به بابیه تیکی گرنګ قسه ت
له گه لدا بکه م" له هیچ کام له جاره کاندانه یوت: "نامه ویت قسه ت
له گه ل بکه م" به لام هه مووکات به به هانه هیتانه وه خوی ده دزییه وه
لیم.

چه ند جار یکی تریش هه ولما، به لام نه کرا، نه و یان خوی له
داواکه م ده دزییه وه یاخود نه ندیشه ی نه وه ی هه بوو که پرنګه به هوی
تپروانینی جیاوا زمانه وه بۆژیان "کیشه دروست بیت".

له گه ل نه وه شدا من کچیک بووم له لایه ن ده ورو به رمه وه زوو هه ستم
پی ده کرا. له گه ل نه وه ی چه ندین کوپ ده یانویست له گه لدا قسه
بکه ن، به لام من هه موویانم په تده کرده وه. له ناو نه وانه دا هاوشانی
خۆشعیان تیابوو، نیمه خاوه ن کلتوروو بیروپراو تپروانینیکی جیاوا
بووین بۆ ژیان. مروفه کانی کۆمه له ی نیمه نه کچیان به که سی جگه
له خۆیان ده داو نه کچیشیان دهره وه ی خۆیان ده خواست، هه ر
که سیکیش له و کلتوروو ده ریچووبایه زۆرینه ی کات باجه که ی به گیانی
خوی ده دا، به لام به هوی خۆشه ویستیمه وه بۆ نه و، هه موو نه و
شتانم فه رامۆش کردبوو. له کۆتاییدا توانیم به لیتیک له ئیرجان

وهرېگرم، کاتو شویننیکمان پیکه وه دیاری کرد، بریاربوو له ویی به کتر ببینن و قسه بکه نن.

به لام ئیرجان مهرجیکی هه بوو:

—من به هوی دینه که مه وه، ناتوانم له گه ل ژافره تیکی نامه حره مدا به ته نیابم، تکایه باکچیکت له گه لدا بیت، هه رکچیک که خۆت ده ته ویت. ویستم به ربه رچی بده مه وه، به لام له پیناو ئه و خو شه ویستیه مدا بوی بی دهنگ بووم و پازی بووم، هاوپییه کم له گه ل خۆم بردو پویشتن به ره و شوینی یه کتر بینینه که.

من خه ریک بوو ده توامه وه به هه زار دهرده سه ری ده ستم کرد به باسکردنی هه سته کانه که ئیرجان قسه کانی پی پریم و تی:

—خۆت هیلاک و بی تاقه ت مه که، من دووساله هه موو شتیک ده زانم، منیش به رامبه ر به تۆ هه ستم هه یه به لام ناتوانم ئاشکرای بکه م ئه وه ش له به ر دوو هۆکاره:

من به هوی پوویستی دینه که مه وه، له گه ل کچیکی نامه حره مدا که نیکاحم نه کرد بیت ناتوانم یاری هاوسه رگیری و کاری هه له و نهینن بکه م.

له به ره وه ی حاله تیکی وه هاش بوونی نه بوو نه مده توانی وه لایمی ئیوه هه سته کانتان به ئاشکرا بده مه وه، له به ره وه ئیوه م له ناخمدا ناشت و شارده وه.

دووه مینیش، تۆ کچی کۆمه لگه و کلتور یکی جیاوازیت، ده زانم که
تۆ به من نادهن، ده شزانم نه گهر بشکریت، تووشی به ربه ست و
ناپه حه تی زۆر ده بین، نه متوانی نه و سه رکه شییه بنوینم، تۆ
له کۆمه لگه که ی خۆندا ئاسووده ده بیت، به بهرهای من نه وی هه لێژیره .

من زۆر به توندی به ربه رچم دایه وه و وتم:

- نه خیر، به لاه وه گرنگ نیه کی چی ده لیت:

نه گهرتو منت بوویت، من هه موو شتیکم نه خه مه مه ترسییه وه،
پاشان له بهرچی سه ره پای نه وه ی که منت خۆش ده ویت که چی هیه
خۆت ده رنه ده خست؟ زۆر مه راقی نه وه م کردووه .

- من له لایه ن ده ورو به رمه وه به که سیکی مولته زیم ناسراوم، هه مووان
ئاره نووی خۆیا نه چۆن بیانه ویت ده توانن نه م یارییا نه ی عه شق بکه ن
به لام من هه رگیز... چونکه نه وانه ی چاودیری من ده که ن
له هه لسوکه وته کانه د به دوا ی پاستی و دروستی نه و شتانه ی که باسیان
ده که م و نه و بیرۆکانه ی که پشتگیریا ن ده که م ده گه پێن، هه روه ها
ناکریت به زمان ناوی خوا و پیغه مبه رو دین بلێین و سه رکه شی
عیشیقیش بکه ی ن که له گه ل هیه جۆره یاسایه کی دیندا ناگو نجیت.
نه مه دژ به فله سه فه ی بیرو باوه پی منه . عیشه که م له ناخدا ده نێژم،
په نگیشه له ژوره که م دا ده رگا له سه ر خۆم داخه م و بگریم، به لام

ناتوانم خۆم پىسابكەم، بەلام ئەگەر كارەكە بەجدى و پەسمى بىت،
ئەو شىتەكى ترە...

وتم: من بۆئەو ئەمادەم.

سەرى لەقاندو وتى:

—قۇر ئەستەمە، ناتوانىن لەمە ياندا سەرکە وتووين، بالە سەرەتاي
كارەكەو وە ازبەيىنىن، خىزانەكەى من بەمە پازى نابىن، ئەو
خىزانەكەى تۆمەرەيچ! ناتوانىن بەتەنھا ھاسەرگىرىيەك بەكەين
كە خىزانى ھەردوو لاپىتى ناپازى بن، پىويستە لەجىتى ئەوئەى بەھەست
بەپيار بەدەين، بەعەقلمان بەپيار بەدەين.

قۇر پى داگىرىم كرد، پارامەو، تەنات بەسەعات فرمىسك
ھەلپشت، بەلام نەمتوانى قايلى بەكەم.

لەكاتى پۆيشتندا وتم:

—ئەگەر تۆ بەمن پازى نەبىت! يان مردن ھەلدەبۆيىرم ياخود تا مردن
چاوەرپىت دەكەم.

لەبەرامبەر ئەمەدا كەمىك وەستاو وتى:

—ناتوانم بەلئىنىكى تەواوت پى بەدەم، بەلام لەبەرئەوئەى ئەم بابەتە
بۆتۆ پىگەيەكە گەپانەوئەى نىيە، كەواتە باپىكەو بەدواى پىگەيەكى
دەرچووندا بەگەپىين. وای خوايەگيان، خەرىك بوو لەخۆشيدا بالەم
دەگرت، وام دەزانى ھەموو دونيا بوو تەمولكى من، لەوكاتەدا

خۆشحالتترین كەسى دۇنيا مىن بۇوم، تەننەت ئەو قەسە سادانەش بۇ
مىن بەس بوو، چۈنكە ئەوم نۇر خۇش دەويست.

لەكاتى پۇشتىنىدا بەلئىنىكى لىۋەرگىتم:
- كەس نابىت بزانىت ئىمە يەكمان دىوھ.

بەلئىنەكەم قىبۇل كىرد، دواتر دووبارە ئاۋپى دايەۋەۋەۋى:
- خەفەت مەخۇ! ئەگەر تۇ بىرپارت داۋە تەمەنىك چاۋەپۋانى مىن
بىت! ھەستەكانى مىنىش كەمىر لەۋانەۋى تۇ نىيە، ئەگەر ئەم
ھاۋسەرگىرىيە پىك نەكەۋىت تاكۇتايى تەمەن چاۋەپۋى يەكترى
دەكەمىن تا ئەۋكەتەۋى بەرەۋ ئاخىرەت كۇچ دەكەمىن.

تەننەت ئەمەش بەپىيەكى پىزگارى بۇمىن لەقەلەم دەدرا.
ئەم عىشقە گىژەلۈكەۋى ھەلكرىبو لەزىانمدا، ئەۋەندە بەھىزو
سوتىنەر بوو كە دەموت "يان بۇئەۋ" يان "بۇگل".

تا كۇتايى ھاتنى زانكۇ چەند جارىكى تىرىش يەكترمان بىنى،
بەدۋاۋى پىگە چارەيەكدا دەگەپاين. بەلام پىگەيەكى ژىرانەمان دەست
نەدەكەۋەت.

زانكۇ تەۋاۋ بوو، بەلام بەفەزلى پەروەردگار ھەردوۋىكمان ئاۋمان
لەھەمان قەزەۋى سەر بەھەمان پارىزگا ۋەك مامۇستا ھاتەۋە،
قوتابخانەكانىشمان لەيەكەۋە نىزىك بوون.

ئىرجان خانوويه كى به كرى گرتو له گەل هەندىك قوتابيدا دەمايه وه
منيش له گەل خانە پەرستارىكدا دەمامه وه، خانمىكى دىندار بوو،
كتىبه كانى ئيوه ي دەخوينده وه.

ئىرجان يەكەم كەس بوو كتىبه كانى ئيوه ي پىدام.
"ئەوپپاوه ي لەدوى خۆى دەگەرپت و، خۆم دۆزيبه وه و، محمدى
دوزجەيى.." "لەدواى عىشق، قۇناغىكى تر لەژياندا دەستى پىكرد كە
دوباره گىژەلوكە ي لەژياندا هەلگىرسانده وه، ئەوه بوو دواتر دەستم
كرد بەخويندە وه ي پەيامە كانى نوور، هاوپى پەرستاره كەم لەم
بواره دا شارەزابو لەبەرئە وه هاوكارى دەكردم.

خوا لىيان پازى بىت، بەهۆى ئىرجان و ئەو خانە پەرستاره وه
توانيم دەست بەكەرچە يەك پىگای پاسته وه بگرم.

دەستم بەنوێژكردو حىجابم پۆشى. كاتىك خىزانەكەم بەمەيان
زانى، قىامەتيان هەلگىرساند. لىدان، قسەى ناشىرين.. ئىهانە
كردن... دايكو باوك و براكەم وەك تاوانباريان لى هاتبوو.

-چۆن تۆ نوێژ دەكەيت؟ بەرامبەر كلتورو بىروپاكانت بەپىچەوانە وه
هەلسوكەوت دەكەيت؟ لەشتىوانى ژيانى ئىمە دا نوێژو پۆژوو نىيە!
وهره وه سەرخۆت! خواى گەوره ئارامى و هيزى پى بەخشيم و
بەرگەم گرت، بەلام دواى ماوه يەك خىزانەكەم منيان لەمنداڵى خۆيان و
مىراتى بى بەش كرد.

ئەمە بەرپالەت تاقىکردنە ۋە يەككى پېر نازارو بەرگە نەگر بوو، بەلام
خوای گەورە هیچ بەندە يەككى بە بېچارە يى جى ناھىيلىت...
بەرپە تکردنە ۋە يى خىزانە كەم كارەكە يى ئىمە زياتر ئاسان بوو.

لەكۆتايىدا لەگەل ئىرجاندا ھاوسەرگىرىمان كرد، بېگومان ھەردو
خىزانەكە ناپازى بوون، بەلام خىزانەكە يى ئىرجان كاتىك زانىان من
گەپاومەتە ۋە زۆر خۆشحال بوون و، بەمن پازى بوون.

ژيانىك دەستى پىكردبوو كە ھەموو نازارەكانى پەواندبوومە ۋە
خۆشەكان بەرەو پوومان پى دەكەنن، بەپىي ئىمكانىياتەكانى
خۆمان مالىكىمان دروستكرد.

ھاۋەلەكانى ئىرجان بووبوونە دايك و باوك بۆمان بى ئەۋە يى بگەوينە
ژىر بارى قەرزى گەورە ۋە، توانىمان پىداويستىيەكانى مالەكەمان تەۋاۋ
بگەين.

لەدوای ھاوسەرگىرى كردن لەگەل ئىرجاندا خۆشەويستىيەكەم
بۆئەو تەۋاۋ نەبوو بەلكو زياتر بلىسە يى سەند. نەمدەتوانى تەنانت
بۆساتىكىش بى ئەو ئۆقرە بگرم، چاوم لەو زياتر هیچ كەسىكى تىرى
نەدەبىنى. ئەو، ئەۋەندە كەسىكى پاستكۆ ھەردو فىداكاربوو كە وام
دەزانى من بەختە ۋەرتىرىن ئافرەتى دونىام.

بەلام مامۇستا! تاقىکردنە ۋە يى ژيانى من كۆتايى نەھاتبوو، بگرە
تازە دەستى پىدەكرد.

ئەو پۇژدەبوو كە زانىم حامىلەم بەو ئىرجانەى كە ناوى باوكى
هەلگرتووەو تاقانەى ژيانمە .

پۇيشتەم بۆلاى ئەو پەرستارەى كە پىشتەر لەگەلیدا دەمامەو .
تاقىکردنەوەى بۆ ئەنجام دامو موژدەى پىدام، بۆ زووتر گەيشتنە
مالەووەو پىدانى ئەو موژدەى بە ئىرجان ئارام لەبەر پىرابوو .

بەلام لەدەرگای نەخۆشخانەدا ئەو هەوالەم بىست كە ژيانمى تاريك
كردو خەيالەكانمى پووخاند، ئەمبولانسىك گەيشتە بەشى فرياكوزارى
نەخۆشخانەكە . خەلك بەدەوریدا پايان دەكرد، گويم لىبوو كە سىك
وتى: "ئەو ئىرجانى ئىمەىە.. " "ئەو ئىرجانى ئىمەىە..."

بى ئەوەى بىرسەم كام ئىرجان هەر لەویدا بوورامەو .
بەلى، ئەو ئىرجانەكەى ئىمەبوو، ئەو عەشقه گەرەكەى منو
خۆشەويستەكەى من بوو كە ئامادەبووم ژيانمى لەپىناودا بەخت
بكەم. ئەو پياووەكەى ژيانم ئىرجان بوو...

دواى ئەوەى لۆرىيەك ئىستۆپى لەدەست دابوو، بەرەو پووى
قوتابىەكانى هاتبوو .

بۆپزگار كردنى دوو قوتابىەكەى كە لەسەر پىگا كە بوون ئىرجان
خۆى فرى دابووىە سەر پىگا كە، منداڵەكان پزگار بكات، بەلام فريای
خۆى نەكەوتبوو..

هه موو شارۆچكه كه ته عزتيان گيڤاو فرميسكيان پشت، منيش
مردويه كي زيندو بووم كه به ته واوي تياچووبووم، هه زارجار دوعام
کرد په روهدگارم "منيش به ره له گه لّ نه و.."

نه کرا. به لام من تائيتاستاش بژگه يشتنه وه به خوشه ويست و
مه عشوقه که م به حه سره ته وه ده پارپمه وه، ئيشه لّلا زور ناخايه نيت
نه و ده رگايه ده کرپته وه.

"به رامبه ر به په حمي خوا بي ئوميد نابم."

ئيتا به بۆني ئيرجاني کوپم، هيزو گوپ ده به خشمه وه به ژيانم نه و
هيشا ته مەني دووساله. تائيتاستاش نه متوانيوه خۆم کۆبکه مه وه،
به بيانوي هاوسه رگيرييه وه چه ندين داواکارم يهت، به لام من
هه مووان ده رده که م، نه و ته نها به جهسته مردووه، به لام له ماله که ي
مندا هه ميشه زيندووه، هه روها نه و سه رنجه پرشه وقانه ي هيشتا
له خه ياله کانمدا به گيرساوي ماونه ته وه و، قسه شيرينه کاني هيشتا
له گويمدا ده زرنگينه وه.

هه موو پۆژيک قورئان و جهوشه ن بۆ پۆحي نه و ده خوئينم، له هه موو
هه فته يه کدا پۆژيک سه رداني گۆره که ي ده که م.

ته نها ئارامييه که م ته نها دۆستيتکم ئيمان و کۆپه ئيمانيه کانه،
خيزانه که ي ئيرجان خوا لييان پازي بيت به ته نيا جيم ناهيئلن، به لام
هيج ده نگو باسيتک له خيزانه که ي خۆمه وه نيبه.

براکەم نامە یەکی بۆناردبووم لەسەری نووسرابوو "تۆخەیش"
چی بکەم؟ ئەوان وا دەزانن ئەوشتە ی ئەوان بیرى لى دەکەنەو
پاستییەکە یە، وەلام نەدایەو بەلام هەمیشە دوعا بۆ پزگاریبونیان
دەکەم..

بەبەخشە مامۆستا.. دووبارە هەموو گیانم وەک سەهۆل ساردبوو.
توانام نەما، خۆزگە ئیستا ئەو دەستەسەرپانە دەبینن کە
بەفرمیسکی من تەپ بوون.

دەزانم سەرم ئیشاندن!

تکا دەکەم دوعا بۆ ئەو عیشقە گەرە یەم "ئیرجان" بکەن.
فاتیحای بۆ بخوینن من بۆخۆم هیچم ناوێت، تەنھا ئەو باش بیّت
بەسە..

هێوادارم... پەرەردگارم هەرچی زووترە من بەو شاد بکاتەو،
تەمەن درێژى بە ئێوەو خۆشەختى و دلخۆشیش بەخیزانە کەتان
بەخشیت. خايارو هاوکارتان بیّت...

(ناوەکە ی پارێزراوە)

مندالەكەم لەنەخۆشخانە بەجێهێشتو هەلھاتم

گەنجیتی ئێو هەستە بەمرۆڤ دەبەخشیت کە نەپێردەبیّت و، نە
دەمریّت و نە لێپرسینەوهی لەگەڵدا دەکریّت.

مرۆڤ لە قۆناغی لاویدا وادەزانیت کە ژيان هەریه و شیۆه پەمەییە
پێ دەکات و، ئازارو ناپەحەتی بوونی نابیّت! واهەست دەکات
دەتوانیت ژيانیکی بێ سەرەو بەرەو بێ غەم و پەژارە بژی...

نازانیت کە هەموو گەنجێک پێر دەبیّت و، هەموو لەدایک بووێک
دەمریّت و هەموو مردووێکیش لێپرسینەوهی لەگەڵ دەکریّت.

له دونیادا به ویزدانه کە ی و له قیامه تیشدا به ئیمانە کە ی لێسی
ده پرسیتە وه .

له ناخی هه موو کچیکی گه نجدا هه زگه لیکی په نهان هه یه ، هه زی
بوون به شازاده ، هه زی بوون به خاوه نی ژیانیک که هه مووان ئیره یی
پی بیه نو نه توانن به دهستی بهیتن ، هه زی هاوسه رگیری کردن له گه ل
قۆزترین و پاستگۆترین کوپی دونیادا

هیچ نه بیته سه رکه شیهه کانی ناو دلی من به م جوړه بوو ..
زۆرجار مړۆف له پیناو گه یشتن به و خه یالانه ی که به دیهیتانیان
ئه سته مه ده که ویته ناو هه لای زۆر گه وره وه که ژیا نی ژیره وئوور
ده که ن .

منیش یه کیك بووم له و که سانه ی که که وتمه ناو ئه و هه لانه وه .
من ئیستا ته مه نم په نجاساله و له ژووریکه نه خوشخانه دا
گونا هه کانی پابردووم ئازارم ده ده ن ...

نه شازاده کان و نه دۆسته به وه فاکانم که هه مووان ئیره ییان پی
ده بردم له سه ریان ، چیتر له ده و به رمدا بوونیان نه ماوه .
وه ک که سیك که به جی هیلدراره ، له تاو ئازاری ویزدان هه موو
ساتیک ده مرمو زیندوو ده به وه .

با له سه ره تای چیرۆکه که مه وه ده ست پی بکه م تا ئیوه بزائن ئه م
به نده ونبوه ی که ئیستا که کۆتا ساته کانی ژیا نی ده ژی چۆن

نیفلاسیکی کردوو. دایکو باوکم له ناو کلتوریکی ده مارگیریدا
په روه رده بوو بوون، له گال نه وه شدا زور توندو تیژ بوون، بۆ
ناچارکردنی من به و شتانه ی که خویان ده یانویست یاسای زور
قورسیان به سهردا ده سه پاندم.

نه گه به گویم نه کردنایه، قیامه تیان هه لده ساندو نه و پۆژه
له ماله وه هه ر مه حکه مه و مه حکه مه کاری ده بوو.

هه رچی منیش بووم، تا خوابیه ویت سهر په حهت بووم و حه زم
له گه پان بوو، به و حاله مه وه که حه زم له چوونه ژیریاری فه رمان
نه بوو به به رده وامی له گال ماله وه دا له کیشه دا بووم.

شه پی ئیمه ته واو نه ده بوو.

له به رنه وه شی کچیکی زور جوان بووم، هه رکات بچوومایه ته
ده ره وه نه و ئاوپانه ی که لیم ده درانه وه و گرنگی پیدان و قسه
جوانه کان می شکمیان پرکردبوو و، به ته واوی باوه پم به وه به هیز
ده بوو که من وهك شازاده یه ك وام.

ده مه قالی و شه پی نیوان من و خیزانه که م زور بیزاری کردبووم.

ئه وان کچیکی سه لارو به ناموس و گوپرایه لیان ده ویست که هه موو
شتیکیان به قسه بکات و لییان دوور نه که ویتته وه.

منیش که سیک عینادو سه رسه خت بووم و، ده مویت تامی ژیان
بکه م و بیمه جی سه رنجی کوپان...

لهكۆتاييدا پرووداوهكان پرووياندا...

ئو ھاوينەى كە ئامادەى پيشەسازى كچانم تەواوكرد، لەگەڵ
فەرمانبەريكى پۆليسدا كە لەزورەو بەدەورمدا دەهات و قەناعەتى
پى كوردبووم كە ئو باشترين كەسى دونياىە، ھەلھاتم.

من چيتر بووبوومە شازادەيەك، پىم بە زەويدا نەدەنا، وام دەزانى
بوومە تە قارەمانى چىرۆكە ئەفسانەىيەكان...

ھيچ كات بىرم لەو نەكردەو كە ئەم پرووداوه چۆن دايك و باوكمى
تووشى نەھامەتى كردو ژيانى ليكردن بە زيندان.

لەدواى دوومانگ لەژيانى ھاوبەش، خىزانەكەى بى ويژدانانە منيان
فەپى دايە دەرەو، مێردەكەشم كەزۆد زوو بىزار بوو لەم
ھاوسەرگىريە، وادياربوو بەمە پازى بوو.

كى حەقى ھەبوو بەسەر كچىكى سەرشىيتى لەخۆپازىيەو كە
گوپرايەلى قسەى نەدەكردو دەبويست ھەموو تەمەنى بە پابواردنەو
بەسەر بەرئيت؟

چيتر من نەمدەتوانى بگەرئەو بۆمالەو، تەنانەت ئەگەر
بشگەپامايەو باوكم قبوولى نەدەكرد، لەو ماوەيەدا ھەوالى ئەوەشم
نەبوو كە دايكم تووشى پرووداوى ھاتوچۆ بوو.

ئو داماو ئەوئەندە خەفەتى خواردبوو، ئو خەفەتە ھۆش و بىرى
لى برىبوو دواتر بەو خەيالەو كۆتايى پى ھاتبوو. باوكيشم بەتەواوى

خۆی له خه‌لگی داب‌پییوو و خۆی له ماله‌وه به‌ند کردبوو و نه‌یده‌ه‌یشت
که‌س بی‌بینیت له‌پاستیدا قورس نه‌بوو که بزانی‌ت حاله‌تی ده‌روونی
ئه‌و له‌چیدا‌یه .

منیش چومه‌لای ناسیاوی‌کمان که‌له‌شاریکی تر ده‌ژیا، ئه‌وانیش
کو‌پیکی که‌نجیان هه‌بوو، ئه‌مجاره‌ش به‌هۆی ئه‌وه‌وه که‌وتمه
کیشه‌وه، یاخود پاستر بلیم من به‌هه‌لسوکه‌وته‌کانم ئه‌ویشم تووشی
کیشه‌کرد .

ئه‌وانیش کاتیک هه‌ستیان به‌مه‌کرد، بێ بیر کردنه‌وه فریایان دامه
کۆلان، له‌دوای ئه‌مه‌وه ده‌مزانێ ده‌بی بۆ کوێ بۆم .
یان به‌ره‌و مه‌رگ؟ یاخود ده‌که‌وتمه ده‌ستی بازرگانه‌کانی
ئافره‌ت...

دووباره‌ به‌هاوکاری هاو‌پێه‌کم وه‌ک کارگوزاریک، له‌یه‌کێک له
ئوتیله‌کاندا ده‌ستم به‌کارکردن کرد، من پێویستم به‌شوێنیک بوو لێ
بژیم، کاتیک لێره ئه‌ویشم ده‌ست که‌وت که‌میک ئارام بوومه‌وه .
به‌لام وه‌ک بلێی شوین ئاسه‌واره‌کانم که‌وتبوون، که‌سه‌ نیه‌ت
خراپه‌کان ئێخه‌یان به‌رنه‌دام .

ئه‌مجاره‌ش باوه‌پم به‌ قسه‌پازاوه‌کانی پیاویکی ته‌مه‌ن مامناوه‌ند
کردو ده‌ستم کرد به‌به‌کاره‌یتانی ده‌سه‌لانه‌کانی ئه‌و... له‌وماوه‌یه‌دا

دووگیان بوومو به هۆی کێشه به کی ته ندروستیمه وه نه متوانی له باری
ببهم.

ئه و پیاوه ی که له گه لیدا بووم، پێی وتم نه گهر له و مندا له پزگارم
ببیت ئه و ديسان ئه و هه ر منی ده ویت.

به داخه وه که ئه م هه له یه شم خسته سه ر ئه وانی تر که به دوا ی
به کدا پریم ده کردن.

له یه کێک له نه خۆشخانه کاندا ئه و منا له ی که هینامه دونیا وه به جیم
هیشته و هه لهاتم، به لام ئه و مندا له هیه کات له پێش چاوم لانه ده چوو،
ئه و کاته تیگه یه شتم که هه سته دایکایه تی هه سته یکی زۆر جیا وازه.

من له باوکمه وه خا لێک له لای پاستی ده م و چاومدا هه بوو، ئه و
مندا له ش به هه مان شیوه خا لێکی گه و ره ی له ده م و چاویدا هه بوو.

سالا نێک تی پهرین... له گه ل چه نده ها که سه ژیا نم ده ست پێکرده وه
ژیا نی چه نده ها که سه تێکدا.. به لام ته مه ن زۆر زوو تێپه ری ته نانه ت
وه فاتی باوکیشم له دوا ی سالا نێک بیست.

کاتی که پیری ها ت و له ده رگای دام.. ئه و کات زانی م که هه موو
شته کان دانه دانه له ده ست ده چوون.

به و میراتی هه که مه ی که له کۆتا ها و سه ره مه وه بۆ مابوو یه وه و چوومه
خانه ی به سالا چووانه وه، له بهر ئه وه شی زۆر ناسا غ بووم
نه خۆشخانه یه کیشم وه ک ما لی دوو م بۆخۆم گرت، ده ستم کرد

به وه رگرتنی چاره سهری ئه وه نه خۆشیییه ی که تاگرتایی ته مه نه درێژه ده خایه نیت.

یاریده ده ریک هاته لای ئه وه دکتۆره ی که ماوه یه کی زۆریوو ته داوی ده کردم، له یه که م بینیندا خاله که ی ده م و چاری سهرنجی پاکیشام و، بردمیه وه بۆ سالانیک له مه و بهر، له ساتینکا زۆر تیکچووم.

تۆبلی ئه مه ئه وه مندا له بیته که له نه خۆشخانه که جیم هیشت و هه له مات؟ ئایا شتی واده بوو ببیت؟! به به راورد له گه ل ئه وه ساله ی که جیم هیشت و ته مه نی ته خمینی ئه وه گه نه جی گونجاندنیک زۆر هه بوو.

سه یری ئه وه بکه ن! ئه وه کوپه ی که له سوچیک نه خۆشخانه دا به جیم هیشت نیستا بۆ ته داوی کردنی من هاتوه!

خوایه گیان چۆن شتی وا ده بیت؟

به لام ئه وه پووی دا..

له و زانیارییه نه ی که له خۆیم وه رگرت واده رده که وت که ئه وه کوپی راسته قینه ی منه، کوپه که ی من له داوی سالانیک بوته دکتۆرو بۆ چاره سه رکردنی من هاتوه.

بیگومان نه مه توانی ئه وه باب ته ی له گه لدا بکه مه وه ئه وه بخه مه باریکی سه خته وه.

من که به که سیکی خراپ ناوم ده رکردبوو له کۆمه لگه دا حه قی ئه وه م نه بوو ئه وه به لای میراتی گونا هکارانه ی خۆمدا پابکیشم.

ئىستاش ھەموو بەيانىك چاۋەرپى ئۈم بىتوبە قسە
شېرىنەكانى وسەرنجە پېر شەوقەكانىو ە بلىت:

-ئەمىرۇ حالت چۆنە پوورئ!

ئەو قسەيەى ئەو ەندە دەبىتە شىفا، كەھىچ دەرزى و ھىچ عىلاجىك
بەو شىۋەيە ئارامىم پى نابدەخشىت.

من بە ەسەرەتو ە دەژىم لەگەل كوپەكەم كە لەپىش چاۋمدايە و
بە ەسەرەتىشەو ە دەمرم...

ۋاى لە ھەلەكانم! ۋاى لە ەتاكەنم!!

بە دىئايىيەو ە بە ە دەلئىن: "مردنى پىش مەرگ"

ئەى لىپرسىنەو ەى ھەموو ئەمانە؟

ھەر لە ئىستاۋە دەستىم بە لىپىچىنەو ە كىردو ە لە ناخ و وىژدانى
خۇمدا لىپرسىنەو ەى پۇژى دوايىش لە ۋلاۋە بوەستى!! تەنانەت
نامەۋىت بېرىشى لى بىكەمەو ە!

ئەى كچەگەنجەكان! من كەۋىم تىكايە ئىۋە مەكەون!

دايكو باۋكتان مەخەنە لايەكەو ەو خۇتان پى ژيان ھەلېژىن.

ئەو پىگايانە زۇر بە ئازارو پېر دېكن. بانەمە بىتتە ەسىەتى من
بۇئىۋە...

(ناۋەكەى پارىژداۋە)

ژيانم گؤرا

پۇڭياش جەنابى كاك خالىد؛

نۆز ناپەخت بوم بەۋەى كە نەتان توانىۋە ئەۋ ئىمەيلانە
بخوئىننەۋە كە بۆم ناردىبون، لەسەر داۋاى خۇتان وادىوبارە بۆتان
دەنوسمەۋە.

من تەمەنم بىست وئۆسالە و دووسالە ھاۋسەرگىرىم كىردوۋە ھىشتا
خاۋەنى منداڭ نىم، چاۋەپىنى تەقدىرى ئىلاھىن.

ھاۋسەرەكەم بەپەگەز ئەمىركىيە و ناۋى (مىھمىد بىل)ە، ئەۋ دەسال
لەمەۋبەر لەعەرەبىستانى سەۋدى لەكاتى بەجىھىتەننى ئەركىنكەدا ھەزى

له موسولمانیتى کردووه و له سەر دەستی که سیکی ئەوی موسولمان
بووه.

هاوسەر که م زۆر پوو خۆشه و، تابلیی که سیکی جوانه .
هه میسه بیرده که مه وه که چۆن بتوانم پاداشتی ئە و بده مه وه .
له خوا ده پارێمه وه هه مووان به که سانی باش بناسینیت .
کاک خالید، من له ئە نقه ره نیشه جیم، دانیشتووی (چانگایا) م،
دایک و باوکیشم له (ئێلفانکیئت) ی ئە نقه ره دا نیشه جین .
هاوسەر که م پسپۆره له بواری پرۆژه داو له دهره وه ی ولات به
گریبه ست کار ده کات، بێگومان به هۆی ئە مه شه وه هاتن و پۆشتن بۆ
دهره وه ی ولات زۆر پووده دات .
داواکارم که په ره ردگار هاتوچۆی بێ به لاو موسیبه ت به نسیمان
بکات، مرقۆ هه ره نه وه نده ی له شی ساغ بیئت کیشه کانی تر
به شیوه یه ک چاره سهر ده بن .

به نزیکه یی ئە وه بۆ سیّ سالّ ده چیت، له پشوویه کما کتیبی
"جانان" ی ئیوه م خوینده وه، زۆر کاری تیکردم له بهر خۆمه وه
ده موت خواجه گیان ئە م کابرایه کییه ؟ تۆ بلایی خالید ئیترتوغرۆل
ئێستا له ژياندا مابیت ! له میشکی خۆمدا دیا لۆگیکم له گه لّ خالید
ئیترتوغرۆلدا پیکخستبوو، به م شیوه یه ئیوه هاتنه ناو باسو
خواسه کانی منه وه بێ ئە وه ی له بوونی من ناگاداربین .

هه موو كتيبه كانى ئتوهم كړې، دهم خویندنه وه و به كه سى تریشم
دهدا تا بیخویننه وه، وهك نه وهى نه گهر به وشيږه وه هه لسو كه وت
بكه م نه وا خزمه ت به نایینی ئیسلام ده كه م.

پوڅك له خوم تووړه بووم: "چون ده كړیت! نه وه موو كتيبه
بخویننه وه، به لام كه وړه ترین نیعمه تيك كه خواى كه وړه پيى داوین
نه ویش قورئانه، نه زانیت بیخویننه وه."
به لام له كوئى بمزانیا به!

له پشودا ده پږمه وه و خوم له كورسى قورئان خویندنه وه ناو نووس
ده كه م، خدا به نسیبى هه موو لایه كى بكات.

به لام هیشتا ناتوانم قورئان به ده ننگه وه بخویننه وه، نه وه یش زور
نازارم ده دات، واته له توانمدا نییه، بى خویندنه وهى قورئان به
ده ننگه وه مړوف پيويسته بیسه ريكي باش بیت، نه وه ته مه نم كه یشتوته
(۲۹) سال تا ئیستا نه متوانیوه یهك گورانی به ئاوازه وه بلیم، له بهر
نه وهى زور بیتاقه تم، پیم واییت ناتوانم به ده ننگه وه بخویننه وه.

كاك خالد له سایه ئتوهم وه سهرجه مى په یامه كانى نورم كړیوه،
كړیومه به لام هه روا دامنان، ته تانه ت یهك پرسته شى لی تی ناگه م،
زمانى نووسینه كه ی زور قورسه، به لام به هر نرخك بیت پږگه یهك بى
تیگه یشتنى و سوو دوه رگرتن لیى ده دوزمه وه.

دەتوانم كىتېبە كلاسكىيە بىيانىيەكان بەزمانى ئەسلى بخوینمەو
تېئى بگەم بەلام چۆنە كە ناتوانم ئەم كىلتورە نایابە بخوینمەو؟ ئەمە
چەند جېئى داخە بۆئىمەى گەنج، وانیه؟

زۆر مەراقم ھەيە مامۆستا، ئۆۋە بوونە وەسىلەى پېنموىى ئىمە،
ئاخۇ كى بوەتە وەسىلە بۆئۆۋە؟

دواترىش من دەمەوئىت بېمە قوتابى ئۆۋە، دەمەوئىت فېرىبىم
كەسانى دەۋوبەرىشم فېرىكەم...

ھەمووشىكى نوئى كۆن دەبىت، ھەمووشىكى ھاترو دەپوات،
لەسەر ئىمە پېۋىستە ئەو شىتانەى كە لەئۆۋەو فېرى دەبىن لەدواى
ئۆۋە بەوانى دواى خۆمانى بگىيەنن، لەبەرئەۋەيە دەمەوئىت سوود
لەكەسانى شارەزاو خاۋەن زانىارى ۋەك ئۆۋەوۋەرىگرم.

ئەگەر خوا بىيەوئىت، پېم خۆشە بتان ناسم و بەشدارى كۆپو گىفتوگۆ
بۆن خۆشەكانتان بگەم، موخەمەدى ھاۋسەرم سىلۆى بۆتان ھەيە،
پرسىارى چاپى ئىنگىلىزى كىتېبەكانى ئۆۋەى لى كىردم.

ئایا كىتېبەكانى ئۆۋە چاپى ئىنگىلىزى ھەيە؟ ئەگەر ھەيە لەكۆئ
دەستم بگەوئىت؟ دەمەوئىت بىل ھاۋسەرەكەمى بىكرم تائەۋىش
سوودىان لى بېبىنئىت.

سوپاس بۆخودا، لەسايەى ئۆۋەوۋە خۆم داپۆشى و دەستم بە
نوئىژكردن كىردوۋە، پەنگە ئەمە گەۋرەترىن خۆشچالى بىت بۆمەر

كەسك لەبەرئەۋەى ئىۋە بوۋنە ھۆكارى ئەمە، لەھەموو نوپۇزىكىدا
دوعاتان بۆدەكەم.

من تەنانت جگەرەشم دەكىشا، لەسايەى ئىۋەۋە ئەۋىشم تەرك
کرد.

لەئىستادا شتىك ھەيە كە باۋەپم پىي ھەيە ھەستى پى دەكەم
ئەۋىش ئەۋەيە كە؛ پەرۋەردگار دەيەۋىت ئىۋە بىنە ھۆكارى
ھىدايەتى من، باۋەپم وايە ھەموو كەسك دەرگايەكى ھىدايەتى ھەيە،
بەرلەۋەى ئەۋ دەرگايە بەپوۋمدا داخريت ۋەك گورگى برسى
پەلامارى كىتەبەكانى ئىۋە دەدەم.

دوئىنى نىۋەپۇ لەكاتىكىدا باسى ئىۋەۋ كىتەبەكانى ئىۋەم بۇ كچىكى
دراوسىمان دەكرد ئەۋ وتى: "خالىد ئىرتوغۇل لەزانكۇ مامۇستاي
منە".

نۆر سەرسام بووم! ۋەك بلىتى ھەموۋشەكان لايەنگرى ئىۋەن،
چىتر ھۆكارەكان لەبەردەمەدا ئاسان بوو بۇ گەشتىن بەجەنابان
لەبەر ئەۋەش ھەموو ئازايەتى خۇم كۆكردەۋەۋە بپىارم دا ئەم
ئىمەيلەتان بۇنىترم.

دەموت ۋەلام ناداتەۋە، بەلام دۇنيام دۇستانى خودا كەس بى
ۋەلام ناھىلئەۋە.

له خه ونمدا هه موو به شه كانى په يامه كانى نوور به هه موو
به رگه كانيه وه له بېر ده معدا دانرابوو پيښ وتن: "ئيوه زور قورسن من
ناتوانم بتان خوښمه وه! تيتان ناگه م"

-كاتيك ئو خه ونه م دى هيشنا په يامه كانم نه كړى بوو- كاتيك
كړيم بى ئو وهى ناگام له خوم بيت هه مان ئو وشانه هاتنه وه سر
زوبانم، له بېر نه وه ده مه ویت ئيوه هاوکاريم بکه ن و فیرم بکه ن، منیش
حه زم لتيه له پړى خوادا خزمه ت بکه م.

ماموستا، وه لاهه كانى ئيوه زور خوشحالم ده كه ن، خودا ئيوه ش
خوشحال بکات.

من ده رچوى ناماده ييم، نه متوانى زانکړ بخوښم، ده مويست بيمه
ماموستا به لام به نسيب نه بوو، باهيچ نه بيت له سايه ي ئيوه وه
فيريونى په يامى ئيسلامى بيته نسيم.

براكانم مورپاتو سره رات زور سه لاميان بوتان هه يه، نه وانیش
کتیبه کانتان ده خوښنه وه و زور به دلایانه، خودا ليتان پازى بيت.

برابچوکه که م (سهرات) له سايه ي کتيبه كانى ئيوه وه ده ستى
به نويز کړدوه. نه مه منى زور خوشحال کړدوه.

براکه ي تريشم (مورات) که سالك له من بچوکه تره نويز نه کات خوا
قبوللى بکات.

کتیبه‌کانی ئێوه‌م بۆ باوکیشم خۆیندوه‌ته‌وه، باوکم ئیستا ده‌ستی
به‌نۆیژه‌ قه‌زاکانیش کردوه، خوا بیکات به‌نسیبی هه‌موومان.

بۆ وتنه‌وه‌ی وانه‌ دینه‌ نه‌قهره؟ یاخود چۆن ده‌توانین به‌شداری
کۆپه‌کانتان بکه‌ین؟

ئیمه‌یلکی درێژیوو، به‌لام هه‌ولمدا نه‌و دوو ئیمه‌یلێ تر بکه‌م
به‌یه‌ك و دووباره‌ بینوسمه‌وه، چاوه‌کانتانم ماندووکرد، تکایه
بمبه‌خشن.

هیوادارم من وه‌ك کچی خۆتان یان قوتابییه‌ك یاخود خوشکیکی
خۆتان قبول بفرموی.

له‌بیرتان نه‌چیت، له‌ئیستا به‌دواوه‌ کتیبه‌کانتان وه‌ك وه‌سیه‌تیک
به‌هه‌موواندا دابه‌ش ده‌که‌م، إن شاء الله له‌ژیانی ئه‌وانیشدا وه‌سیه‌تی
تازه‌ دروست ده‌بیت.

دلم وه‌ك مه‌لێك هات و ده‌ستی ئێوه‌ی ماچ کرد.

زۆر سلاوم بۆ هاوسه‌ره‌که‌شتان هه‌یه.

به‌خواتان ده‌سپێرم.

(ناوه‌که‌ی پارێزراوه‌)

پارووی حه لال

بو به پیز کاک خالید ئیرتوغرول:

یه کیک له و خیزانانی که به چپی ناگاداری کتیبه کانی ئیوه یه،
خیزانه که ی منه .

دایکم که ته مانی نزیک بوته وه له ۷۰ سالی و، هاوسه ره که م
که تازه پیی ناوته چل سالی و خۆم، ههروه ها دوو کچه که م که
یه که میان پۆلی هه شته می ئاماده بیه و ئه وی تریشیان پۆلی دووه می
ناوهنده بیه، ئه مانه ئه ندامانی خیزانه که من که کتیبه کانی ئیوه یان
له ده ست ناکه ویتته خواره وه . من فه رمانبه رم له فه رمانگه یه کی
حکومی، هاوسه ره که شم مامۆستایه، زیاتر هاوسه ره که م ناگاداری

کتيبە کانتانە، چاودیری کتيبە تازە کانت دە کات و بە کسەر دە یانکپیت، لەشی ساغ بێت لە گەل ئەوە شدا کە دایکێک و فێرکارێکی زۆر باشە لە ناو خانمەکانیشدا زیاتر ئەو ئەهلی خزمەتە.

ئێمەش لە گەل تەشویق و هەولی ئەودا پێ دەکەین.

هاوسەرە کەم داوای کرد ئەم نامەیە بنووسم، کتيبی "نامە پەند ئامیزەکان لە خوێنەرانیوە" ی ئێبۆم خوێندەو، لە و کتيبەدا نمونەی زۆر گرنگ و کاریگەری تێدا بوو، هەریەک لەوانە پێپوو لە پەيامێکی وانە بەخش و پێ نیشان دەر.

تۆمەس لە دنیادا شتگە لێک پوودە دەن کە ئێمە لێیان بێ خەبەرین. هۆکاری نووسینی ئەم نامەیەم سەبارەت بە ژيانی باوکی پەحمەتیمە و ئەو کاریگەرییانەی کە لە سەر خێزانە کە مان دروستی کردووە.

باوکی پەحمەتیم، لە و سالانەدا کە تازە هاوسەرگیری کردووە، کەنجێک بوو کە هیشتا نەیتوانیوە، ژيان و، مۆفایەتی و، بەندایەتی و، حەلال و حەرام بە باشی لە یەک جودا بکاتەو، زۆریش بۆی گرنگ نەبوو، لە بەر ئەوەی بە هەتیوی گەرەبوو، نەیتوانیوە بخوینیت.

مەندالی و گەنجیتی بە شوانی لە شاخەکاندا بە سەربردووە، بێگومان لە و کاتانەیشدا دەستی بۆمالی کەسانی تر درێژ کردووە. جا هێلی و نەخویندەوارییە ئیتەر...

دايکیشم پښک به پېچه وانه ی باوکمه وه خاتوونیکى مولته زیمه، هیچ
کات بى فره مانى په روه ردگار ناکات و له حرام نزيك نابیته وه،
له بهرته وهش زوو زوو له گه ل باوکمدا بووه ته شه پيان.

له کاتیکدا نه و هاوسه رگيرییه تازه یه به شق و تى ه لدان
به پړوه چووه، خوشکه گه وره کم (سه عیده) - که دوو سال له مه و بهر
له پروداویکی دلته زیتندا له ده ستمان دا- هاتره ته دونیاوه، له بهرته وهی
هه ندیک له پیداوایستی مندا ل پښویست بووه باوکم ناچار بووه پاره
په یدا بکات، کاتیکیش نه یتوانیوه، دوباره نیازی هه بووه بجیته وه
سهر خووه که ی جارانی.

له کاتیکدا که خه ریکی شوانی بووه، بپیری داوه که مه پښک له و
پانه ی که نزيکیان بووه بدزیت، بیری کردوه ته وه: "ده چم ده یفرؤشم و،
نه و پاره یه م ده ست ده که ویت که پښویستمه."

له کاتیکدا که پانه مه پښکه لى نزيك بوونه ته وه، بهر و پړوی نه و
مه پانه پښتووه که بهر و چوله وانیه ک خل بوونه ته وه، پښک له وکاته دا
مام نه بوبه کر که که سیکی زور پښدار بووه ده رکه وتووه.

سلاوی له باوکم کردووه و وتویه تی:

- چونی کاک عومه ر؟

باوکیشم بى خوتیکدان وتویه تی:

- باشم، واخه ریکه له ژیر ه تاودا ته مه نم پر ده که مه وه.

ئەویش وەك ئەوہی ناخی باوكمی خویندییته وە وتوہی تی:

— تەمەن ھەر پەر دەبیته وە، ین شاء اللہ بە کردە وەہی باش پەردە بیته وە.

پاشان بەردە وام بوو لە قسەکانی:

— بەنی ئادەم چەندە سەپلە یە، خوای گەرە بۆ ئەو دنیای پەر لە پۆزی کردوو، نیعمەتی لاشە یەکی پێ بە خشیووە کە نرخە کی ناخە ملینریت، کەچی ئەو بێتروانین لە ھەموو ئەمانە پوو دەکاتە ھەر امکراوەکانی پەر وەردگار، ئەو ھاوار ئەم مرقفانە ئەو نازان کە مردن و لیپرسینە وەو دادگاییەکی سەخت ھە یە.

بێگومان باوكم لە بەرامبەر ئەو قسانە دا ئەو ھەندە تەریق بوو تە وەو ئەو ھەندە شەرەزار بوو کە ھەموو لاشە ی کە وتووە تە سەرئاو.

مام ئەبوبەکر بەردە وام بوو و وتوہی تی:

— کاک عومەر! وابزانم کە مێک کێشە ی داراییت ھە یە، من کە مێک پارەت بە قەرز دەدەم، پێداویستی یە کانتی پێ دابین بکە، دواتر ئەگەر ھەت بوو بۆم دەر وە، تۆ چیتەر خواوەن منداڵیت کە مێک ئاگات لە پۆزی یە کە ت بێت، منداڵە کان بە چی بە خێو بکرتن ھەلسو کە وتو خوری ئەو وەردە گرن، ئەو شتانە ی لە قورپگت دە چنە خوار وە تەنھا تێکەل بە خوینت نابن، بە لکو تێکەل بە پۆخ و ئیمانیش ت دەبن. وەك ئەوہی ئاگاداری ئەو بوو بێت کە باوكم بە نیاز بوو دزی بکات، لەدوای

ئەوئى ئەم وانە پەرمانايەى بەباوكم وتوو دەستى كرددووه
بەگىرفانىداو بېرىك پارەى دەرھىتاوہ :

—فەرموو كاك عومەر، ھىچ خۆت تىك مەدەو خۆت تووشى
نارەھەتى مەكە، كەى ھەتبوو ئەوكاتە بېھىنەرەوہ، دەى ئىستاش
لەسەر ئىزنت...

ئەمانەى وتوہو لەوئى پۆشتووہ.

بىگومان باوكم بەسەر سوپماوى ماوہ تەوہ، پىك لەكاتىكدا كەخەرىك
بووہ خۆى تووشى دىزى كردن بكات مام ئەبوہ كرلىتى راست
بوہ تەوہو ئەوئى كرددووهو ئامۇزگارلىشى كرددوہ.

دواتر سەبرى پارەكانى ناو دەستى دەكات، ئاى خواہەگيان! ئەمە
بېرىكى كەمىش نىيە! بەنزىكەى ھىندەى ئەو پارەيە كەباوكم
لەچەند سالىكدا بەدەستى دەھىتا.

يەكسەر لای كرددوہ تەوہو وتوہتى:

—من چى لەم ھەموو پارەيە بكەم؟ بەلام سەبرى كرددوہ كە مام
ئەبوہ كر لەوئى نىيە!

چۆن دەكرىت قەدپاللىكى ئاوہا لەچەند سانەيەكدا بېرىت!
تووشى سەرسامىيەكى تۆر بووہ، ئەو پۆژە تائىوارە بىرى لە
نەينى پارەكانو ئامۇزگارلىيەكان كرددوہ تەوہ.

کاتیک گوئی له ده نگی بانگ بووه که له گونده که ی بهرامبه ریانوه
 هاتووه یه کسر به ره و لای ناوه که پویشتووه و ده ستونوژی گرتووه،
 تهویه ی کردووه و دهستی به نویژ کردن کردووه، ههروه ها به لینی داوه
 به خوای گه وره که چیر هیچ شتیکی هه له نه نجام نه دات.

نیواره پووداوه کانی بو دایکم گپاوه ته وه، دایکم زور سهری
 سوپماوه جارئ به ته وه کردنی باو کم و ده ستکردنی به نویژ، زور
 خوشحال بووه، چیر له و ماله دا نارامیه ک به دی کراوه که پیشتر
 نارامی وای به خزیه وه نه دیوه.

به لام دایکم بابه تی پاره کانی کردووه ته کی شه و وتویه تی که
 نه نینییه ک له م کاره دا هه یه پاشان به باو کمی وتوه:

— بپو به مام نه بوبه کر بلی، نه م بپه قه رزه زور زوره، نیمه
 پتویستمان به پاره یه کی که م هه یه، بابه شی پتویست هه لگیرین و
 نه وی تری بۆ بنیرینه وه.

باو کیشم پاز بووه و پویشتووه به ره و لای خو شه ویستی دییه که مام
 نه بوبه کری پیش سپی. مام نه بوبه کر له ماله که یدا پیشوازی له باو کم
 کردووه و گوئی بۆ قسه کانی گرتووه، دواتریش باسی نه و نه نینییه ی
 کردووه که تانیستاش هه موومانی خستوه ته حاله تی سه رسوپمانه وه،
 نه و وتبوی: کاک عومهر! هه له یه ک له م کاره دا هه یه، یان گه رمای نه م

پۇڭزانه زۆر كارى تېكردويت ياخود منت له گه ل كە سىكى تردا تىكه ل
كردوه . من نه تۆم ديوه ، نه پاره شم پىداويت .

باوكم له وكاته دا زۆر سه رى سوپماوه وه لى داوه تى :

-تكات لى ده كه م ، تو خۆت هاتيت بۆلام ، ئامۆزگارىت كردم ،
پاره ت پىدام و وت هركات هه تىبو بمده ره وه .

مام نه بوبه كرى دنيا ديد ه سه رى داخستوه و وتويه تى :

-باوه پت پى ده كه م ، به لام نه كه سه ي كه باس ده كرىت من نيم
من نه خوشم و له جىگه دام ، ناتوانم بپۆمه دهره وه ، نه گه ر بىشتوانيايه
بپۆمه دهره وه نه مده توانى بيمه نه وشوينه ، بشهاتمايه نه وه نده م
پاره پى نيبه تا بمدايه به تو . ئىستا بپۆ نه و پاره يه بۆ كپىنى
پىداويستىيه كانه خه رج بكه ، هه ركات پاره ت هاته ده ست به سه ر
هه ژارانه دا به شى بكه . له مه وداش له پارووى حه لال خۆت لاهه ده .

باوكم به ته واوى سه رى لى شىواوه ، وتويه تى : "نه مه هه بى و نه بى
كه رامه تى هاوسه ره پاك و دلسۆزو دىنداره كه ي منه . " له دواى نه وه ش
ده ستى داوه ته كارى چاكه ...

خودا لى خۆشبىت

به پړز كاك خاليد! ئيمه خوشحال ده بين نه گهر نه م پوډاوو ده كه
مهركات ناوې خيزانه كې ئيمه دېت به بېريان دېته وه، له گال
خوښه ره كانتاندا به شى بكن.

هيچ نه بېت بڼ مه ردوو چه مكى "حه لال و حه رام" چيروكيكي
گونجاوه.

مه موو نه ندا مانى خيزانه كه موله سه رو هه مووشيانه وه دايكم
دوعاخوازين بڼ خزمه ته كانتان وكتي به كانتان، ئيمه بڼ حه قيقه ته كاني
ئيمان ږاده كيشيت، هه رو هه ها گه نجه تازه پيگه يشتو وه كان زور
پتويستيان به مانه يه، هيو اى سه ركه وتن بڼ كار هه كانتان ده خوازين،
په رو هه ردگار يارويا وه رتان بېت.

(ناوه كې پاريزناوه)

تکایه هاوکاریم بکه‌ن

تۆ بلیتی که‌سی تر هه‌بیته‌کو من بزانیته‌ ئه‌و که‌سانه‌ی که‌ خۆیان
داوه‌ته‌ ده‌ست هیژی کیشنده‌ی هه‌سته‌ نه‌فسانی و شه‌یتانییه‌کان و
گونا‌ه‌ نه‌نجام ده‌ده‌نچۆن باجیک ده‌ده‌ن!

پیم وانیه‌ به‌نده‌یه‌کی تری خودا برونی هه‌بیته‌ که‌وه‌ک من ساله‌کانی
که‌نجیتی له‌نیو کاری شیتانه‌دا به‌سه‌ر بردیته‌ و بزانیته‌ که‌چۆنه‌له‌ی
ساتیک ته‌مه‌نیک ده‌کاته‌ دۆزه‌خ.

وه‌ک ده‌لێن: "هه‌سته‌کان عه‌قلیان نییه‌"، چه‌نده‌ راستیان وتوه‌!
ئایا ده‌زانن چی به‌سه‌ر که‌نجیکدا دیت که‌هه‌موو عه‌قل و هۆشی بخاته‌
لایه‌که‌وه‌و به‌پێی هه‌سته‌کانی هه‌لسوکه‌وت بکات!

ئەگەر مەراقتان كىردۈۋە ! گۈڭ بېستى چىرۆكى ژيانى من بن،
بە شىۋە يەك كە بە سەرھاتى من بېيىتە وانە يەكى لە بىرنە كراۋ بۆئىۋە .

ئىمە لە دەۋرۈپەردا بە خىزانىكى ھەژار ناسرا بۈيۈن، كەس بە ھەندى
ۋەرنە دەگرتىن ۋ ژيانىكى سەخت ۋ دژۋارمان دەگۈزە راند.

ئەۋەندە شايەنى بەزەيى بۈيۈن كە بىرم نايەت پۆژىك پىر بەسكى
خۆمان نانمان خواردىت، ياخۇد لە سەر سفرە بە تىرى ھەستابىن،
ياخۇد بە تىرى نوستىيىت.

باۋىك بە ھۆي كىشەي تەندروسىيەۋە نەيدەتۋانى كار بىكات،
دايكىشم بە كارەكەرى كىردن بىق دراۋسىكانمان ھەۋلى دەدا بە پىۋە
بمانەيلىتەۋە .

بەلام ئەۋىش لە بەرنەۋەي نەخۇش بوۋ ئەۋ پارەيەي كە پەيداي
دەكرد تەنانت بەشى پاروۋە ناننىكى وشكىشى نەدەكرد.

كاتىك دەمبىنى ھاۋپىكانم جلى جوانيان پۆشىۋە ۋ پۆژانە
پارەيەكى زۆريان پىيە ! ئىرەيىم پى دەبردن.

ژيانى مندالىم بەۋ شىۋە يە ھەمۈي بەدروسىكرىنى خەيالەۋە
بەسەرىد.

جلوبەركى من يان جلى بەكارەيتىراۋى كەسانى تر بوۋ ياخۇد
ئەۋەي كە دەيانكردە ديارى بۆم، لەمالەكەماندا بەپىي پىۋىست شت ۋ
مەك نەبوۋ، ئىمە لە ھەژار يەكى لەۋ شىۋە يەدابۈيۈن.

له کاتیکدا که له قوناغی ناوهندی بووم هاوپی دهوله مەندم هه بوو،
هه میشه ئیره ییم پی ده بردن له ناخمدا ده موت: "ده بیئت ههستی
له ده ست کردنی بازنی ئالتون چون بیئت!"

کاتیک ده چووم بۆمالی هاوپیکانم له هه ژاریمان و به تاییهت
جله کۆنه کانی بهرم زۆر تهریق ده بوومه وه ده چووم به ناخی زه ویدا...
کاتیک شیرینی و بۆره کیان بۆ ده هیناین، ته نانهت ده ستیشم
بۆنه ده بردن، وام ده زانی که نه گهر بیان خۆم خیانهت له خیزانه کهم
ده کهم کهم هه حرومن له و خۆراکانه.

له گه له ئه وهشی که زۆرم هه ز ده کرد، له بهرئه وهی ماله که مان
له وه زعیکی ناله باردا بوو، نه مده توانی هاوپیکانم بانگهێشت بکه
بۆماله وه.

نه گهر بیشیان وتایه: "با ئه مۆ له مالی ئیوه کۆبینه وه" یه
دونیا به هانم ده دۆزیه وه، هه میشه خۆم شهرمه زار ده بینى.

له دواى چوونه ئاماده ییش به هۆی ئه وهی خۆم وه ک کچیکى
ناشیرین و بى چاودیری ده بینى له کهس نزیک نه ده بوومه وه
هاوپیته تی که سم نه ده کرد.

من کچیکى فقیر بووم که بهرده وام گالته به ناشیرینییه کهم ده کرا.

به هۆی ئه سووکایه تی و جیاکارییه وه، له قوناغی ئاماده ییدا
تووشی په یوه ندی هه له ی هاوپییه تی نه بووم و نه که وتمه ناو ئه و
هه لانه وه که کهچه که نه کهان به بهرده وامی ده که وتمه ناویه وه.

له بهر ئه وه ش له وانه کانمدا سه رکه و توو بووم، مامۆستا کانم
ته شویقیان ده کردم بۆ بهرده وام بووم له خویندن، به لام چاوی
هه ژاری کویرییت من توانای ئه وه م نه بوو، له گه ل ئه وه شی له
تاقیکردنه وه ی زانکۆ دانمره یه کی باشم هینا، نه متوانی بخوینم، به و
هۆیه وه زۆر نازارم چه شت خۆم له ناو برد به لام به خه یالی کیدا
ده هات؟! ئه وه له خیزانه که م که توانایان نه بوو! که سێکی بیگانه ش
له بهر چی هاوکاری منی بکردایه ؟!

به لام هه موو شتیک له ئه نجامی سه رکه وتم له تاقیکردنه وه ی
فه رمان به ریداو دامه زراندم به فه رمان به ر له یه کێک له زانکۆکانی
ئێستانبولدا ده سستی پی کرد.

به ده سته کار بووم له به شی تاییه تی به پێوه به رایه تی ژیانم گزرا.
منیکی به سته زمان که جیتی بایه خی که س نه بووم، له کاتی کدا که به
چاویکی که م سه یر ده کرام و بچووک ده کرام وه له نا کاو له نێو
پروفیسۆر دکتۆر و جه وێک که سیاسیه تمه داره کانیش پێیان قورس
بوو خۆم بینیه وه.

له ته مه نندا نه وه په كه مجارم بوو له شوپښكي وا پاقيدا ده مامه وه،
كانټيک كه سر نه و ئو تومبيله لوکسانه ده بوم هه سته گانم به ته واوی
تيکه له ده بون.

جوانکاریم يو لووتم کړدو ده ستم کړد به ده ستکاری کړدنی قزو
ماکياژم ده کړدو که ميکيش جلی پوتم له بهر ده کړد.

چتر له بهر نه وهی کچيکی جوان و سهرنج پاکيش بوم ورده ورده
سهرنجی هه موام به لای خومدا پاکيشا.

كانټيک له گه له كه سانی پله به رزدا قسم ده کړدو ده بوم جی
سهرنجیان زور دلخوشده بوم.

پیزگرتنی نه وان له من و گړپنی ئا پاسته یان بوم له بهر جوانیه که م
هوش و بیري له بهر هه لگرتبوم.

نه و ژیا نه تازه یه به نه ندازه ی سهرنیشه ناسروشتی بوو يو کچيک که
به دريژایی ته مه نی پشت گوی خرابو و به هوی ناشیرینیه وه گالته ی
پی کرابو، نه وه شتيکی باوه پ پی نه کراو بوو، من خه ريك بوم
ژيانیک ده ژيام که سالانیک بوو خه ونه کانمیان پازاند بوو وه و له خه یالم
ده رنه ده چوون، دونه یه کی زور جیاوازتر له دونه یه کی خوم..

پښگایه کی بی سنوور له پيشمدا کرابو یه وه و منیش زور بی
په رواiane خوم دابو یه ده ستي وه نه وهی به ویت توله ی ساله گانی
پا بردوم بکه مه وه.

گویم بۆ ئامۇزگار بىيەكانى دايىك و بارىم نە دەگرت لەكاتىڭدا ئەوان
 ھەستىيان بەو گۇرپانكار بىيانەى من كردبوو، خۆم دابوويە دەست ئەو
 دونيا ئەفسوناويىيە و گویم بۆ كەس نە دەگرت، دەمويست خۆم
 ئىسپات بكەم لە بەرچاوى ئەوانەى كەمىيان بە كەم و ناشىرىن
 دەبىنىو، دەمويست تۆلەيان لى بگەمەو.

ئەو ەندە خۆم لا گەورە بىبوو كە دەموت: "من ھەم فەرمانبەرم ھەم
 لەپلەيە كدام كە شاينى ھەلسوكەوتى كەسە پاىە بەرزەكانم" تەنانەت
 لەكاتى پۇششتىشدا بە لەخۆبايىبوونەو ھەنگاوم دەناو ئەو سالاھ
 بەلووت بەرزىيەو بەسەربرد.

دواى سالاڭىك لە برسپىتى و بىچارە بىلە خزمىتى دوورمانەو
 مىراتىەك بۆ خىزانەكە مان مايەو.

خىزانەكەم بىن ئەندازە دەولە مەندوبون، بوونە خاوەنى ئەو مولكە..
 من چىتر كچىكى جوانى ناو خىزانىكى دەولە مەندوبوم، ئەو پووداوانە
 بەتەواوى مېشكىيان ئابلوقە دابووم، بەلام بى ھەوال لەو تەلانەى كە
 چاوەرپىيان دەكردم.

لەسالى پىنچەمى فەرمانبەرىتىمدا گەنجىكم بەنارى (چاداش) ھەو
 ناسى، لەگەل ئەو ەشى بىروبوو چوونمان نىوانى ئەرزو ئاسمان جىياواى
 ھەبوو، بەلام بەھزى ئەو ھەستانەى كە مەنتقىيان بى دەنگ كردبووم
 وام دەزانى خۆشم دەوئىت، يان پاست بلۆم بەقسەكانى و يارى كردنى

به وشه كان هه لئه له تام، من به خه يالئى ئه وهى كه كچيكم شايه نى ئه وهى
تاج بكرپته سهرم له ناكاو خۆم له ناو يه ك دونيا هه لئه دا بينيبه وه.

له گه ل ئه وهى خاوه نى دوو دونياى زۆر جياواز بووين، شتيكى
ئاسان نه بوو ئه و جياوازييانه له يه ك شوپندا يه ك بگرته وه باوه پناكه م
كه من چۆن عاشقى كه سيني وابووم!

به لام من له كوئى بمزانيايه كه كه وتومه ته ناو يارييه كى
وه ستايانه وه؟

له كاتيكدا خيزانه كهى من خه لكى گوندو ئيماندار بوون، به لام
خيزانه كهى ئه و هيچ هه ستيا ريبه كان بۆ دين نه بوو، خويشى كه سيني
سه رده مى بوو نه يده شارده وه كه مولحیده، به رده وام خه ريكى
خويندنه وهى ئه و جوړه كتيبانه بوو. منيش ئه گه ر چى ئه ركه
ئاينيه كانم نه نجام نه ده دا، به لام پيژنى تاييه تيم بۆ دين و مه عنه ويات
هه بوو.

به پواله كه وتبومه ناو ژيانتيكه وه كه ژيان تيايدا مه حال بوو.
به لام به هۆى شيرينى وه سفو سه ناكانيه وه بۆم چاوم هيچى ترى
نه ده بينى.

به رده وام دووباره ي ده كرده وه كه "زۆرى خوش ده وييم و من
چاره نووسى ئه وم" و له ناو هه ديه و سوپرايزدا نوقمى كردبووم.

هەندىك لەدۆستەكانم كە ئاگاڧادارى پابردوى چاداش بوون داوايان
لى دەكردم كە "زىاتر ئاگاڧادارى خۆم بىم".

بەلام من گويم بەههچ كام لەو ئامۆزگارىانە نەدەدا.
دەيوت: "خۆشەويستى وەك گۆچانە سىحرييە كە وايە، چارەسەرى
هەموو كيشەكان دەكات."

من باوەرم بە وپستەيە كردبوو كە زۆر جار دووبارەى دەكردەو،
چونكە لەو وپيش ههچ كات پووخسارى درۆزنو دووپووم نەديبوو.
لەو زياتر بەرەنگارى داواكارىەكانى ئەوم نەكرد، بەخۆم وت
"هەرچۆن بىت ئيمە زەماوەند دەكەين."

بەوشيوەيە گەرەتريە هەلەى ژيانم ئەنجامدا.
كاتيك كار هاتە سەر زەماوەند! وتى: "من بەلئىنى ئەوم پى
نەداويت! هەموو شتيك بەرەزەمانەندى خۆت بوو..."

لەوساتەدا دونيا بەسەرمد پووخا، مردنم بەچاوى خۆم بينى
ئەوكاتە تيگەيشتم كە بوون بەئەسىرى هەستو سۆز بەسەر خۆشى
كەنجيتيەو، چەندە هەلەيەكى گەرەيە، لەدەمارەكانمدا هەستم
بەو دەكرد كە هەلەيەك دەتوانيت تەمەنيك بكاتە دۆزەخ.

چەندىن مانگ تپەپىو من بەگريانەو پۆژم دەكردەو خۆم
حوكمدا بەوناگرەى كە بەهەلەى خۆم هەلم گيرساند.

نەمدە وىست باۋەپ بەر چىزىكە بىكەم كەسەر لەسەرە تاۋە
 كۆتايىيەكەى دىاربوو، تىگە يىشىم كەنە دۆستانەى ئاگادارىيان
 دەكرەمەۋە چەندە لەسەر حەق بوون، بەلام چىتر كار لەكار ترازابوو.
 بۆكەسم بوون نەكرەۋە كەمنە لەيەكى لەو جۆرەم كىردۈۋە
 بەبەردەۋامى فرمىسك دەپشتو دەموت "خوایە گيان، بەم گوناھەۋە
 بۆلاى خۆتەم مەبەرەۋە، يان لىم خۆش بە ياخود لەگەل ئەو
 ھاۋسەرگىرىم پى بېخەشە. پىگەمەدە بەم لەكەيەۋە بگەپنەۋە بۆلات،
 من ناتوانم بەم شىۋەيە لەبەردەمتدا بوەستم."

چەندجار كەۋتمە سەر ئەژىز، لىنى پارامەۋە چوۋمە لای دايكى و
 كەۋتم بەسەر دەستو قاچىدا، كاتىكىش نەمتوانى پارىيان بىكەم،
 بۆنەۋەى لەۋە زياتر سووك نەبەم ئازار نەچىزەم ھەۋلى خۆكۈشتەم دا،
 بەلام پەرۋەردىگارم پىگەى بەۋەنەدا.

ھەرچۇنىك يىت لەدۋايىدا دايكى پەرھەمى جولۇۋ پازى بوو
 بەھاۋسەرگىرىمان، پەرھەشە لەبەرئەۋە بوۋيىت كە دايكى دەيزانى من
 كەسىك دەتوانم خەمەتى كۆپە بىكارو لووت بەرزەكەى بىكەم،
 لەبەرئەۋە ھاۋكارىي كىردىن، بەلام كابرانى ۋەك خاتوننىك نا بەلكو
 ۋەك خەمەتكارىك دەبىنى، لەبەرئەۋەى چارەيەكى تىرم نەبوو
 ناچاربووم بەھەموو شىتەك پازى بىم.

ویژدانم نه گهرچی که میش بیت هیور بووبویه وه، له دواى نه وه ی که هاوسه رگیریم له گه ل نه و کرد حجابم پۆشى که سالانیک بور ده مویست، به لام نه مده توانی به سهر نه فسمدا زال بيم له سهره تاوه هاوسه ره که مو خیزانه که ی زۆر دزایه تیان کردم، به لام چیت هر هیچ کام له وانه بۆم گرنگ نه بوون.

له یه که م پۆزه کانی بالا پۆشیمدا نه وانه ی ناو زانکۆ زۆر سهریان سوپامابوو یه کسه ر ده ستیان کرد به پشت گوی خستتم، چیت گوتیشم له و پیاوه لدانانه نه بوو که پیتی راهاتبووم، له بهر نه وه ی وه لامی سه رنجه کانیانم نه ده دایه وه ته نانه ت جاری واهه بوو ئازاریشیان ده دام به قسه کانیان.

له سالی یه که می هاوسه رگیریه که ماندا که که م له دایک بوو، هاوسه ره که م له وه دا نه بوو که بهر پرسیاریتی ئیمه هه لگیریت، نه سلنه خاوه نی کاراکته ریکی وانه بوو، پیش منیش چه ندین کچی چاره ره ش کردبوو وازی لی هینابوون.

له کاتی دا که هاوسه رگیری له گه ل مندا کردبوو، بی شه رمانه له گه ل کچاندا ده چووه باخچه و کافتریاکانه وه، ته نانه ت یه کیک له و کچانه کاره که ی زۆر زیاته ر هینابوو پیش، له ته له فۆنه که یدا نامه کانی که که م بینی، کاتیکیش سه باره ت به وه قسه م له گه ل کرد، پیتی وتم: "که نه و که وه ک من یه کسه ر خۆی نه داوه به ده سته وه، له بهر نه وه یه

منی خوش ناویت و حیرانی ئەو " وتیشی: "منداڵە کەم لە کەسیکی ترە".

من دەمتوانی چی بڵێم؟ ئەگەر لە پووی ئەووە سەیریکییت من هیچم بۆ وتن نەبوو، بەلام من لە باوەشیدا منداڵێک هەبوو، لە بەر ئەوە ناچار بووم خۆم بخۆمەووە بە جۆریک هەلسوکهوت بکەم وەک ئەوەی هیچ پووی نەدابێت.

وام بیردەکردەووە کە ئەمانە ئەنجامی ئەو هەلەنان کە ئەنجامداون و هەرحییەکم بە سەر بێت با بێت، من شایەنی ئەوەم. هەوسەرە کەم بە تێپەرپوونی کات زیاتر پەرتەواوە دەبوو وای لێ هاتبوو نەدەگەپاوە بۆ مالهە.

حالهتی دەروونی بەتەواوی تێکچوو بوو، بە جۆریک هەموو شتیکی بەناشکرا دەکرد و هەر پۆزە ی لە ئاسایشیکیوە هەوالی پووداویک دەهاتەووە.

بەردەوام دەبوت کە من ئەوم فریوداوەو ئەو منداڵەش لە کەسیکی دیکە یە، خراپەبە کە ی ئەو بوو کە خێزانە کەشی باوە پێیان بە درۆکانی کردبوو، دەیانوت:

—کۆپە کە ی ئێمە زۆرباش بوو، هەموو ئەمانە بەهۆی تۆوە پوویانداو، هەموو تاوانە کە یان دەخستە ئێستۆی من.

بەلام خواشاگاداره من بى تاوان بووم، لەژيانى مندا نەلەپيش ئەو
نەلەدواى ئەوئەو ههچ كەسيكى ديكە بوونى نەبوو، من كەسيكى
وانەبووم، ئەو لەلايه كيشەو لەسەرەق بوو چونكە لەچاوى خۆيەو
دەپروانى.

من چۆن بمزانىبايه؟! هۆكارى ئەوئەبوو كەمن لەسەرەتاوئە ئەو
هەلەيەم كەردبوو، من نەدەبوو خيانەت لەئەمانەتى پەرەردگارو
ناموسم بکەم و بلييم: "هەرچى بيت هاوسەرگيرى دەكەين".

هاوسەرەكەم كارى نەدەكرد، بەردەوام بەدواى كچى ترەوئەبوو،
بۆئەوئە هاوسەرگيريەكەمان تىك نەچيئت، دووبارە خاوەنداريتيم
دەكردو پارەم پى دەدا.

ئەو ههچ كات نەدەچووئە ژيرفەرمانى كەسەوئە بەردەوام شەپى
دەكرد چيترەك نەخۆشى لى هاتبوو، كاتى سەردانى دكتۆرى كرد
بوو، دكتۆر وتبووى كەتووشى نەخۆشى (شيزۆفريا) بوو،
بەتپەرپوونى كات شەكەكان زياتر ئالۆز بوون.

پۆڤىك درەنگانىك گەپايەو بۆ مالهەو، وتى كە من خيانەتم لى
كەردبوو و لەبەرئەوئە دەيەويئت بىكوژيئت و ناموسى خۆى پاك بكاتەوئە،
نەمتوانى هەلبلييم، بەزۆر بەستمىەوئە بەقەنەفەكەوئە.

چەقۆيەكى گرت بەدەستىيەوئە سوپىندى خوارد كەسەرەتا من و
پاشان خۆشى دەكوژيئت، زۆر بى ويژدانانە دەستى كرد بە چەقۆ

وه شاندن لیم، له وکاته ترسناکه دا، که س گوښی له هاوارو ناله کانم نه بوو، یاخود گوښیان لیبوو به لام نه یا نویست بښ.

چه قوکه دووباره و سئ باره ده چووه جه ستم و درده هاته وه، من باجی نه و هله قیزه ونه م به له ت له ت کردنی جه ستم ده دایه وه.

له کاتیکدا که له به رده می نه و قه سابه دا گزشتی لاشه م پارچه پارچه ده بوو، هه ستم ده کرد که پوحم سووک ده بوو گونا هه کانم هه لده ورین.

نه وهی که سهر بوو نه وه بوو که من له به رده م نه و هه موو جوښو شق و چه قو وه شاندنه دا ته نها بیرم له منداله که م ده کرده وه، بویه هاوارم ده کرد، نه گه ر نا ئازارم نه ده چه شت وه که نه وهی لاشه م به نج کرابیت، هه ستم به هیچ نه ده کرد، خوای گه وره سزای نه و گونا هه گه وره یه ی له دنیا دا لی سهنده وه، یاخود من باوه پرم به وه هینا بوو. نه مده زانی له و بازاړی لاشه یه دا چهنده شق و تیبه لدان و چهنده چه قوم بهرکه وت، کاتیک هاتمه وه هوش خرم بینیم له به شیکي چاودیری نه خړشخانه یه کدا بووم.

که سم له دور نه بوو، به هوی نه وهی حه رامیکم نه نجامدا که په روه ردا گارم قه ده غی کردبوو، به بیرکړنه وه له وشتانه ی که له م دنیا یه دا به سه رمدا ده هاتن و، ته نانه ت بیرکړنه وه ش له به شیکي سزای دوا پوژ له رزی ده خسته گیانم.

دايکو باوکم له بهر نه وهی به و هاوسه رگریه پازی نه بوون، دلیان
لیم نیشابوو، خیزانی هاوسه ره که شم خواخوایان بوو بمخنکینن
نه که رچی له که وچکه ناویکیشدا بیت، هاوسه ره که شم خه ریک بوو
بمکوژیت به لام خوای که وره پئی پئی نه دا نه وه تا نیستاش به ته نیا
له گه ل منداله که مدا ماومه ته وه.

کاتیک که چاک بوومه وه و گه پامه وه سه رکار له پاستیدا سوپرازی
پاسته قینه له و کاته وه دهستی پیکرد، هاوسه ره که م له لای دهستی
به پړوه به رایه تی ژماره یه ک درو قسه ی هله ی بوه لبه ستبووم که
گوايه من نوم هله خه له تاندووه، دهستی به پړوه به رایه تیش خویان
به دوی بیانویه کدا ده گه پان له بهر نه وهی بوو بووم به بالا پوښ منیان
نه ده ویست، به و شیویه نه وه یان به فرست زانی و ده ستیان کرد
به لپرسینه وه م و له کاره که م دوریان خسته وه.

له گه ل مندالیکداو له مالیکي دوو ژووری کریدا وه ک قوریانی باجی
هله کانم ده دایه وه، پیک له کاتیکدا که خه ریک بوو شیت ده بووم
کتیبه کانی جه نابتان گه یشته فریام.

من خوم و هله و تاوانه کانم له کتیبه کانی "نایسیل، جانان، من
له ناگردا سه وز بووم، هره وه کوتا هه ناسه له سوچه دا" دژبیه وه.

نۆر ماندوو بووم، هست ده که م نۆر ته نيام، له خودا ده پاپتمه وه
 که سيکی خاوه ن ته قواي پاسته قينه به ره و پروم بنيريت که بتوانيت
 هاوکاريم بکات.

له دواي هه موو نه وه لانه ي که نه نجامم داو، پنگا چاره يه کی دی
 شک نابهم، سویندم خواردوو که له ژيانمدا بهنده يه کی باش بم
 بوخوداو شایه نی نه وه بم که له پزی ئومه تی محمد ﷺ دا بېم و
 قوتابییه کی شایسته به قورئانی پیرۆز بم.
 ئیمه له دونیای تاقیکردنه وه داين.

من له مندالیمه وه هه میسه له که پاندا بووم، ژيان و بوونی ئیمه
 پتویست بوو له بهر هۆکارێک بێت! نه ده کرا له م دونیایه دا بژین و دواتر
 بمړین! پتویست بوو ئامانجێک له گۆپیدا هه بێت، له سه ره تادا ده ستم
 دا بوو یه کتێبه کانی فه لسه فه، به لام نه و کتێبانه منیان فری دایه ناو
 بپروکه ی نه وه ی ژيان له م دنیا بێ بایه خه دا بێ مانایه، به نه ندازه ی
 خۆکوشتن منیان پاپیچ به تیکدانی بیرو هۆش کرد.

له دواي ده رچوون له تاقیکردنه وه ی فرمانبه ریبیدا ده ستم کرد به
 ژيانیکێ تازه که به خه ونیش نه مدییوو، نه وه ندesh جوان بووم که
 سه رنجی هه مووانم پاکیشابوو پیا یاندا هه لده دام.

ئهمه تاقیکردنه وه يه کی باوه پ پینه کراو بوو، بوومه که سيکی
 خراپ، منیش که سانی ترم به که م ده بینی غرور گرتمی دلی که سانیکم

شکاندو ئه وهنده ی له توانامدا هه بوو سستم کرد هه موو پۆژیکم پر
بووله گوناھ، به لام دواتر به ناموسم تاقیکرامه وه له گه ل (چاداش) دا
ئه و تاقیکردنه وه یه م دۆپاند.

ده بوو له م دونیایه دا باجیک هه بیّت بۆه موو ئه وه لانه.

له بهر که م و کورتییه کی فیزیایی که خودا پیتی به خشی بووم،
نه متوانی باوه پ به میژده که م بهینم که بهرله ناسینی ئه وه هیچ
که سیکی تر له زیانمدا نه بووه، ته نها من و خودا ده زانین، به لام
نه متوانی ئه وه ی بۆسه لمینم چهنده ها پۆژ ناپه زاییم ده ربیری
"که بۆچی له وه موو ئافره ته دا من؟"

له بهر ئه وه هۆکاره ش بوو هاوسه ره که م هه میسه گومانی لیم هه بوو،
چونکه نه مده توانی بهرگری له خۆم بکه م و باوه پی بی بهینم، هه رچی
بوتایه ملم که چ ده کردو چهندی لی بدامایه ده نگم لیوه نه ده هات،
پهروه دگرم هه ره له دنیا دا له سه ره تاوانه کانم سزای دام.

هیچ کات له پارانه وه له خوداو داوای هاوکاری لی پاشگه ز
نه ده بوومه وه ... ده پارامه وه:

"پهروه دگرم، تکایه هاوکاریم بکه، پینیشانده ریکی ته واوم
بۆبئیره تانم له م حاله م پزگار بکات، که سیکم پی بناسینه که
سوودی لی ببینم و چاو له ئیمانی پاسته قینه ی ئه وه بکه م و منیش
هه ولی بۆده م."

کاتیک به پښتاداده پوښم نو که نجه پاک و خاویښانه ده بښم، خورگه
ده زانن چنده نیره یی به و کچه بالا پوښانه ده به م که چاویان له سر
زه وی به رز ناکه نه وه.

به خوم ده لیم: "خورگه منیش وه که نو ان به نده یه کی پاک و خاویښ
بووما یه، خورگه به ته وه کولیکې بی سنوړه وه بمتوانیا یه ته نها له بهر
په زامه ندی خوا بژیم."

له دواي خویندنه وهی کتیبه کانتان، تروسکایی نومید له ناخمد
سهری ه لدا.

"که واته هیشتا که سانی خاوه ن ئیمانی پاسته قینه بوونیان ه یه
نه گهر زور خوازیاریم و به ویت په نگه په روه ردگارم من به وان
بناسینیت."

ده مه ویت ئیوه ببښم، یا خود هیچ نه بیت، ناشنایه تی له گه ل نه و
ئیمانداره پاسته قینانه په یدا بکه م، ئیوه ده توانن هاوکاریم بکه ن؟
من تکاتان لی ده که م ده سستی نه م کچه تان بگرن که ژبانی له نیو
به ندایه تی ه سته کانی که نجیتیدا به گونا به سر بردووه و نیستاش
نازاری ویزدان ده چیژیت، هیچ نه بیت نه و ته مه نه ی که ماومه
به شتیره که به سر ببه م که شایه نی به دیه پنه ربیت.

هاوکاریم بکه ن تا نه وانه ی که دواتر دین، سهری حالی من بکه ن و
په ندوه ربگرن، تا که نجیتیبیان له سنوړی ئیمان و پاک داوینیدا

بەسەر بەرن، ئەگەر نا گوناھىكى يەك ساتىي لەتوانايدا ھەيە تەمەنىك
لەناو ببات و ژيانىكى دۆزەخى بەمرۆڤ بەخشىت، ھىچ كەس لەمن
باشتر لەو تى ناگات.

ئەمەش وەسىيەتى منە..

تکايە من لەبىر مەكەن...

(ناوھەكى پارىزراوھ)

ئىمە نرخمان نەزانیوه

مامۇستای بەرپۆزم كاك خالید؛

پیش مه مووشتیك له بهرئه وهی عهزیه تی خویندنه وهی نامه که متان
کیشاهه، خوازیارم په روهردگارم لیلتان پازی بیت.

مامۇستای پیزدارم هۆکاری نووسینی ئەم نامه یه م، دهگه پیتته وه بۆ
خویندنه وهی یه کێك له بهرهمه کهانتان به ناوی (محمدی دوزجیهی)،
له بهرئه وهی بهرهمه میکی له وشپوره یه تان نووسیوه خوای گه وره
دوباره لیلتان پازی بیت. به سه رهاتی پرپهنندی محمدی دوزجیهی و
پووداوه سهیره کانی ژیا نی ئه و لاوه زۆرکاری تی کردم و به فرمیسه که وه
کتیبه که تانم خوینده وه. من بهرهمه کانی ئیوه بۆ ئیمه ی گه نجان به
نیعمه تیکی زۆر گه وره ده بینم، چونکه له ده وروبهرماندا گه نجانێکی

زۆرى وهك محمدى دوزجەيى ھەن كە من باوھەپم وایە ئەم جۆرە
بەرھەمانە دەتوانن سوود بە وگەنجانە بگەینن و بینە ھۆکاری
ھیدایەت بۆیان.

ھەرۆھەا وابیر دەكەمەوھە كە منیش شتانیك لە و بەرھەمانەى
ئێوھەو فیڕبووم، من تەمەنم ۲۱ ساڵە و قوتابى قۇناغى سێى زانكۆم
سوپاس بۆخودا باوھەپم بەخودا ھەيە، بەلام لەھەندىك بابەتدا زانیاریم
كەمە.

لەمنداڵیەوھە مامۆستا سەعیدی نوورسى دەناسم كە ئێوھە لە
بەرھەمەكانتанда باستان كەردووەو خاوەنى (پەيامەكانى نوور) ھە كە
بووھە ھۆى ھیدایەتى محمدى دوزجەيى.

باوكم كە سێكە كە ماوھەى ۲۰ ساڵە (پەيامەكانى نوور) دەخوینیتەوھە
ئەویش لەدوايیدا ناسیویەتى، باوھەپم بكن لەگۆئى گرتن لەقسەكانى
باوكم تێر ناخۆیت ئەگەر گۆئى لى بگريت، ھەمیشە ھاوكارم بووھە،
بەلام زۆریش ھەز بەگۆئى گرتن لە وتارەكانى ئێوھە دەكەم.

لەسایەى كۆتیبەكانى ئێوھەوھەستم بە كەم و كورتییەكى گەورەى
خۆم كەرد، سەرھەپاى ئەوھە لەمالەكەمدا (پەيامەكانى نوور) بوونیان
ھەيە كەچى ئایانخوینمەوھە.

لەدواى خویندەنەوھەى كۆتیبەكانتان، ئەم ھەستانەم لای زۆر كەس
باس كەردووە، لەسەرھەتادا لەگەڵ باوكمدا لەم بارەيەوھە قسەم كەرد،

پیاموت که کتیبه‌های نئوه م خویندروه ته وه و پیویسته به هر نرخیک
بیئت ئه ویش بیخوینتیه وه، زۆر به غه مباریه وه ئه وه شم زیاد کرد
بۆقسه کانم:

"من له ناو چ نیعمهت که لیکدا بووم و قیমে تیم نه زانیوه."

مامۆستا من نه متوانی قیমে تی ئه و کتیبه به نرخانه بزانم.
به ئیزنی خودا له مه و دوا قیمه تیان ده زانم، به کیک له گه وره ترین
ئاره زووه کانم ئه وه یه که له پرێگای خودا خزمهت بکه م، هیوادارم
(به یامه کانی نوور) و مامۆستای به پێزی وه ک نئوه هاوکاریم بکه ن.
مامۆستا تکایه دوام بۆبکه ن، إن شاء الله منیش وه ک نئوه بیمه
مامۆستا، گه وره ترین ئاره زووم به ده سته پێنانی په زامه نندی
په روه ردگاره، له به رئه وه ده مه ویت هه رچی له ده ستم بیئت بیکه م
بۆئه و مه به سته.

مامۆستا، ئامانجی من به دلتیاییه وه په یدا کردنی پاره نییه! به لکو
به ده سته پێنانی په زامه نندی خوای گه وره یه، له هر کاریکدا که نه نجامی
ده ده م په زامه نندی ئه و زاته هه موو خواست و ویستیکی منه،
خۆشه ویستی بۆئه و زاته ده رنا بپردیئت، به لکو په یه ره وی به رنامه که ی
ده کهریئت، نئوه ئه مه له هه ر کهس باشتر ده زانن. مامۆستا گیان،
هیوادارم بپزارم نه کرد بیتن، باوه بکه ن زۆر دلخۆش ده بم ئه گه ر بزانم

ئەم نامە يەمتان خويندوۋەتەۋە، لەبەرئەۋەش چەندە سوپاستان
بەكم كەمە.

مەن بەردەوام دەبم لەخويندەۋەي بەرھەمەكانتانو
بەھاوپىكانمىشيان دەناسىنم، بەپاستى بەسەرھاتەكانى مەمەدى
دورجەيى پووداۋگەلىكن كە ناخ دەھەژىتن، بەتايبەتەش ھاتنى
سەئىدى نوورسى بۆ نەخۇشخانە بۆلاي محمدو ئەو پووداۋانەي كە
لەنوئىژى ھەينىدا پوويان دابوو زۆر كاريان تىكردم، ھەرۋەھا مردنى
محمد لەكاتى نوئىژدا بوۋە ھۆي فرمىسك پىشتىنم، خويندەۋەي پەيامى
"ھەشر" ىش زۆر پىر نەيتى بوو.

پەرۋەردىگارم لەئىۋە پازى بىت كە بوۋنە ھۆكارى ھىدايەتى محمدو
لەو زۆنگاۋەپزگارتان كرد، چەند مايەي شانازىيە كە مامۇستايەكى
ۋەك ئىۋەمان ھەيە.

مامۇستا، كەسانىكى زۆرى ۋەك محمد ھەن، إن شاء الله ئەۋانەش
لەسايەي ھاۋكارى بەرھەمەكانى ئىۋەۋە دىنە سەر پىي پاست.

مامۇستا زۆر ھەزم دەكرد لەخەۋنمدا محمد بىيىنم قسەي لەگەل
بەكم ئەو قسەيەي ئىۋەم زۆر بەدلە كەۋتبووتان: "مەن چىتر
مامۇستاي محمد نىم، بەلكو ئەو مامۇستاي مەن." ئەو خاكى بوۋنەي
ئىۋە زۆر كارى تىكردم.

هيوای سهرکه وټنی به رده وامتان بۆ ده خوازم، به هيوای نه وهی
له وپټيه دا سوود به زؤر که س بگه يه نن.

دووباره داوای په زامه ندي خواتان بۆ ده که م که بيزاريوون گوټان
بۆ گرتم، داواکارييه کم لټتان هه يه، هه ز ده که م هه ستي ئيوه به رامبه ر
نامه که م بزنام، هيوادارم داواکه م بى پټيزى نه بټت به رامبه رتان.

هه روه ها نامه وټت له مه ودوا په يره ندیم له گه ل ئيوه بپچريټ، چونکه
زؤر شت هه يه که ده مه وټت له که سيکی به پټيزى وه ک ئيوه وه فيرى
بیم.

سلاو و پټيزم قبول بکه نن...

به خواتان ده سپيږم...

(ناوه که ي پاريزراوه)

ههركهسيك دوعاي دايك و باوكي بيگرتهوه سهركهوتوو دمبیت

سهعیدی گهنج که تازه پئی نابویه ۱۸ سالییهوه، بهبانگهیشتی والی (وان) له (بهتلیس) هوه کهوتهپئی، بهلام بی هوال بوو له و سوپرایزانهی که چاوه پئیان دهکرد.

وهك میوانی والی له دواي ماوهیهکی کهم لهگهیشتنی بۆ (وان) ناوو نابانگی بهههموو لایهکدا بلآو بوویهوه، ئه و زیرهکییه وهك بلتیهی بههره زانستی و دینییهکانی بووبوه مایهی باسو خواس لهههموو لایهك.

حه سەن پاشای والی که پیژیکێ زۆری لە سەعید دەگرت،
میوانخانەکی وەک مەرکەزێکی کلتوری ئێ کردبوو خستبویە ژێر
فەرمانی سەعیدی گەنجه.

هەموو ئێوارەیەک زانا بە ناویانگەکانی کۆدەکردەو و مونا قەشە ی
دینی و زانستی لە ئێواندا پێک دەخست، بێگومان وەک هەمیشە
کەس نەیدەتوانی پێشی سەعیدی گەنجه بداتەو.

سەعیدی گەنجه لە و ماوەیدا کە لە میوانخانەکی (والی) دا دەماوە،
لە پال زانیارییە ئایینیەکاندا شارەزاییەکانی لە بوارە زانستی و
کۆمەڵایەتیەکانیشدا چڕتر کردەو. بە تایبەتیش لە بوار
زانستەکانی وەک میژوو، جوگرافیا، فیزیا، کیمیا، بیرکاری،
شارەزاییەکی قووڵی بەیدا کرد.

بە شێوەیەک نەگەر کە سێکی شارەزا لە بوار ی زانستی و کۆمەڵایەتیدا
بەتایە، سەعید وەک پروفیسۆرێک کە لە و بوارەدا تەمەنی بەسەر
بردبێت دەکەوتە مشتومڕ و هەمووانی تووشی سەرسویمان دەکرد.

بە تایبەتیش لە و پۆژانەدا ئەو گفتوگۆیەکی لە ئێوان ئەو و
مامۆستایەکی جوگرافیا دا پووی دا بوو، بووبوو داستانێ سەر زمانی
هەمووان. مامۆستایەکی جوگرافیا چەند پرساریکی لە سەعیدی گەنجه
کردبوو، سەعیدیش پێی وابوو کە لە و بوارەدا شارەزایی تەواوی نییە
بۆیە وەلامی نە دا بوویەو.

به لّام بۆ پۆڭى دواتر كىتېپكى جوگرافىيى له بهر كردبوو و چووبووه
خزمه تى مامۆستاكه، له دواى ته واوبوونى گفتوگوكه مامۆستاكه
دهستى سه عىدى ماچ كردبوو وتبووى:

-خودا ته مەنكى پر خىرو دريژت پى بيه خشتيت.

ههروه ها جاريك بۆمونا قه شه كردن له گه ل مامۆستايه كى كىميادا
له چه ند پۆڭى كى كىميى خويندبوويه وه وردترين زانىارى لى
وه رگرتبوو مامۆستاكه ش له و ئىوارانه دا گه وره ترين وانه ي ژيان فير
بووبوو.

جىاله وه ش له بوارى بيركارى و مه نتىقا دا به ته واوه تى بليمه ت
بووه، له كاتى كى كىميى هه مووان چه ند ين كاغه زو قه له ميان به كار هيتاوه تا
هاوكيشه يه كى بيركارى شى بكه نه وه، به لّام ئه و له مېشكى خۆيداو له
ماوه ي پىنج بۆ ده چركه دا هاوكيشه كى حه ل كردوه.

سه عىدى گه نج له كاتى كى كى له لوتكه ي ناوبانگدا بوو و له لايه ن
خه لگه وه خۆشويست بوو، له و پۆڭانه دا پووداويكى له بيرنه كراوى
بۆهاته پيش..

خزمه تكارى ميوانخانه كى والى هاته سالۆنى ميوانخانه كه كه
سه عىدى لىبوو پى وت:

-گه وره م، گوندنشينيك به سوارى گويدريژه كيه وه هاتووه و
له به رده م ميوانخانه كه دا داواى بينينى ئىوه ده كات، من هه رچه نه

وتومه "نابیت" به لām نه و سووره له سەر داواکهی، بیهێنمه ژووره وه
یاخود به پتی بکه م بپوات.

سه عیدی گهنج به شوق و هه یجانیکه وه به ره و دهره وه هه لاهات،
کاتیک نه و گوندنشینه ی بینی که زۆر به ریشانه له گه ل گۆی دریزه که یدا
له گۆشه یه کدا دانیشتبوون، دهسته کانی گرت و وتی:
-باوکه!

چاوه کانی میرزا نه فهندی له ناکاو گه شانعه وه، که چهند پۆژیک بوو
ماندوو بوو به هژی نه و پێگایه ی که بپیبوو.
-کۆپه که م، سه عیده که م!

له به ره نه وه ی ماوه یه کی زۆر کۆپه که ی خۆی نه دیبوو، هه سره تی
نه و جه رگی سوتاندبوو و، فرمیسک به چاوه کانی داو ده هاتنه
خواره وه، باوک و کۆپ باوه شیان به یه کدا کردو تا ماوه یه ک به و شیوه یه
مانه وه.

له سەر داوای نوورییه خاتوونی دایکی سه عید، میرزا نه فهندی
سه ره پای زه حمه تییه کانی نه و پۆژانه، که وتبووه پتی و تا شاری (وان)
هاتیوو.

دایک و باوکی سه عید کاتیک گۆی بیستی پوو داوه کان ده بوون
سه باره ت به کۆپه که یان هه ندیک جار دلخۆشو هه ندیک جاریش خه م

دايده گرتن، به لام كرده وه كانى كوپه كه يان كه تازه خهريك بوو پټى
ده نايه نۆزده سالييه وه هه ميشه جټى شانازى بوو بۆيان.

ميرزا نه فهندى وتى:

—كوپى خۆم! با كه س من نه ناسټ، له په نايه كدا پټكه وه كه ميك
داده نيشين، هه ر نه وه نده به سه، دواتر من ميوانخانه يه ك ده دۆزمه وه و
شه و له وى ده خوم، با به م حاله مه وه نه زانن كه باوكى تۆم، تۆ
ميوانى واليت، له گه ل كه سانى گه ورده دا هه لده ستيت و داده نيشيت،
نامه وټ شه رمه زارت بكه م.

سه عدى گه نچ به و ته ميهره بانانه ي باوكى ئاگر له جگه رى به ر بوو

وتى:

—ئه وه چ قسه يه كه باوكه گيان! دووباره خۆى دايه وه به سه ر

ده ستى باوكيداو وتى:

—تۆتاجى سه رى منى، ئه گه ر تۆ منت به حه لالى به خټو نه كرده و

له دوعاى خير بى به شت بكرده مايه، من چۆن ده مته وانى بيمه ميوانى

والى؟

ده ستى باوكى گرتو برديه ميوانخانه كه كه پر بوو له ميوان كه

له (وان) وه هاتبوون و (والى)ش له وى بوو، به ده نكيك كه هه موان

بتوانن گوټييستى ببن به دلخوشييه كه وه وتى:

—ئه مه باوكى منه.

لەگەڵ خۆی بردییه سەرەوه و لەتەنیششت (والی) دا داينيشاند،
 خوشی کەوتە سەر چۆک لە بەردەمیدا.
 یەکیەک لە خواناسەکان کە لە قەرەباڵغیە کە دابوو، زۆر دوور بوویەوه
 . لە میرزا ئەفەندی و هەستی بە نووری دەم و چاوی کرد لە بەر خۆیەوه
 وتی:

— باوکیکی وەها هەر کوپێکی لەو شیوەیە دەبێت، چەندە لە یەك
 هاتوون!

باوکیك كە پارووی حەلالی بە منداڵەکانی دابێت و، منداڵێك كە
 دوعای خێری باوکی بە دەست هێنابێت! دڵەکانیان تەنانەت بە تۆپیش
 ناپووخت.

قەسە ئێو خواناسە بە پاست گەرا.
 منداڵی خێزانێك كە بە پارووی حەلال گۆشکرایت، بەم شیوەیە
 بەو فادەبێت و دوعای خێری دایک و باوک دەیگریتەوه.
 لە بەر ئەو بوو کە بە دیعوززەمان سەعیدی نوورسی لە لای هەمووان
 ناسرا...

بائەو بێتە وەسیەتێك بۆکەنجەکان...

هه رگهس پشت به خودا ببهستیت
دهیباته وهو ئه وهشی پشت به بهنده گانی خودا
ببهستیت له ناوده چیت

هه موو پۆژیک له پۆژی پیش خۆی چرپترو قهره بالغترو دژوارتر
تیده په پی، کۆنفراسه کان، پۆژی ئیمزا، وانه گانی زانکۆو بانگهێشته
یه که له دواى یه که کان له لایه ن خۆشه ویستانمانه وه جهسته مانى
به ته واوى ماندوو کردبوو، له بهر ئه وهش ته ندروستیم ده ستى کرد
به نیشاندانى هیمای نه خۆشى، زۆر به جدی پیویستم به چاودێرى و
پشکنینى کى خیرامه بوو. به وتنى: "ئه مپۆ مه جالم نییه، سبه ی ان
شاء الله " " ئه م مانگه زۆر سه رقالم ان شاء الله مانگى داماتوو "

"باپرؤگرامه کانی ئەم زستانەم کەم و کورتی نەنوێتن، ھاوین ئانشاء
الله ... بەتەواوی ھێزو توانام لەبەرپر."

مەگەر لەش ساغی چ نیعمەتێکی گەورە، چ دەوڵەمەندیە کە
تالە دەست نەچیت قیمەت و بەهای نازانرێت.

خوا لەدۆستەکانم پازێ بێت بردمیان بۆ نەخۆشخانە و پشکنینیان
بۆکردم.

لەسایە ئێمە مۆفە پۆح سووکانهی دەرووبەرە، ھەمووکارەکانم
بەپێک و پێکی دەپۆشتن بەپۆت، ھەروەھا بەھۆی ئێمە دۆستانەکی کە
خۆشیان دەویستم زۆر بەبێ زەحمەت چووێ ژێر پشکنینە.

لەکاتی کدا کە ورد دەبوو ھەوێ ئێمە نەخۆشخانە گەورە و پلیکانە و
نەزمەکانی، گوندنیشێکی داماو کەوتە بەرچاوم.

بەکاغەزەکانی دەستی ھەو بەشلە ژاوی ھەو کە نەیدەزانی دەردی
خۆی بەکی بلیت و چۆن بلیت، زۆر بەغەمبارییە ھەو سەرئەجەکانی تی
بپریم وەك ئەو ھەو داوای ھاوکاریم لی بکات.

کاتی ک ئێمە قەرەبانی ھەو بونی لەدەورو بەرمدا دیاربوو ئێرەیی پێ
دەبردم و لەناخە ھەو دەیوت: "ئام خۆزگە منیش کە سێکم ھەبوا یە
کە دەستم بگرت! "

چەند جارێک لەناخەدا دەنگێک لەویژدانە ھەو بەرزبووی ھەو پێی
وتم:

"چی ده بیټ نه گهر هاوکاریه کی نه و داماو ده بشکین!" به لام
نه رمان به ره کانی نه خوشخانه به جوری که له گهل ناله و هاواری
نه خوشه کاندراها تبون، نه و پروداوانه ی ناخی نیمه یان پارچه پارچه
ده کرد لای نه وان شتیکی زور سروشتی و ناسایی بوو.

کاتیک نه و به سته زمانه م به کاغه زه کانی ده ستييه وه بیني که به ره و
خواره وه ده هات له ناخی خوردا وتم: "نه ی هاوار، و ابرانم نه و داماو
له به ره وه ی نه ی توانی چاره یه ک بدوزیته وه وازی هینا! بی چاره و
برانم په شیما بوویه وه و ده پواته وه!"
وتم:

-مامه، کاره کانت بقی سبه یی دواخت!

-نه خیر قوریان، ته و او بوو سوپاس بخوا.

به سه رسورمانه وه پرسیم:

-واته کاره کانت ته و او کردو ده پویته وه؟

-به لی قوریان، ته و او مان کرد سوپاس بخوا.

سهیری نه و کاره بکن، من له گهل نه وه ی نه و هه موو دښته م
له ده وریو هه مان نیش و کاره کانی نه و م له پویکی ته و او دا پی ته و او
نه کرا، که چی گوندنیشنیکی بی ده سلات له ماوه ی دووسی کاترمیردا
کاره کانی ته و او کردو به ته مای پویشته وه یه!
خوم پی نه گیر او پرسیم؟

- که واته تۆش واسته یه کی باشت هه یه ؟
 - به لئی قوربان .. واسته که ی من له شوینیکی زۆر گه وره یه .
 - واسته که ت له سه روکی پزیشکانه وه یه ؟
 به لام ئه و دهستی به زر کرده وه و وتی :
 - مامۆستام ! تۆ نازانی که که سی بی که سان په روهر دگاره !
 سهیری ئه و کورت هینانه بکه ن سه ره پای ئه و هه موو هه ولۆ
 ته قه لایه یه کێک له دۆستانم وتی : " مامۆستا هیچ خه متان نه بیئت
 له ماوه ی چه ند کاتژمیژیدا پشکنینه کان ته واو ده بن ."
 ده توت ده ستیکی نه بینراو ، کاره گانمان دوا ده خات .
 - مامۆستا سۆنه ره که مان به باشی نه گرتوو ، دووباره ده یگرینه وه ،
 ئه و خویننه ی که هاو پێکه مان لیتی وه رگرتبوون زایه بوو ، پێویسته
 دووباره خوینتان لی بگرینه وه .
 مه کینه که کارناکات ، ئه مه شیان دووباره ده که ینه وه ..
 نه ی بابه ! وه ک بلتی ئه مپۆ هه موو که م و کورتیه کان به دوا ی مندا
 ده گه پێن ، ئه و نیشانه ی که ده یانوت له دووسی کاتژمیژدا ته واوی
 ده که ین ، وادیار بوو به روژیک ته واو نه ده بوو له ناو ئه و هه موو دۆست و
 هاوکاره مدا تایبه ته ندیه کانم وه ک درامای لی ها تبوو ، ده بیئت
 حیکمه تیک له مه دا هه بیئت !

دوباره له نيو نه ژمه کاندې له کاتي کېدا خبرېکې هه ول و ته قه لېوېږي
چاوم به گوندنېشنه که که و ته وه .

به لّام نه مجاره يان نه و به چاوېکې پر نومېده وه سه يړېکې
پووخساره بې چاره کې منې کړدو و تې:

-ماندو نه بېت ماموستا ! نېتر من ده پوم، به خوات ده سپېرم..
له کورتايېشدا پياوه پيره که دهسته له رزوکه کاني خسته سه رشانو
وانه يه کې ژيانې پې و ته وه:

-تو که سانېکت هه بوو! واسته ت هه بوو، هه روه ها هاوه لانېکت
هه بوون که وه که په روانه به ده ورته وه بوون، به لّام من هېچ !
له به رته وه په روه ردگارم به مه قايل نه بوو.

تو پښتت به واسته ي مروفه کان به ست، به لّام سه رکه وتوو نه بوويت،
هه رچې منېشم پښتم به په روه ردگارم و به زه يې نه و به ست،
سه رکه وتووش بووم.

من زور قسه ي جوان نازانم... به لّام نه وه ده زانم که:
"هه رکه سيک پښتت به خودا بېه ستيتت سه رکه وتوو ده بېتت،
هه رکه سيکېش پښتت به به نده ي خودا بېه ستيتت له ده ستې ده چيتت."
من بې چاره سه رچو بوومه نه و نه خوځځانه يه، به لّام چاره ي من
نه و دکتوران نه يان کړد به لکو گوندنښينکې ساده کړدې.

"ههركهس پشت به بندهكان ببهستیت لهدهستی دهچیت،
ههركهسیك پشت به خودا ببهستیت سهركهوتوو دهبیئت."
ئایا وهسیهتنامهیهك ههیه هیندهی ئه مه مه بهستهكهی پیکابیت!

ژوانه پر نهينيه که

کاک خالید،

من به لایتم به نئوه دابوو که نه و پووداوه پر نهینیه تان بۆبگیرمه وه
که به سه رمدا هاتبوو، نازانم تا چەند ده توانم بیخه مه سه ر
کاغه ز! له بهر نه وه ی توانای نووسینم که مه و پیم وانیه بتوانم به ته وای
دهری بیرم، به هه ر حال..

باسی نزیکه ی پینچ سال له مه و به رتان بۆده که م، نه و کاته قوتابی
بووم له به شی ته کنیکی زانکۆی (کاراده نین) له ناو گروپه ی
هاوه له کانیشمدا به پیشه وایان داده نرام، له چاوی خۆمدا تاکیکی
نایدۆلۆژی خواز بووم که ده متوانی له چاوتر و کانیکدا دنیا پرگاریکه م.

به هۆی بیروپا توندو ده مارگیریه کانه وه، نه من حه زم به که س
ده کرد نه که سیش چاره ی منی ده ویست، به و واتایه ی له جه نگی کدا
بووم هم له دژی خۆم و هم له دژی کۆمه لکه که م.

دایک و باوکم که سانیکى خاوه ن دین بوون، به لام من به ته واوه تی
دژی نه و شتانه بووم، له بهر نه وهش بهرده وام له گه ل خیزانه که مدا
له شه پد ابووم.

هاوپییه کم هه بوو که له هه مان پۆلى ئیتمه بوو، که سیکی ژيرو خانه دان
بوو، په یوه ندییه کی گونجاویشی هه بوو له پۆلدا، له گه ل هه مووانیشدا
په یوه ندییه کی باشی دروست ده کرد.

جار جار له پۆلدا موناقه شه دروست ده بوو، منیش هه ندیک جار
له گه ل قوتابیه کانداده که وتمه موناقه شه یه کی قورسه وه، به لام نه و
هاوپییه مان له کۆتاییدا قسه ی ده کرد، بى نه وه ی دلی که س
بره نجینیت، پنگه یه کی مامناوه ندی ده گرته بهر، هم توو په یییه کانی
ده په واند ه وه و هم هه ردوولاشی پازی ده کرد.

من حهیرانی هه لسوکه وته کانی نه و هاوپییه بووم، چۆن ده کریت
که سیک به و جوړه نارامگرو سنگ فراوان بیت! ئایا نه مانه وه ک
نه وه ی که هه ندی که س ده یلین تاییه تمه ندییه کی خۆرسک بوون!
یاخود دواى هه ولتیکى زۆر توانیویه تی به ده ستیان بهینیت!

بۆنەۋەي پىرسىيار دەربارەي ھەموو ئەمانە بىكەم و مەراقەكانم
 بېرەۋېتىمەۋە بېرىارم دا قىسەي لەگەل بىكەم، چونكە ئەو كەسىكى
 تابىلىي، پارىزكارو منىش بەتەۋاۋى لەلاپىدا بوم، بەپروالت ھىچ
 خالىكى ھاۋىيە شەمان نەبوو، بەلام ھەلسوكە وتەكانى ئەو كاريگەرى
 لەسەرم ھەبوو، لەناخەۋە ھەستم بەخۇشەۋىستى دەكرد لەبارەيەۋە،
 وتم:

—دەتوانم قىسەتان لەگەل بىكەم؟

پاستىيەكەي زۆر سەرى سوپماۋ پىرسى:

—سەبارەت بەكام بابەت؟

—سەبارەت بەبابەت نا، تەنھا دەمەۋىت لەنزيكەۋە بتان ناسم.

—من كەسايەتتەكى تايبەتيم نىيە كەشايەنى لەنزيكەۋە ناسين بىت،
 من كەسىكى ئاساييم بەلام مادام ناسىنى خاتوننىكى زانستپەرۋەرۋ
 تىگەيشتوو ۋەك ئۆۋە بىت كىشەنىيە.

ئەمەبو ئەۋلايەنەي ئەو كەكاريگەرى لەسەرم من دروستكردبوو من
 كەسىكى ئاسايى بووم، بەۋشۆۋەيە بەھرەي تايبەتى و زانىارى لەو
 شۆۋەيەم نەبوو، جارى بەھىچ شۆۋەيەك (خاتون) نەبووم، بەلام
 بەشۆۋازى خۇلۇك نىزىك كىردنەۋەي و بەو گرنگىيەي كە بەمنى دا،
 پىش ئەۋەي قىسە بىكەين، ھەنگاۋىك پىش من كەوت و توانى
 سەركەۋتور بىت.

له گەل ھاوړپټه كمدا كه ناوې (نښدا) بوو، نه وېش نږد مه راقى ژيانى
(سه ليم) ى ده كرد پټكه وه پوښستين بڼ شوينيك و سه ليميش له گەل
ھاوړپټه كيدا هاتبوو، نزيكه ى كاترژميړك قسه مان كرد.

من به رده وام پرسىارم سه باره ت به خوى لى ده كرد، به لام نه و
زياتر حه زى ده كرد له سهر نايدولولژياو فيكرو به هاى فرمانه كان
بدويت.

له كاتى قسه كانيشدا هيرشى نه ده كرده سهر هيچ لايه نيك و ته نها
باسى له جوانييه كانى بيروپاكه ى خوى ده كرد.

سهرنجى قسه كانيم ددها هيچ تووپه نه ده بوو سو كايه تى به كه س
نه ده كرد، به رده وام له كاتى قسه كردندا په چاوى لايه نى به رامبه ريشى
ده كرد. ته نانه ت بڼ تاقي كړنه وه ى بيرو بڼ چوونه كانى له كاتيكدا
هيرشيكى توندم كرده سهر بيروباوه په كانى، به لام نه و وازى
له خړپاگرى و خوږين شيرينى خوى نه هيناو ته نها وتى:

— نه م قسانه، ناكړيت قسه ى خاتوونيكى وهك نيوه بن، چونكه
نيوه فيكرتان به جوړيك ده دويته وه سته كانتان به جوړيكى دى، نه مه
له سه رنجه كانتانه وه تيده گم، نيوه هاوسه نگر له وهن
كه دهرده كه ون. نه گهر به وشيويه ش نه بوومايه كه نه و ده يوت
ناچار بووم كه وام لى بيت، نه و پيايه لدانه ى نه و منى شهرمه زار كرد،
نه و ناچارى كردم هه نكاويك بيمه دواوه.

خوین گەرمی و پەوشتی دڵسۆزانە و وتەکانی سەلیم زۆر کاریان ئۆ
کردبووم، ئەو بەپاستی کەسیکی بانگخوازیبوو، ئەو وەک مەن بۆ
ورده کاری و بەهەلەشیی بانگەوازی نەدەکرد بەلکو بەبۆ دەنگی و
لەقوولاییبەو نزیك دەبوویەو.

لەقسە و هەلسوکه وتیدا بەتەواوی مانا وەستای "کاریگەری
دروستکردن لەسەر مۆفەکان" بوو هۆکاری ئەمەش دەگەڕایەو بۆ
زۆر خویندەوێ کتیب.

ئێستا سەلیم هاوسەری منە.

لەبەرئەوێ هاوسەرگیریم لەگەڵ باشترین پیاوی دنیادا کردووە
لەهەموو نوێژیکدا سوپاسی پەروەردگارم دەکەم.

باوەڕم وەهایە کە هەرکەسێک بیهوێت خۆی پێ بگەیهنێت دەتوانێت
ببێت بەسەلیمکی تر.

ئێستاش هەرگەنجێک ببینم بۆی باس دەکەم، هاوسەرانیك
هەلبژێرن کە خاواناسبێت دڵی بەخۆشەویستی ئەو وە بەندبێت،
چونکە ئەوان کەسانێکن لەبەر خاتری خودا دەژین و بەسۆزو سنگ
فراوانن، هەلبەت ئەگەر دەتانهوێت ئەو خۆشەختییە بچێژن کە مەن
دەبچێژم... لەگەڵ پێژدا.

(ناوەکە ی پاریژداوە)

چۆن دمتوانم پرزگارم بیټ له ئالودمبوون به
ته ماشاگردنی وینه بی ئابروو دهکان

من گه نجیکی ته من هه ژده سال بووم که له بیروکی ته ماشاگردنی
وینه ی بی ئابروو دا نو قم بوو بووم، بیرو هژم پر بوو له وینه و دیمه نی
پووت.

نه مده توانی له سه یرکردنی وینه ی حه رام دووریکه ومه وه، می شکم
وه ک مه کینه یه کی وینه گرتنی لی هاتبوو که ته نها وینه ی حه رامی
ده گرت.

وام لی هاتبوو جگه له و دیمه نانه نه مده توانی بیر له هیچ شتیکی تر
بکه مه وه، هه سته کانم ماندوو نه ده بوون له پاکردن به دوا ی ئه و کاره
سووک و سادانه وه !

له بهر نه وهش نارامی و پاستگویی و ژبانی قوتا بخانه م
ژیره و ژوور بوو.

نهمده توانی هژکاری نه و سر نه که و تنانه م بوخوم و خیزانه که شم
پوون بکه موه.

کاتیک هاورپکانم دهیان بیني که حاله تی دهروونیم به لاپښدا
ده پوښت هندی که جار هاورکاریان ده کردم، به لام هندی که تریشیان
به پیچه وانه وه پوویه پوویان ده بوونه وه.

که مال، نه و هاورپییه ی که وه ک من نه ویش بوو پووه نه سیری نه و
دیمه نانه ده یوت:

- گوی مه ده ری و به که یفی خوت بکه، به کجار دیته نه م دونیا به وه،
مروږ له که نجیتیدا ده بیته له که ل هسه کانی دا بزی، به و شیوه به
که یف خوش و دلخوش ده بیته، پرې بکه ری، سه یریکه، خه ون بیینه،
دلخوش به.

له بهر نه وه دیواره کانی ژووره که م به وینه ی ناشیرین پرکرد بویه وه و
به دریایی پوږ نه مده توانی چاوه کانم له سریان لابه م.

نزیکترین هاورپم که (سه عید) بوو، له هر دهره تی که دا بزی
هه لیکه و تایه دژایه تی ده کردم و ده یوت:

- نه که پر وه ردگار شتی که به حرام نووسی بیته، نه و اهی که مته تی که
تیدایه، سه رقال کردنی می شک و چاوو خه یال به و دیمه نانه هه م

كه سه كه گونا هبار ده كات، هم هاوسه نگی له ده ست ده دات. وهك
كژيله يه كي داماوت لیّ هاتووه له به رامبه ر دیمه نی بیژزای ئه و
وینه ناشیرینه دا وهك كژيله ی ههسته خراپه كان...

ئه وه تۆنیت كه جله وی خۆت گرتبیت، به لكو جله وی تۆ ئیستا
له ده ستنی نه فست و ههسته خراپه كان تدايه تۆ وهك جانه وه رێکی
داماوت لیّ هاتووه كه لیک به ده میدا دیته خواری و به دوا ی پارچه
گۆشتیكدا ده گه پیت.

سهیری خۆت بکه، ئه وه دوو ساله له تاقیکردنه وه کانیشدا
ده رناچیت، ئه مه گه وره ترین له ده ست چوونه بۆتۆ دایک و باوکت
تووشی خه فته کردووه، تووشی دوعای خراپی ئه وانیش ده بیت
ئه مه ش دووه مین له ده ستچوونی تۆیه.

له ناو کۆمه لگه شدا وهك كه سیکی سه رکه وتوو پێژدار ده رناکه ویت
ئه مه شیان سییه م له ده ستچوونه.

وای لیّ دیت هه رکه س بتهیینیت لیت هه لدیت و خۆیت لیّ ده پارێزیت
ئه مه ش چواره مین له ده ستچوونه.

به لام له هه موو ئه مانه گرن گتر ئه وه یه كه له ناو کۆمه لگه دا وهك
كه سیکی باوه پێنه کراو ده ناسریت ئه مه ش پێنجه مین له ده ست
چوونی تۆیه.

ئىستا دەتوانىت پىم بلىيت؟ تۇ دەتە وىت ژيانىت بەشپۈە يەكى
نە خوازىراو و لە حاللىكى سەرشۇپىدا بەسەر بېەيت؟ ياخۇد ژيانىك بژىت
كە بىيىتە جىيى سەرنىچ و تەقدىرى خەللى و داوۋىن پاك و پىزلىگىراو
بىت؟

سەئىد پاستى دەوت، بۆيە ھاوارم كىر بەسەرىدا و تىم:
- كە واتە، چۆن دەتوانم پىزگارم بىت؟!

وتى:

- وەرە بۆلای ئىمە، ئىمە لەگەل گروپىك لە ھاوړپىياندا دونىايە كمان
بۆخۇمان پىك ھىناو، لەوئى ھەرام بوونى نىيە، تەنھا ھەلەل ھەيە
خىيانەت بوونى نىيە، بەلكو دۆستايەتى ھەيە.

من باوھەرم وايە كە تۆش دووبارە دەتوانىت خۆت بدۆزىتە ھە..
من و سەئىد دەرچووى ھەمان قوتابخانە بووین، ئەو بەشى پىزىشكى
و ھەرىگرت و چوو ھەوئى، منىش لەناو ئەو بۆشايىيە ژياندا كە خوروم
دابوويە ئەو وىنە بى ئاپروانە ھەروا مابوومە ھە.

پىكە ھە چووین بۆنە و مالاى كە ئەو تىايدا دەمايە ھە، شوقەيەكى
جوانىيان بەكرى گرتبوو، چوار خویندكارى پىزىشكى پىكە ھە
كۆبوو بوونە ھە دونىايەكى جوانيان خولقاندبوو.

كاتىك لەدەرگا چووينە ژوورە ھە دوو وىنە سەرنجيان پاكىشام:
لە ژىر يەككىياندا نووسرابوو:

"لەزىنا نازىك مەنبەو، چونكە پۇخى مرۇف دەكۆزىت، دەيكاتە بەندەى ھەستەكانى و وەك مردوويهكى زىندوى لى دەكات."

بەلى ئەو مەن بووم، ئەو پستەيە پىئاسەى منى دەکرد.

سەعيد كاتىك بىنى زۆر تاساوم دەستى گرتى وتى:

— ھەموو پۇزىك ئەو تابلىوئە دەخوئىمەو، وەك دەرمان وايە بۆئىمە ئەگەر نا گوناھەكانى كۆمەلگە وەك ئەزىبىھا مرۇف قووت دەدەن.

نووسراوى ژىر تابلىوئە دووم سەيرتربوو:

"تەماشاكردنى ئافرەتى مردوو بەچاويكى نەفسانىيەو، نىشانەى پسواى ئەو كەسە دەردەخات، سەيركردنى وئەى خراپ كەلەحوكمى مردوودايە جوانى پۇخ دەكۆزىتتەو."

تىگەيشتم، زۆر باشىش تىگەيشتم.

مرۇف ناتوانىت بەتەنھا بەرەنگارى گوناھو ھەلەكان بېتتەو:

"ھەركەس گرووپىكى باش لەھارپى ھەلبۇزىت، دەبىتتە كەسىكى باش"

مەن لەو چەند پۇزەدا كەلەمالى سەعيد بووم زۆر باش لەو قەسەى باوكم تىگەيشتم.

سوپاس بۆپەرەدگارم!

ئىستە وەسىەت دەكەم...

بۆئەوانەى كە ھىشتا نەكەوتوونەتە داوھەكانى ژيانەو...

بۆئەوانەى لەناو تاواندا پەلە قازەيانەو دەيانەوئە پزگارىيان بئەت!
بۆئەوانەى داواى ھاوکارى دەکەنو دەلئەن: "حالى ئىمە چى لى
بەسەر دئەت!"

وہسیەت دەکەم بە:
ھاوئەئەک کەخودا بناسئەت و دەووبەرئەک کە ملیان بۆقورئان کەچ
کردبئەت.

جگەلەمە پئەى پزگاريتان نىيە...
وہسیەت دەکەم...

(ناوہکەى پارئەزناوہ)

بوومە قوربانى هەلەكانى خۆم

بەداخەو، بى سەروبەرى ژيان لەگەڵ گرووپىك لە ھاوپى
سەرسەرىو، ويستى ژيانىكى سەرکەشانى منىشى بەلاى خۆيدا
پاكيشا..

خۆدزىنەو لەوانەكانى ئامادەيى، قۆپى كردن، فشار خستنه سەر
گەنجەكانى دەوروبەرم، پارەوەرگرتن لەمەندىك لەمنداڵە
دەولەمەندەكان...

هه موو ئه مانه له سه ره تادا وهك سه ركه شيبه كى شيرين
دهرده كه وتن.

هه مووشته كان به ده ركه وتننى مامۆستای ئه ده بياتمان ده ستى
پيكره، سه ره پای ئه وهى چه ندين مامۆستامان به هه ره شه بى ده نگ
كردبوو، به لام مامۆستا (ياقون) ئازايه تى خۆى سه لماندو تا
ده ركردنمان له قوتا بخانه نه وه ستايه وه...

بۆ ئه وهى واله مامۆستا بكه ين واز به يئني ت، هه رچى له ده ستمان هات
كردمان..

هه ره شمان كرد، سه ياره كه يمان په نچه ركره، جامه كانيمان شكانه،
له كۆتاييشدا له ناوه پاستى شه قامه كه دا زۆر بى په حمانه لي مان دا..
به لام ئه و وازى نه هينا و تبووى:

- پيويسته كه سيك خۆى فيدا بكات بۆ ئه وهى ئه م جانه وه رانه
خاوين بكا ته وه...

له كۆتاييشدا ئيمه ي به ده ركره نا..
له سه ره قيش بوو..

تومه س ئه و پيگه يه ي كه ئيمه چووبووينه سه رى و ژيانى كى
شيتانه مان ده ويست پر بوو له به ره به ست و نا په حه تى و نه هامه تى.
به لام ئيمه ئه وه مان نه ده زانى..

نەسىمى لاۋىتى دابوۋى لەسەرمان، گويمان لە مامۇستاكان و دايكو
باوكمان نەدەگرت.

دەرگای عەقلمان بەپوۋى ھەر پاستى و ئامۇزگارى و حەقىقەتچىدا
داخستبوو.

دانەدانە لەگەل قوتابخانە، خىزان، شار، ھەروھە ھەموو دۆست و
خۆشەويستەكانم پەيوەندىم پچرا.

كاتىك لەپاستىيەكان تىگەشتم و زانىم ئەو كارانەى كەدەيانكەم زۆر
ھەلەن، كار لەكارترازابوو.

بەكارھىتئانى مادەى ھۆشبەر، دزى كردن و پياو برىندارکردن و دوو
تاوانى پياوكوژى..

لەو تەمەنە گەنجىتييەمدا كە پەشەبا سەر شىتەكان ژيانميان
سەرەوژىر كردبوو، من بەتەواۋى تەنيابووم.

چىتر ئەو كەسانەى كە پىيان قبوول دەكراو ئەو دۆستانەشى كە
پاڤان پىئو نام بۆ ئەو پىيە، لەلام نەمايوئەو...

چىتر زىندان مالى من بوو، بەلام لىرەش پاھت نەبووم، چونكە
يەككە لە دووپياۋەى كە كوشتبووم پياۋى گروپى مافياكەى
بەرامبەرمان بوو، دەمزانى كە باجى ئەو دەم بەژيانم لى دەسىنئەو.

منیان خزانده ته والیتی زیندانه وه .. ژماره ی نه و شیشه نه ی که
ده کران به جه سته مداو دهرده هاتنه وه له ژماره نه ده هات و بئ
سنووریو، پیم وایت وایان زانی مردوم بویه له وی به جیان هیستم.
کاتیك چاوم کرده وه له نه خۆشخانه و له ناو خوین و سیره مدا
گیرۆده ی نازاریکی سهخت بوو بووم.

ته واو هۆشم به خۆم نه بوو، ژاوه ژاو ده هاته بهرگویم، چاوه کانم وهك
په نجه ره یه کیان لی هاتبوو که به په رده ی دراو داپۆشرا بیت، دیمه نه کان
پچر پچرو لیل بوون.

ئه نجامه که زۆر ترسناک بوو! شیشه کان جه سته میان پارچه پارچه
کردبوو، له بهر نه وهش پرخۆله باریکه میان بریبوو ئیدرار میان بۆده ره وه
به ستبوو.

پتیوست به وه ناکات بزانییت که ئه مه واتای چی بوو! ته نانهت
بیرکردنه وهش لی ئینسانی ده تۆقاند ..

فاتوره ی گوئی نه گرتن له گه وره کان، گوئی نه دانه ژیان، بینینی ژیان
وهك سه ره که شیهه ك، لیدانی مامۆستایه ك له ناوه پاستی شه قامدا ته نها
له بهر نه وهی ده یویست زانست و په وشتمان فیڕ بکات هه ر ئه مه بوو.

په ره ره دگارم به جۆریك باجی لی سه ندمه وه . نازاری نه وهی که
مامۆستا که مان نارد نه خۆشخانه، به وشیه وه یهش خۆم که وتمه
نه خۆشخانه، نه ویش وهك مه حکومیکى حوکمدراو به حوکمیکى قورس

لەزىنداندا.. تەنھا ئەمە؟! خۆزگە تەنھا خۆم باجى ھەلەكانم
بدايەتەوہ.. دايكى بى پارەم دەيتوانى بەرگەى كوپە
سەرپىچىكارەكەى بگرىت كە بەبەرچاويەوہ لەدەست چوو..

باوكى داماوېشم، بەسى چوار قرانموچەى فەرمانبەرييەوہ، بارى
خىزانەكەى لەئەستۆگرتووە، ئەويش نەخۆشى فشارى خوينى ھەيە،
ئەگەر پۆزىك ھەوالى بەئىشى ئەويشم پى بگات ئەوكات چى بكم!!
بۆچى باسى ئەمانەم بۆ كردن؟!

بۆئەو گەنجانەى لەتەمەنى مندان، بۆئەوانەى خويان داوہ تە ھەمان
خەيالەكانى منو دەيانەويت تامى ژيان بكەن! بۆئەوانەى خويان
داوہ تە دەست سىحرەكانى دونيايەكى بى ئامانچو دەلێن: "كوئ
مەدەرئى، بەمن چى!"

بۆھەموو ئەوانەى كە گەنجيتيان بە نەفسە سەرپىچىكارەكەيانەوہ
بۆدۆزەخ گۆرپوہ..

ئەگەر دەتانەويت بزانن كۆتاييتان بەكوئ دەگات، سەيرى من
بكەن.. چونكە ئەم پىيە دەگاتە ھەمان شوپن..

يان بەنديخانە..!

يان نەخۆشخانە..!

ياخود گۆرستان..!

ئەگەر مالىكتان ھەيە كە ئىوارە دەتوانن بۆى بگەپتەوہ..

ئەگەر دايىك و باوكتان دەتانخەنە سەر سنگيان و پېتان دەلەين:
"پۆلەكەم!" ئەگەر تواناي سىك پېكرىن و تېر نوستىتان ھەيە!

كەواتە: ئىيۈە بەختە وەرتىن و دەولە مەندىتىن كەسى دۇنيان.
چاگەيەك لەگەل خۇتان بىكەن و بەسەر كەشى و خەيالە و بەدواي
داھاتودا مەگەپېن، باغەقل و مەنتىقتان پابەرتان و ئامۇزگارى و
تەجربەي گەرەكان پووناكى پېتان بېت.

من قورىيانى دەستى ھەلەكانى خۇم، لەھالى من بېروان و پەند
و ەربىگىن بزانن كە ھاوپىي خراپ، پىي خراپ، كارى خراپ و قازانجى
ھەرام باجى زۆر قورستان پى دەداتە وە...

باقسەي گەنجىك كە زەمانىك بوو ژيانىكى خېراو خەيال پەرىست و
لەخۇبايى و سەر كەش دەژيا، ئىستاش باجەكەي زۆر بەسەختى
دەداتە وە ھاوكتان بېت بۆدۆزىنە وەي پىي پاست.

باوەرپان بەو ھەبېت كە داواي چى لەپەرەردىگارى مەزىن بىكەن،
ھەرچى يەك بېت، پېتان دەبەخشىت...

ئەگەر ئەم فىلىمى ژيانە بخىتە وە سەرەتاو دووبارە مافى
ھەلېژاردىم پى بدىتە وە، ئەم دوو شتە ھەلدەبۇزىم:

۱- پەرەزەمەندى و دوعاى دايىك و باوك.

۲- بەندەيەكى شاينە بەپەرەردىگار.

ئەمە وەسىيەتى مەن، بەلام ھەلېژاردىنى لەدەست ئىيۈدايە...

(ناوه‌که‌ی پارێزناوه)

له‌وه ده‌ترسم

باوكم به‌بێ ئیمانی بپروات

مامۆستای به‌پێزو موخته‌ره‌م..

سه‌ره‌تا سلاوی خواتان له‌سه‌رییت.

به‌وپه‌پی پێزه‌وه ده‌سته‌گانتان ماچ ده‌که‌م..

مامۆستا به‌تیپه‌رپیوونی کات خه‌ریکه ده‌ره‌اتنه‌وه‌م ئه‌سته‌م

ده‌بیته‌و تاقیکردنه‌وه قورسه‌کانم به‌رده‌وامن..

پیشتر چیرۆکی ژيانم بۆ ئێوه باس کردبوو، دوو پۆڤ له مه و پيشيش
کتیبه کانی "من له ئاگر دا سهوز بووم" و "کۆتا هه ناسه له سوچه دا" م
خوینده وه.

به فرمیسک وه نسک دانه وه کتیبی ژيانی جه نابیتانم خوینده وه.
چه نده له ژيانی من ده چوو! له گه له خوینده وه ی هه ر لاپه ره یه کیدا
خوڤا گریم له ده ست ده داو نه مده توانی پیش به فرمیسکه کانم بگرم
فرمیسکه کانم وه ک لافاویان لی هاتبوو.

باسی باوکم کردووه بۆتان، ئه و ئیستا نو قم بووه له قومار کردندا،
چی بلیتمو چی بکه م، نه متوانی وای لی بکه م گویم بۆ بگریت، گوئ
له من ناگریت، نیوه شه و ده گه پیتوه بۆماله وه، ئه ندانه کانی
خیزانه که م به شیوه یه ک دوژمنن به یه ک، که نه گه ر له ده ستیان بیست
یه کتری ده کوژن..

به رده وام له شه رو ده مه قالداین...

هه رچی دایکی شه باری ده روونی ته و او نییه، من له جه وێکی
ئاوه هادا چوومه ته قه پاغی خۆمه وه، باوه شم کردووه به کتیبه کانی
ئیه و دا و پشتم به به ره مه کانی سه عیدی نوورسی به ستروه،
پیشنیاره کانی ناو کتیبه کانتانم خوینده وه، به رده وام به دوعا و
پارانه وه و خوینده وه ی جه و شه ن ده ژیم.

مامۆستا، من كه سىڭى بېدەنگم، ھەموو شتەكان لە ناخىمى خۆمدا
دەھىلمەرو، ھىچ كەسىڭم نىيە كەقسەى لەگەلدا بكم. بەتەواى
گۆشەگىر بووم، چونكە دەورووبەرەكم ھىچ پەيوەندىيەكيان لەگەل
دىن نىيە، بۆ ئەوان تەنھا ژيانى دونيا بوونى ھەيە، ھىچ كەسىڭى لى
نىيە كەباوھەدارىيەت و نوژىكات.

پەيوەنديمان لەگەل خەزم و كەسو كارماندا ئەوئەندە كەمە كە
دەتوانىن بەنەبوو حسابى بۆ بكمەين. دلەپاوكى و ملەلانئىيەكى زۆر لە
خەزانەكەمدا ھەيە.. دەمەقالى.. توندوتىژى.. شەپى بەردەوام..
مامۆستا من زۆر ناموړتەاحم.

ھاوسەرەكم ھىچ ھەوالم ناپرسىت، ھەميشە لەخوا دەپاړىمەو.
بەنيازم داواى تەلاق بكم، من ئيتەر بىزاربووم، مامۆستا، بۆمانەوھم
بەپىئوھ پىويستم بەموعجىزەيە، ئىستاكەش بەزۆر ئەم پستانە
دەھۆنمەو.

بۆ ھەموو شتەك فرمىسك دەپۆژم، تەندروستىم تىكچوھ
گورچىلەكانم تووشى خوڤن بەربوون ھاتوون.

بەرھەمەكانى جەنابتان و سەعیدى نوورسى تەنھا ھۆكارى مانەوھى
مەن بەپىئوھ..

نوژەكانم ئەنجام دەدەم و جەوشەن دەخوینمەو و بەردەوام لە
خوا دەپاړىمەو: "خوايەگيان بمخەيتە پىزى قوتابيانى پەيامەكانى

نور و، هیدایه تم بدهیت تاب توانم له کږه دینیه کاندای له گه لیاندا بمو
له گه ل نه واندای شوکرانه بڅیری نیعمه ته کانت بکه م و لیت بپاړیمه وه،
باپه یامه کانی نور بینه وه سیله یه ک بق گه یشتنم به به هشت و له گه ل
نه و جه ماعه ته دا چاوه کانم لیک بنیم.."

مأموستا تکاده که م هاوکاریم بکن، توانای ته حمل مول کردنم نه ماوه
گه وره ترین خه یالم ته واوکردنی خویندن و پیک هیئانی ژیانیکي
به خته ور بوو.

ده موت: "من هیچ کات ناهیتلم نه و شتانه ی به سه رمداها، به سه ر
منداله کاندای بیتته وه."

به لام نه وه پړوی نه دا، به داخوه هه موو شته کان نه گه تیښ.
مأموستا، نومیدیکم هه یه.

به لام نه و نومیدم هاوسه رگیری نییه، به لکو بوونه به قوتابی نور،
هه ولدانه، هاوکاری کردنه، ده مه ویت له گه ل که سه پړوخسار
نورانیه کاندای هه وا هه لېمژم.

مأموستا، تکایه هاوکاری نه م کچه تان بکن... له ژیانیکي
ناهه مواردام نامه ویت خوم بکوژم، به لام توانای به رکه گرتنیشم
نه ماوه.

هه رچه نده له لایه کیشه وه سوپاسی خوا ده که م، نه و قسه یه ی
سه عیدی نورسیم دیتته وه یاد که ده لیت:

"ئەى بېچارە! واز لە سكا لاكردن بهێتە لە دەستی بە لاو موسیبتە،
 وەرە و تەو کول بکە، چونکە سکا لاكردن لە بە لاو لە هەلەش خۆی
 لە خۆیدا بە لایەکی ترە، ئەگەر ئەو بە لایە خشەت دۆزیبەو، ئەو بزانە
 کە ئەو بە لایە لە ناو ئیحسان و بەخششی ئەودایە، واز لە سکا لا بهێتە،
 سوپاسگوزار بە وەك چۆن بولبولەکان سوپاسگوزارن لە کاتی کدا کە
 گولەکان بە شەوقەو پێدەکەن."

چەندە جوانی و تەو مامۆستا!

شتێکی تریش هەیە مامۆستا، من لەو دە ترسم کە باوكم
 بەوشیو هە بمریت، لەیەكێك لە بەر هەمەکانی ئێوەدا چیرۆکی ژیا
 باوکیکم خۆیندەو کە بە بێباو پێ وەفاتی کردبوو.

خوێنی جەستەم خەریک بوو دەمەیی، من ناتوانم بەرگەى ئەو
 بگرم کە باوکی منیش بەوشیو هە بپوات!

مردنیکی لەوشیو هە؟! دە ترسم باوکی منیش باجیکی وەها
 قورس بدات، هەولەکانم بۆ گە پاندنەو هەى ئەو بۆسەر دین بێ ئە نجام
 بوون.

پۆڤی هەینی خەوم لێ کە وتبوو، لەخەوندا دەنگێك پێی وتم:
 "هەستە باوکت هەستێنە و نۆڤی لێ بکە تا بپوات بۆنۆڤ."

لەگەڭ دايك و باوكم

رېڭ ناكهوم

مامۆستای بەرپرۆم، خالید ئیترتوغرول.

من قوتابی قۇناغی دووہمی ئامادەیی، ھاوپیەکم نامە بۆئیۆه
دەنیریت کیشەکانی بۆئیۆه باس دەکات، ئیۆهش وەلامی دەدەنەوہ
هەندیک لەنامە کانتان پیکەوہ دەخوینینەوہ، منیش ئەم پەییۆندییە
کاری تی کردم.

بەپیارم دا کیشەکانم بۆئیۆه باس بکەم.

کیشەیی سەرەکی من دایک و باوكمە، ئەوانم زۆر خۆش دەوێت،
تەنانەت ناتوانم بێر لەژیانیك بکەمەوہ کە ئەوانی تیدا نەبن، بەلام

ئەوان ھېچ لەمن تىناگەن، لە ھەر فرسەتتەدا دڵم دەشکێنم دەمخەنە گریان.

سەرەپای ئەوێش بڕایەکم ھەبە ئەوە تازە دەچیتە ناوەندی، باوکم زۆر بەقسە ئازاری دەدات و ھەندیک جارێش لێی دەدات، ناتوانم بەرگە ی ئەو بەگرم.

بەلێ، ئێمە منداڵین، گەنجین ھەلەمان ھەبە، ناتوانین وەك ئەوان بەتێگەشتوویی لەژیان بپوانین، بەلام کاتێک ھەر کردەوێ کەمان بە ھەلە لێک دەدرێتەو، زیاتر ھەلە دەکەین.

لەکاتێکدا لەقوتابخانە دەگەڕاینەو، ھاوڕێییەکی کۆر لەپێگە سەبارەت بەوانەکان پرسیاریکی لێ کردم، دایکم ئەمە ی بێنی بوو، قیامەت ھەلگیرسا، من بوومە خراپترین کچی سەرزەوی، ھەرچیم کرد باوەپێ پێ نەکردم.

من چیتەر لەبەرەمبەر ئەو ھەلسوکەوتە پەقاندەدا کە سایەتیم خەریکە لەدەست دەدەم، نازانم دەبێ چی بکەم، تەنانەت ناستوانم ئەو جیا بکەمەو کە چ ھەلسوکەوتێک بەدلی ئەوانەو لەکام ھەلسوکەوت ناپازین.

کاتێک ھاوڕێکانم باسی ئەو دەکەن کە دایک و باوکیان چەندە تێگەشتوون و جوان ھەلسوکەوت دەکەن، ئێرەبیان پێ دەبەم.

منیش چه زم ده کرد دایک و باو کم، تیگه یشتو و، پۆشنبر بوونایه،
 واته نه گه کیشیه کم هه بوايه بمتوانیایه له باوه شی دایکم یان باو کم
 دابنیشتمایه و هه موو شتیکم بۆیان باس بکردایه، بمتوانیایه سه باره ت
 به بابته تی جیاواز موناقه شه له گه ل باو کم بکردایه و بمتوانیایه بلّیم که
 نه و هه موو کات له سه ر حه ق نییه و، بمتوانیایه له گه ل باو کمدا
 بپۆشتمایه بۆشت کپین.

نۆر چه زم ده کرد که نه و کاتانه ی که نه و تیایدا جه ویکی باشی
 هه یه، هه میشه به رده وام بیّت، ئای مامۆستا! نه گه ر نه مه بیّته
 پاستی باوه پ بکه ده بمه به خته وه رترین که سی دنیا.

خۆزگه ..

چیتر به و شیوه یه گوماناییه ش لییان نه پوانیمایه و متمانه یان پی
 بکردمایه و، ئیعتباریان بۆ دابنامایه و به چاوی به نی ئاده م لییان
 بپوانیمایه ..

پتویسته دایک نزیکتیرین دۆست بیّت بۆ که که ی، باشترین نه پتینی
 پارێزو هاوپییه کی نزیك بیّت له گیانیه وه، پتویست بوو کاتیك من
 بگه پامایه ته وه بۆ مال هه موو پۆژه که مم بۆ باس بکردایه، نار هه تی و
 خۆشییه کانم له گه ل نه ودا به ش بکردایه، پتویست بوو نه و من
 به جددی وه ربگریت و گویم بۆ پابگریت، کاتیك که بینی هه له ده که م

پیتی بوتمايه: "تۆنەو كارەت كىردۈۈ، بەلام ئەگەر مەن بوومايه
نەمدەكرد" و بەشىۋەيەكى شىرىن ناگادارى بىكردمايه تەۋە.

كاتىكىش كارىكى باشم بىكردايە، دلى بىدامايە تەۋە و بىوتايە:
"مىنىش لەجىتى تۆ بوومايه ھەمان كارم دەكرد."

پىۋىستە بۆھاۋبەشى كىردن لەكارى چىشتاخانە و خاۋىن كىردنەۋەى
ناۋ مالدا شتانىك ھەبن لەنىۋانماندا بۆباسكىردن كە بەھۆيەۋە ھەز
بەنىشكىردن بىكەم، پىۋىستە ۋەك مۆۋۋ ھىسابم بۆ بىكات و گىرنگىم پى
بىدات.

دەستەۋاژەكانى ۋەك "تۆ تى ناگەيت، تۆ ناتۋانىت ئەنجامى
بەدەيت، دەبىشكىنىت، تۆ گەۋجىت، دەستت شكاۋە!، كۆيرايىتە؟"

زۆر ئازارم دەدەن، دەمشكىنن.. ۋام لى دەكەن ئەۋەشى كە
لەتۋانامدا ھەيە بىكەم نەتۋانم بىكەم، دەستۋ قاچم تىكەل دەبن.

كاتىك دەبىنم لەمالەۋە كەس لىم تى ناگات، خانۋەكەش بۆم
تەنگ دەبىت، دلم لەمالەۋە سارد دەبىتەۋە، ھەزىم بۆچۈۋە دەرەۋە
زىاد دەكات و لەھەر فرسەتتىكا ھەلپە بۆ دەرەۋە دەكەم، دەزانم
ئەمە باش نىيە بەلام چارەى ترم نىيە.

گۈايە دايىكم ئەۋە فشارەى كەدەيخاتە سەرم بۆ باش پاگىرتن و
چاكەى مەنە بەلام ئەمەيە زىاتىر مەن سارد دەكاتەۋە لەمالەۋە. ئەمە

لە کاتێکدا پتوێستە ئەوان بۆ ئەوەی من هەلە نەکەم ببە هاپوێ و
 دۆست بۆم نەهێلن پەنا بۆ هاپوێ تریبەم... وانیه؟!
 هەلسوکە و تەکانی باوکیشم زۆر پەقن، بە پڕوای باوکم تاکە عاقل و
 تاکە کەسێک کە بیروباوە پەکانی پاست بن خۆیەتی، هیچ کات گوی
 لە من ناگرێت گۆیش بگرێت حەقم پێ نادات... بەردەوام ئازاری
 برابچو کەم دەدات و، لێی دەدات، کاتێک ئەو لێیان دەخوات من
 لێرەو خەفەت دەخۆم.

هەندێک جار هاپوێکانم دێن بۆ مالمەن، بە جۆرێک لێیان دەپوانن
 وەک ئەوەی خەریک بێت بیاخۆن، ئایا ئەمە هەلە نییه؟! ئەمە
 لە جیاتی ئەوەی هانم بدەن بۆ هێنانە مالهەوی هاپوێکانم تا من نەپۆمە
 دەرەو و لە پێش چاویاندا بم، بەم شیوەیە هاپوێکانیشم دەناسن.

کاتێک ناویە ناو دەچم بۆ مالمی هاپوێکانم ئێرەییان پێ دەبەم. دایک و
 باوکیان لە دەرگاوە بە خێرەاتنمان دەکەن، قسەی خۆشمان لە گەڵ
 دەکەن، میوانداریمان دەکەن و، بەردەوام داوا دەکەن کە بپۆم
 بۆ مالمیان، دواتریش زۆر پێک پۆشن و دەست بە خۆیاندا دەهێنن.

دایک و باوکی من کە سانێکی زۆر ناپێکن لە جل و بەرگدا، زۆر گوی
 بە جل و بەرگ نادەن، ئەم وەزە ئەوانی زیاتر خۆیان سارد کردووە.
 ئەگەر دایک و باوکم دەستیان بە خۆیاندا بەهێنا، قزبان بریقە

بهاتايه، باوكم هه موو پۆژێك پيشى چاك بكردايه وهك بىست سال
له مه وپيش خۆيان نه گۆپيايه چهنده باش ده بوو.

باوكم كه خواردن هاته بهردهستى يه كسه ر دهخوات، لهكاتى نان
خواردندا ملّچه ملّچ بهدهمى دهكات تهنا ته ت درك به وه ناكات كه نه و
پاروانه له ده مهيدا چهنده ديمه نيكى ناشيرينيان ههيه.

جارێك وتم با باسى نه و مه وزعه بكه، يه كه دونيا ئازاريان دام.
له بهر نه وهى باوكم عاره قو جگه ره دهخوات، دايكيشم مودمينى
جگه ره يه، بارى ته ندروستيان زۆر ئازارم ده دات.

سه ره پاى هه موو نه مانهش نه وان داىكو باوكى من و، ژيان به بى
نه وان سهخت و درواره؟!

به تاييهت له دواى خويندنه وهى هه ردوو كتيبى "من له ئاگر دا سه وز
بووم" و "كۆتا هه ناسه له سوچه دا".

له سايهى كتيبه كائانه وه دهستم به نوێژ كردن كردووه نوێژه كانم
به دزييه وه نه دا ده كه م، چونكه له هه لپه ساردنه كانى باوكم ده ترسم
كه ده لى: "تو ده ته ویت ببیته كۆنه په رست؟! "

نه وان نازانن كه من تاخودا زياتر بناسم نه وانم زياتر خوش ده ویت.
له دواى هه موو نوێژه كانم نزيان بۆ ده كه م.

من له ناو خيزان نيكى وه هادا ده ژيم، پيوسته چى بكه م تا نه م
خيزانه والى بكه م زياتر شيوهى ژيان وه ربگريّت!

دەزانم نامە يەكی نۆر دريژ بوو.

بەنوسینی ئەم نامە يە ئاسوودەبووم، بەجۆرێك وەلامیشم دەست
كەوت، چونكە كتيبەكانتانیپیشنیارو ئامۆزگاری بەنرخیان تیدایە...
پەروەردگارم چالاکی و ئیمان و هیزتان پی ببەخشیت.
دەستەكانتان ماچ دەكەم.

(ناوەكە ی پارێزراوە)

زامى دليک

ئىمە لەلادى لەدايك بووين و ھەرلەوئىش گەورەبووين، ئەو ياسايانەى
 كە نەريت و باوھكان دايان نابوو، زيانى ئىمەشى ئاراستەدەکرد.
 من تەمەنم ۱۷ سالان و خىزانەكەشم ۱۵ سالان بوو كاتىك
 ھاوسەرگىرييان پى كىردىن، ھاوسەرەكەم لەھەمان كاتدا كچە
 پووريشم بوو.

سەرەپاى ھەموو ناپەھەتییەكانىش، ئىمە يەكمان زۆر
 خۆش دەويست، ھىچ بىزارىش نەبووين لەوھى كەلەگەل دايك و باوكمدا
 لەھەمان مال و لەژوورىكى بچووكدا بووين، وەك دور عاشقى سووتاو

چاومان له سهر يه ك لانه ده برد، ته نانه ت بڼ ساتيكيښ دوور له يه ك
هه لمان نه ده كړد.

به لام له ژير كاري سه خندا منيش و ئه ویش هه موو پوژيکمان به
ناپه حه تي ده برده سهر، ئه و ياسايانه ش له ولاوه يوه ستييت كه
كومه لگه بڅخيژانه كاني دانابوو.

نه مانده تواني له تهنيشته يه كه وه بڼوین يان ده ستي يه ك بگړين،
نه مانده تواني له تهنيشته گه وړه كاني خيژانه وه دابنیشين، ته نانه ت
نه مانده تراني منداله كانمان بگړينه باوه شو تيرماچيشيان بكه ين.

سهره پای هه موو ئه مانه ش ئيمه هر دلخوش بووین، له گه ل
ئوه شي كه به پوژ له يه ك دوور بووین، به لام نيگا كانمان بڼه ك ژيانماني
پر كړد بوو له به خته وه ري.

هاوسره جوانو دل ئالتونيه كه م بڼ ئه وه ي بزانييت ئاكامي به كوي
ده گات، پوژيک قسه يه كي له دهم ده رچوو.

دايكو باوكو گه وړه كاني خيژانه كه م ئه م قسه يان به پراستو چه پدا
گيږا... شته كه يان گه وړه كړد، وه ك كيښه يه كي ناموسيان ليكړد.

منيش له ژير فشاري بڼ ماناي عورفو عاده ت و خيژانه كه مدا،
نه متواني دهم بكه مه وه و پشتي هاوسره كه م بگرم. به يانيه ك ئه ويان
ده ر كړده ده ره وه، ناتوانم له بيرم بچيته وه كه چوڼ ئاوپي دايه وه

بۆم و پاراپیه وه: "تکایه مه هیله برۆم، من بێ تاوانم، ده بیه کۆیله بۆت
ته نها بهیله بمینمه وه."

له وکاته دا هه زاره ها چه قق جه رگیان بریم..

فرمیسکه کانم پرشته ده روونمه وه و گپی دلم له ناخدا ناشت و ئه و
خه لۆزه ی که که وتبووه ناخمه وه زۆر بێ ئامان ده یسووتاندم.

ئه مه بووه دابراپانیکی له و جۆره که ئه و دووکه سه ی تامردن یه کیان
خۆشده ویست وه ک بلایی هه ر له ویدا کوشتبویانن، ئیمه چیت
نه ده ژیاين، ئه وه ی که ده ژیا جهسته ی بێ پۆح و بێ هه ستمان بوو.

له هه موو خیزان و کۆمه لگه و گونده که مان تۆرام، بریارم دا برۆمه
ده ره وه و دوور بکه ومه وه له و گونده ی که وه ک دۆزه خ ده یسووتاندم،
به لام ئاگری ده روونم هیه کات نه کوژایه وه به لکو زیاتر کلپه ی
ده سه ند.

له وه والانه ی که سه باره ت به و پیم گه یشته، ده مزانی که
هاوسه ره که م ژیا نی به ته واوی بووه ته دۆزه خ، چاوه پێی ده کرد برۆم
بۆلای وه ره چی زووتره پێکه وه هه لپین.

به لام من له کوێ خاوه نی ئه و ئازایه تیه بووم؟ له کوێ بوو ئه و
ئینساف و لیبۆرده ییه ی ناو داب و نه ریتی گونده که مان!

ئه و خه یالانه ی که ده مکردن به که لکی هیه نه هاتن، دواتر بیستم
که ژنه که میان داوه ته پیاویکی پیر، ئه ویش به زۆر..

به لّام خۆپاگرى ئه و تاچه ند كه لكى مه بوو؟ به رده وام ئه شكه نجه و تپه لدان و ئيهانه كردن..

منيش هاوسه رگيريه كي ترم كرد، به لّام هاوسه رگيريه كي پوا له تى. چونكه له دواى ئه و من نه مده توانى بيمه ميژد بۆهيچ كه سىكى تر، كه سيش نه يده توانى بۆمن ببپته هاوسه ر.

منيش و ئه ويش مندا لمان بوو، مندا له كانى ئه ويش كه و رده بوون و مندا له كانى منيش.. ئه ويش به ته مه ندا چوو و منيش، مندا له كانى ئه ويش شوويان كردو ژنيان هيئا، مندا له كانى منيش.

له كۆتاييدا ژنه كه ي منيش وه فاتي كرد، پياوه كه ي ئه ويش، ئه و ئاگره ي كه سالانتيك بوو نه متوانى بوو له ده روونمدا بيكوژيتمه وه دووباره بلپسه ي به رزبوويه وه بۆئاسمان.

له سه ر ته شويقي هه نديك له هاوپاكانم و ته نانه ت زۆر ليكردنيشيان له كاتيكدا كه هاوسه ره كۆنه كه م به ته نيا له ماله وه بوو ته له فونم بۆكرد. له ته له فۆنه كه وه ده نگي ك ده هات كه هه موو خانه كانى له شميان زيندوو كرده وه و له هۆش خۆم چووم.

وتى:

-ئه وه توپيت؟ بيمه قورباني ئه و ده نگه ت، ئه وه خۆتى؟! وه ره و ته حه مولى ئه مه بكه... ئه مه كۆتا ديمه نى ئه و فيلمه بوو كه سالانتيك له مه و به ر پچاپابوو.

ئەو خۆشەويستىيە سىجراۋىيە ئەو عىشقىي كەنە مانتوانى پىيى
بگەين، ھەر ھەم ئەو ھەستانە كە ناتوانرئىت پىياھەلدانىيان بۆ بگرئىت...
دووبارە لە دەمارەكاندا ژيانەوہ..

پىكەوہ قسەمان كردد..

بىگومان ئەگەر ئەوہ بە قسە كردن ناوېرئىت، فرمئىسكە كانمان
بووبوہ لافاۋ پەلە قازەى دلمان قەفەسى سنگمانى ئازار دەدا..

وتى:

-كەواتە تۆ چى دەلئىت؟! واباش نىيە ئەو نىكاھى كەلە نىوہدا
جىمان ھىشت تەواۋى بگەين؟!

وتى:

-من ئامادەم بۆت بمرم، پەلە بگەو ھەرە، ئەگەر بتوانم بەم
شەوقەوہ پۆڭم لىيىتەوہ، ئىستاكە دواى چل سال لە بەردەم
خانۋەگلەكەمدا چاۋەپئىت دەبم، چاۋەپئىم تا ئەو پووخسارە
پرشنگدارەتو ئەو زەردەخەنە شىرىنەت كە چل سالە بەخەيالىەوہم
تئىر لئىيان بپوانم.

نازانم چۆن بتوانم بەرگە بگرم كاتئىك دەستم دەگرئىت.

إن شاء الله ئەم ھەسرەتە دەھئالئىت بگەمە سبەينى.

خىرا ھەرە من چاۋەپئىتم. ئەوشەوہ درىژترين شەۋى ژيانى من بوو،
بەيانى زوو بەيەكەم پاس كە وتمەپئى، وام دانابوو پئىش نىوہپۆ

بگه مه نه وی، هه موو نه و نه مانه تانه شم له گه ل خوم برد که پیم و ابوو
زور دلی پیمان خوش ده بیت و چل سال له مه و بهر یادگاری ها و به شی
نیمه بوون.

کاتیک گه یستمه به رده م نه و ماله ی که ناو نیشانی دابوومی هه موو
کیانم له رز دایگرت، بیگومان نه و عاره قه ی که کردبوومه وه ته نها
له بهر نه وه نه بوو که به پاکردن هاتبووم، به لکو له بهر نه و هه سته بوو که
دلی گوشیبووم و پوخمی تا ناو قورگم هیتابوو.
کاتیک له بهر رده می ده رگا که دا که سم نه دی ده ستم کرد
به پوانینه لای پاست و چه پدا.

کچیک گه نج له ویدا هه سستی به مه کردبوو بویه وتی:

-مامه، نیوه بولای پووری هاتوون وانیه؟!

-به لی، کچی خوم.

-میشتا کات ماوه، که میک له مه و بهر بردیان بومزگه وت، له دوا ی
نوژی نیوه پو نوژی جه نازه که ی ده که ن.

پوو خام!

به هه رنرخیک بیت، نه مه سزای که سیک بوو که نه یوانی پاریزگاری
له دلیک بکات که له بهر خوا خوشی ده ویست...

(ناوه که ی پاریزداوه)

خۆشەويىستى دىلم

مامۇستاي بەپېزىم، لەبەرئەۋەي ناۋنىشانەكە تاننازانم لەبەرئەۋە
ئەم نامەيەم دەنپىرم بۇخانەي پەخش و بۆلۈكردنەۋەكە تان...
ئەم نامەيە ھەلگىرى پاكترىن ھەست و بېرکردنەۋەكانمە، داخۋازم
لەدۋاي سپاردنيان بەخاۋەن پەحمەتى بى سىنور، بگات بەدەستى
ئۆۋە..

بېگومانم لەۋەي پىياھەلدانەكانى من بۆئۆۋە لەچاۋئەۋ خزمەتە
بى شوومارەي ئۆۋەدا زۆر خامۇشە، بەلام بەتۋاناي كەمى وشەكانم
دەمەۋىتتەكۈرتى دەريىبېرم سەبارەت بە شەخسى مەعنەۋى
جەنابتان و جوانى و پاراۋىۋېرەۋان بېزى بەرھەمەكانتان ھەرچى
بوتىرت سەبارەت بەئۆۋە بەس نىيە.

زۆر ھەزدەكەم شادىبىم بەۋ بەختيارىيەي كە بىمە قوتابى ئۆۋە.

بەلام بەداخوۋە تواناي خويئندى زانگرم نىيە.

بپيارم داۋە لەدواي ئامادەيى بەئىمكانياتى سنووردارى خۆمەۋە
كارىكەم و خۆم پى بگەيەنم، بەلام سوپاس بۆخودا، پەرۋەردگارم ئەو
كارەي كرد بەنىسبم كەخۆم دەمويست، پيشەي مامۆستايى بوو
بەنىسبم.

مامۆستا، زۆرينەي كىتەبەكانتاتم خويئندەتەۋەتەۋە، بەلام بە
پىويستى دەزانم چەند جارېك دووبارە بىانخويئەمەۋە.
مامۆستاي بەپىزم...

زۆر حەز بەنوسىنى نامەو بەتايەتیش ۋەرگرتنى ۋەلامى نامەكان
دەكەم ئەۋە بۆم سەرقال بونىكى شىرينە، بىگومان تەكنەلۇژيا
چەندىش پيشكەوتوو بىت جىي نامەيەكى دۆستانە ناگريئەۋە كە
بەدەستى خۆت نووسىيىتت. چ جاي ئەۋەي كە ناۋەپۆكى نامەكە باس
لە "حەقىقەتەكانى ئيمان" بكات.

مامۆستا لەپاستيدا من يادگارپىەكى ۋەھا بەبايەخم نىيە كەبۆتانى
باس بكەم ياخود گونجاو بىت تا بىيئە چىرۆكىك بۆ كىتەبەكەتان.
لەدلىدا خاۋەنى پەرۋەردگارېكى مېھرەبانم، كە ئاشناي عەشقى
خزمەتكردنە، سوپاس بۆخودا پيشى دەزانم كە دەرفەتى ئەۋەي
بۆپەخساندووم، لەئىستادا تاكە ئاۋاتم ئەۋەيە كە بتوانم ئەو
دەرفەتانە ۋەك ئەۋەي كەشاينىانە بەكارىان بەيئەم.

هۆكاری ئەم نامەيەم تەنھا بۆ ئەو ھەيەكە ئۆيە بزانن منیش ھەم و،
 لەدوئا و پارانەو ھەكاتاندا جیئەك بۆمنیكى تاوانبار ھەكەنەو، ھەروەھا
 چاوەپێی ئەو ھەم كەلەكاتی بەنرخى خۆتان و لەخزمەتى پیرۆزتان
 كەمێك كات بۆمن تەرخان ھەكەن و لوتف ھەكەن و ھەلامىكى نامەكەم
 بەدەنەو، من چاوەپوانى ئەو ھەم لەئۆيە ھەيەكە بەناوى خزمەتى
 قورئانەو، چۆن بئوانم ھەقىقەتەكانى ئیمان لەسەر شىوازىكى
 گونجاو لەگەڵ تىگەيشتنى مەژنەكانى ئەم سەردەمە باس ھەكەم،
 چونكە من دەمەوێت دەست بەو ھەكەم.

تەكايە مامۆستا، من لەم بارەدا بەموحتاجى جى مەھىلن.

بۆئەو ھەيەكەم بئوانم بەپرووھەكى شاھەن بەپیرۆزى خزمەت بەردەوام ھەم
 داواى دوئا لەئۆيە دەكەم، ھەندىك لەگەورەكانم -لەو برايانەى كە زۆر
 باش لەخزمەت تىگەشتون- پێيان وەم كە پێويست بەتەواوكردنى
 زانكۆ ناكات و پێشيان وەم كە ئاستى زانستى و ئامادەگىم بۆ
 خزمەت كردن گونجاو.

بىگومان من ھىشتا لەو بارەيەو ھەم خۆم بەئىشكەرى بەردەم
 قوتابخانەى زانستىش نازانم و زۆر باش باوەرەم بەو ھەيەكە
 كە سىكى ھەك ئۆيە سنگ فراوان و پىگەيشتوو، ئەگەرچى لەزانكۆشدا
 نەتوانم بىمە قوتابى، دەتوانىت ئەم برا عەجىزەى ھەك قوتابى ھەك
 مەعنى ھەيەكە قوبول ھەك.

بۆ تېيىنىپ شەخسىيە كانتان و، ئۇ سىڭ فراوانىيە كە دەينۇتىن و
وھلامە كانتان كە بەداواكارىيەكى زۆرە وھ چاۋەپىيان دەكەم
سوپاسگوزارى خۇم عەز دەكەم.

بەو بۆنەيەشەو وھكىلى سەلام بە لەخىزانەكەت كەبەشانانزىيەو وھ
وھك خوشكىكى گەورەي مەعنەوى خۇم قېولم كىرەو وھ.

پىزەو حورمەتى منيان پى بگەيەنەو پىيان بلى كە زۆرەزەم دەكەم
لەنزيكەو وھ بيان ناسمو چاۋەپىيە دوعاى خىريان لى دەكەم.

مامۇستا، دەزانم كە لەكاتى زىپىنى ئىوھ بەزىادەو وھ كاركرد.
ئىوھ بەخوداى يەكتاۋ خاۋەن دەسەلات ئىمە دەسپىرم، لەخوا
دەپارپىمەو وھ كە خەزمەتەپىرۆزە كانتان لە دەماغە تارىكەكاندا بېيتە
نورپىكى پرشنگدار.

دەمەۋىت زۆر سەلامى دايكو باۋكى بەپىزىشم بەئىوھ پابگەيەنەم.
براتان، بە سۆزدارىيەكى بىكۆتاۋە ئارەزومەندى بەندايەتى ئۇ و
زاتەيە كە بەردەوامىمان لەسەر بىپارەكان پىدەبەخشىت و،
موحتاجى دۇعاكانتان..

خۇشەۋىستىيەكەى ئاۋ دلم بەخودا دەسپىرم،
ئىوھش ئەمانەتى ئۇ دەكەم.

(ئاۋەكەى پارپىزداۋە)

بائەوہی منی سوتاند،

ئیوہش نہ سوتینیت

من ئیستا ھەلە ی ژیانم دەنوسمەوہو بو ئیوہی دەنیرم. ویستم
ئەو ھەلە یە ی کە من تیی کە وتم، ھیچ کچیکی گەنج تیی نە کە ویت،
باکە سیکی تر ئەو ئازارانە نە بینیت چونکە زۆر بە سوئیە.

من لە (بۆرسیە) لە دایک بووم و ھەر لە ویش گەرە بووم،
کچە گەرە ی خیزانیکی مامناوہ ندبووم لە ئابوریدا.. دوویرای بچوکتەر
لە خۆیشم ھە بوو.

کاتیکی دایکم وە فاتی کرد من لە کۆتا قۆناغی ناوہ ندیدا بووم و
براکانیشم ھیشتا لە سەرەتایی بوون.

باوكم نۆر خېرا هەلۆیستەى کردو بەتێپەربوونى كاتێكى كەم
بەسەر مردنى دایكەدا ژنى هێنايه وه .

وهك ئەوهى بە خەيالى ئێوه شدا دیت، لەگەڵ باوهژنه تازەكەماندا
كەوتینه كێشەوه، باوكم لەژێر هەپەشەكانى خانمە تازەكەیدا كە
دەيوت: "هەموو شتێك بەجێ دەهێلم و دەپۆم." ئێمەى پشت گۆی
خست، لەبەرئەوه پۆژانێكى نۆر سەختمان بەسەردەبرد، من
لەبەرئەوهى هەستم بەوه دەكرد، هەموو شتەكانم لەناخی خۆمدا
هەشار دەدا. خۆم دەخزانده گۆشەیهك و بەردهوام فرمیسكم
دەپشت و بەدواى دڵنەوايیهكدا دەگەپام، پەروەردگارم ئەو ئازارنە
تووشى هیچ كچێكى گەنج نەكات.

پۆژانێكى نۆر سەخت بوون.

لەسەر سووربوونى باوهژنهكەم، باوكم سەرەتا براكانمى دایە
(خانەى بى سەرپەرشتان)، بەلام لەبەر فشارى نۆر وەرگیرتنەوه و
ناردنى بۆخانەى بى نەوايان.

من سەبارەت بەو پووداوه نۆر دڵخۆش بووم، چونكە براكانم
لەلێدان و ئێهانه و برسێتى پزگاریان بوویوو، بەلام من لەبەرئەوهى
گەورەتریبوم، لەمالەوه مامەوه. بەردهوام بووم لەقبوول كردنى
ستم و ئێهانه و فشارەسەختەكان. تەنها دڵخۆشى و دڵنەوايیم،

سەردانى براكانم بوو لە كۆتايى ھەفتەداو ئەو كاتژمێرە بوو كە لە گەڵ ئەوان بە سەرم دەبرد.

مامەم خوالی پازى بێت، لە و پۆژانەدا زۆر یارمەتى ئێمەى دا.
خەرجى بە منیش و براكانیشم دەداو ھەولێ دەدا كە پێداویستى
خێراكانمان دەستبەجى بھێنێتەدى.

لە گەڵ ئەو ھەشدا بارى ئابووردى خۆیشى زۆر جیگیر نەبوو
خێزانەكەشى ئامۆژنە (سەچیل) بانگى دەكردین بۆ مالاو ھە،
دەیناردینە ھەمام و جلو بەرگەكانى بۆ دەشۆردین، خوا
لە ھەردووکیان پازى بێت.

سالانیک بەم شێو ھە پڕ ئازار تێپەڕین.
چیتەر ژيانى ئامادەیی و ھەستەكانى كچى گەنج و خەيالە
پەمەییەكان دەستیان پى دەکرد، ئەو خەيالانەى كە دۇنيای منیان
داپۆشیبوو.

برادەرەكانى دەورووبەرم زۆر دەمێك بوو، ھەشرو نەشریان بە یارى
عیشق كردبوو، كورپێكیش ھەبوو كە ھەستى خۆشەویستى بۆمن
ھەبوو، بەلام من چاوم لە یەكێكى تر پریبوو.
چاوم لە مامۆستای جوگرافیا مان پریبوو.

بەلى، من عاشقى مامۆستا كەم بووم، لەكاتێكدا ئەو لەبەر ئەو
حالی كە منى تێدا بووم بەنیەتێكى باشو ھە بەردەوام لێى دەپرسیم،

ئەمە ئەو شەبوو كە پېيان دەوت "عەشقى كۆپرەنە" بى خواردن و
خواردنەو بەردەوام بېرم لەو لەژيان لەگەل ئەو دەكردهو ..

زۆر باش دەمزانى كەئەو كارىكى باش نەبوو دەشمزانى كە بۆ
هەركەستىكم باس بكردايه، پىكەننى پىم دەهات بەلام تۆ وەرەو لەو
دەروونەم تىبگە كە گپى عەشق گرتبوويهو ئەمە خۆشەويستىيەك
بوو كە بەهەلە دەستى پى كردو بەهەلەش گەشەى كرد.

لەبەرئەوئى مامۆستا كەمان لەنزيك مالى ئىمە نىشتەجى بوو
لەپىگاو لەمىنى بوسدا زوو زوو چاومان بەيەك دەكەوت، لەهەر
بينىنىكىشدا گرنگى پى دەدام و پرسىارى لەكىشەكانم دەكرد، بەلام
بەهېچ شىئەيەك تى نەدەگەيشت كەمن بۆى سوتاوم، منىش
نەمدەزانى چۆن تىي بگەيم.

ماوئى سالىك بەم شىئەيە تىپەپى ..

بۆسالى دووهم بېريارم دا بېرۆم بۆلاى و هەستەكانى خۆمى بۆ
دەربېرم، ئەو پىويست بوو بەهەرنرخىك بىت ئاگادارى هەستەكانى من
بىت كەبەرامبەر ئەو هەمە.

وەك چۆن دەلەين "چاوى عىشق كۆپرە" بەپاستىش وايە،
لەبەرئەوئى نەمدەزانى كە خەرىكم چى دەكەم و بەبىرىكى ئارامەو
پلانم بۆ ئەنجامى ئەم كارەم دانەنابوو، هەستە كۆپرەكانم چىيان
بوتايە، منىش بۆ ئەولايە دەپۆيستم.

بەبپوای من، ئەو پەيوەنديەى من بۆمامۆستاكەم حەزم پى دەكرد
دو ھۆكاری سەرەكى ھەبوو، يەكەميان: بەزەيى ھاتنەوەى بەمنداو
ھاوكاری كردنم.

دووەمیش: من چیتەر بۆزار بووم، دەمويست ھەرچى زووترە
بۆمەشويئىكى ترو پزگارم ببیت.

چوونە ژيانى ئەووەو ژیان لەگەڵ ئەودا ھەم واتای ئەووەبوو كەمن
بەكورتە پيەك لەو ئازارانە پزگارم دەبوو ھەم دەبوومە ھاوسەرى
كەسێكى پۆشنبيرو مەدەنى.

بەلام لەو ديو ھەموو ئەو وردەكاريیە لۆژيكيانەو...
ئەوشتەى ھەموو بێركردنەوەى منى وەستاندبوو، ھۆگريم بوو
بۆمامۆستاكەم.

پۆژيک کاتيک دووبارە بە مینى بوس دەپۆشتين، بەشەوقیكى
زۆرەو ھەرەقم دەرکردبوو وتم:

—مامۆستا، دەمەوێت سەبارەت بەباسیكى زۆر گرنگ لەگەڵتاندا
قسەبکەم، ئایا دەتوانیت كەمێك لەكاتى خۆتم بدەيتی.

قبوولی كرد، ھەر ئەو پۆژە كاتژمێر ۱۲:۳۰ لەژووری نەخشە
چاوەپێى دەكردم.

پۆیشتم بۆلاى..

ئەو بەشەوقتريو ھەلەترین ساتى ژيانم بوو.

ئىستا بىردەكە مەو، ئەو بە پاستى شىتى بوو! .
دانىشتىن، چايەكى خستە بەردە مەو دووبارە گرنگى بە كىشە كانم
دەدا..

منىش دلوپ دلوپ ئارەقم لى دەچۇرا، بىرو مۇشم تەنھا لاي ئەو
پستە يە بوو.

توانام نەبوو گوى بىستى ھىچ قسە يەكى تر بىم.
ئەو پستە يە:

—مامۇستا من تۆم زۆر خوش دەوئىت..

زەردە خەنە يەكى كردو وتى:

بىگومان منىش تۆم زۆر خوشدەوئىت، تۆكچىكى زۆر وردىلەيت،
بە پشتىوانى خودا كىشە كانت چارە سەر دەبن، ئەم پۇژانەت وەك
يادگار يەكى شىرىن دىتەو ياد.

چاوە كانم داخست و كۆتا ھەولى خۇمدا:

—نەخىر مامۇستا، بەوشىو يە نىيە، من عاشقى ئىوہم ئەو سالتىك
تىپە پىو من جگەلە ئىوہ بىر لەكەسى تر ناكە مەو.

زۆر بە ئارامى و پىگە يشتوانە وەلامى دامەو:

—دەتوانم پىشبینى ئەو بکەم، ئەو شتىكى سروشتىيە، زۆر
لە قوتابىە كان ھەستىان بە رامبەر مامۇستا نىياز باشە كانىان ھەيە،
بەلام ئەمە مەترسى ھەيە.

مندالانە ھەلەم دایەووتە:

—من ئامادەم بۆ ھەموو جۆرە مەترسییەك، بەلام تەكایە وەلامی
نەخێر بەمن مەدەن.

مامۆستاكەم بەردەوام لەژێرەو و دەھاتەو:

—زۆر باش لە تۆ تێدەگەم، تۆ پۆزانێکی سەخت تێدەپەرێنیت و
پێویستت بەكەسیكە ئاگاداریت بكات، گرنگی پێ دانەكەى منیشت
بەھەلە لێك داوەتەو، من تەنھا مامۆستای تۆم و هیچى تر. بەشیوازی
تر لێكى مەدەرەو.

خۆم بێ تاقت كردو دەستم كرد بەگریان:

—من بەھەموو شتێك پازیم، تەكایە پەتم مەكەرەو، ئەگینا ناتوانم
بژیم و خۆم دەكوژم.

وشەى خۆكوشتن مامۆستاكەمى زۆر ترساند، دەیویست بەجۆرك
ئەو كێشەى چارەسەر بكات و باسى لەمەحالی ئەو كارە دەكرد.

دەیوت كە نایەوێت ھاوسەرگىرى بكات، جیاوازییەكى زۆرى تەمەن
لەنیوانماندا ھەى، ئەم ھاوسەرگىرییە بەباشى ئاروات، ھەروەھا دایكو
باوكە بەتەمەنەكەى پێگە بەمە نادەن بەچەندین ھۆكارى تر باسى
لەمەحالی ئەو كارە كرد.

جیاپوینەو...

بەللام مەن نىيازى ئەو دەم نە بوو، ئەو كارەم بەيتىم چۆم بۇ مالىيان،
چاوم بەدايىكى كەوتتۇ، بابەتەكەم بۇ باس كەرد، پىتموت كە ئەگەر
قبوولۇ بىكات دەبەمە كۆپلەپ بەندە بۇ، زۆر پارامەو لىتى...

لەكۆتايىدا مامۇستاكەم بەنابەدلى قايىل بوو، لەدواي تەواو كەردى
ئامادەيى ھاوسەرگىرىمان كەرد.

بەلى، ئەو كىشەنەي كە بەخەيالىشىدا نەدەھاتن لەو دەو
دەستيان پى كەرد.

ئەو پازدە سال جىاوازى تەمەنەي نىوانمان لەھەرھەئسوكەوتتۇ
ھەئسەنگاندن وداواكارىيەكماندا پەنگى دەدايەو.

لەھىچ بابەتەكەم ھىچ كات خالىتىكى ھاوبەشمان نەدەدۆزىيەو.

دايكو باوكە پىرەكەي لەمەن لەخەزەكانى مەن پازى نەبوون، جىا
لەوھەش سەردان وگەنگىدان بەبراكانم كىشەكانى ئەوانى زىاتر كەردى.
بەكورتى ئىمە ھاوسەرگىرىيەكى زۆر ھەلەمان كەرد.

مەندالىشمان نەبوو، ئەو ھاوسەرگىرىيە تەنھا دووساللى خاياندو بە
جىابوونەو كۆتايى ھات.

ئىشىكەم بۇ خۆم دۆزىيەو دەستەم بە كار كەردن كەردو براكانىشىم
ھىتايە لاي خۆم. دواترىش دوو دەم ھاوسەرگىرىم كەردو چۆمە
دەرەوھى ولات. دەمەويست ئەو بلىم: "سىجىرى (عیشق) كەم تا زۆر
خۆي دەكات بەناو دونىاي ھەموو كچىكى گەنجدا، ھەندىك جار ئەم

عیشقه گویٰ له عه قلۆ لۆژیک ناگریتو، بهردهوام هه له به عاشقه که ی دهکات، به لام بائوه زۆر باش بزانی که ئه و که سانه ی جیاوازییه کی زۆری ته من له نیاواندا یه هه یه و له ته مه نیکی لایتیدان با هاوسه رگرییه کی له و جۆره نه که نو، ئاگیان له خۆیان بیت.

سه ره تا با ئه و شتانه پیکبخه که گه ره نته ژیا نیان دهکات وه خویندن و کار، دواتر بیر له هاوسه رگری بکه نه وه.

بابیر له نزیک له مامۆستا کانیان نه که نه وه، چونکه دوی هاوسه رگرییه کی له و شیوه یه که سیك نه بینراوه که به خته وه ربیت. هۆکاره که شی ئه وه یه که کاتیك قوتابیت وابیر ده که یته وه که ئه و که سه با شترین که سی دنیا یه و بی که م و کورتیه، به لام دوی هاوسه گیری تووشی نا ئومیدییه کی گه و ره ده بیت، دوی ئه وه که ره سمیات له نیاواندا نامینیت زۆر شت که پیشتر نه تان دیوه دیته پیش چاوتان.

ئه وه ش خه م و خه فه تیکی زۆرتان تووش دهکات. به هیوای ئه وه م که هه موو قوتابییه کانتان ئه م پرستانه بخویننه وه و ئه مه وه که وه سیه تیک قبول بکه نو هه مان هه له دوباره نه که نه وه. له گه ل پێزمدا...

(ناوه که ی پارێزراوه)

پیرست

- ۵ نه مه وه سیتنامه ی تاوانباریکه
- ۳۸ هاوسره که م به که م زانی
- ۴۶ له برئه وه ی به برده وامی چار له دهریوم ژیانم بویه زیندان
- ۵۵ بمکوژن! من شایسته ی ژیان نیم
- ۶۶ نازایه تیش به و شیوه یه؟!
- ۷۴ به بیشه رمیک هه لئه له تام هه موو شتیکم له ده ستدا
- ۸۱ یادگارییه کی ناگر ناسا
- ۹۳ مندا له که م له نه خزشخانه به جیهیشت و هه لهام
- ۱۰۱ ژیانم گزرا
- ۱۰۸ پارووی حه لال
- ۱۱۶ تکایه هاوکاریم بکه ن
- ۱۳۴ ئیمه قیمه تمان نه زانیوه
- ۱۳۹ هه رکه سیک دعای دایک ویاوکی بیگریته وه سه رکه وتوو ده بیته
- هه رکه س پشت به خودا ببه سستیت ده بیاته وه وئوه شی پشت به به بنده کانی خودا
- ۱۴۵ ببه سستیت له ناوده چیت
- ۱۵۱ ژوانه پر نهینیه که
- ۱۵۶ چۆن ده توانم پزگارمبیت له ئالوده ببون به ته ماشاگردنی وینه بن ئابرووه کان
- ۱۶۲ بوومه قوربانی هه له کانی خۆم
- ۱۶۸ له وه ده ترسم باوکم به بن ئیمانی بهوات
- ۱۷۴ له گه ل دایک و باوکم پیک ناکه وم
- ۱۸۱ زامی دلێک
- ۱۸۷ خۆشه ویستی دلم
- ۱۹۱ بانه وه ی منی سوتاند، ئیوه ش نه سوتینیت
- ۲۰۰ پیرست

İBRET VE GÖZYAŞI

VASIYET

HALİT ERTUĞRUL

ئەم كىتپە دەبىتتە ۋەسىيەتلىك بۇ ھەمموان ..
كىتپى ۋەسىيەت، ئەو بەرھەمىيە كە چىرۆكى راستەقىنەيەو بۇ ھەمموان
خوڭنەرەكانمانى پىشنىيار دەكەين كە بىخوڭنەرەو.
ۋەسىيەت، خەيال ۋە سەرەت ۋە ئازارى ھەمموان ئەو كەسانەيە كە لەم كۆمەلگەيەدا
دەژىن.. ۋەسىيەت، ھاۋارو ئالەي "ئىمە كىرمان، ئىۋە مەيكەن!" ۋە دەنگى يارمەتى
ئەو كەسانەيە كە قورىيانىيە ھەلەكانى خوڭيانن، بە تايىبەتئىش ھاۋارى ئەو كەنجانەيە
كە ژيانيان تارىك بوۋە..
ۋەسىيەت، دوايىن ئالە ۋە دوايىن پارانەۋەي ئەو بى چارانەيە كە ھۆشيان لە دەست
داۋەو دلىان تىكچوۋە. جەرگىيان پارچە پارچە بوۋە. ھەرۋەھا لە گىژەلۋەكەي
بىچارەيىدا دەتلىنەرەو.. ۋەسىيەت نامە، دوايىن داۋاكارى ۋە دوايىن ئارەزۋى
كەسانىكە كە لەناۋ بىلەسەي ئاگرى گوناھەكانياندا دەسۋىتىن.
ئەو نمونانەي كە لە كىتپى ۋەسىيەت دا ھەلۋىرلارۋن ئەۋەندە ئاشنان ۋە ئەۋەندە
باسكەلىكى گرنگن لەناۋ ھەمموان خىزانىكدا، كە ناكىرىت كەسىك بىانخوڭنەرەو
كارىگەرى لەسەرى دروست نەكات ۋە نەبىتتە وانەو پەند بۆيان.
ئەو ھەلەنەي كە لە گەنجىتىدا ۋە بە خەيالى شىتەنەرەو دەكرىن، ئەو گوناھانەي كە
ئەنجام دەدرىن ۋە ئەو درامايانەي كە لە بەرامبەردا توۋشى خىزانەكانيان دەبىت بە
ھەمموان راستىيەكانەرەو خراۋەتە بەر دىدى خوڭنەرەو.
ۋەسىيەت، وانەيەكى ژيان ۋە نەخشەيەكى رىگايە كە پىۋىستە پىش ئەۋەي توۋش بىن
بىخوڭنەرەو.. ۋەسىيەت نامە، دەبىتتە ۋەسىيەتلىك بۇ ھەمموان..
كەۋاتە فەرمۋون...

ISBN 0-0107-0000-5

9

780010700008

نرخى (۳۰۰۰) دىنارە

ناۋەندەك رىگايەنى

ARA Media Center
ara.m@hotmail.com

